Uitgegeven No. 92, Waalstraat Kaapstad, elken Maandag en Donderdag Ochtend, en met de eerstkomende post naar de Buiten Distrikten verzonden.
Termen:—*In de Stad per jaar Rds. 22, per kwartaal Rds. 5 4. In de Buiten-distrikten voor de twee Nommers in derzelver geheel Rds. 28 per jaar, per kwartaal Rds 7, doch waar al de stoffe van de Maandags Courant (in een taal) by wyze van Supplement tot de Donderdags Courant wordt begeerd, Rds. 22 per jaar of Rds. 5 4, per kwartaal*
*** *Prys 6d. per enkel Nommer.*

Published at No. 92, Waterstreet, Cape Town, every Monday and Thursday Mornings, and dispatched to the Country Districts by the first ensuing post.
Terms:—*In Town, Rds. 22 per Annum; per Quarter, Rds 5 4.—In the Country, for the two Papers, Rds. 28 per Annum, per Quarter Rds. 7; but where the whole of the matter of Monday's Paper (in one language) by way of Supplement to the Thursday's Paper, is preferred, Rds 22 per Annum or Rds. 5 4; per Quarter.*
*** Single Paper, 6 pence.

De Suid-Afrikaan.

AGENTEN VOOR DIT BLAD IN DE BUITEN DISTRIKTEN

De Hr. H. A. J. Bier, Bloemfontein; De Heeren Truter & Kuys, Burgersdorp; De Hr. P. J. Davidts, Beaufort West; De Hr. Z. J. Muller, Prins Albert; De Hr. W. D. Simpson, Calvinia; De Hr. Hend. Kleyn, Caledon De Heer S. van Elleuwe, Clanwilliam; De Hr. D Vermoten, Colesberg; De Hr. A Arnholz, Ceres; De Hr. E C Voigt, Franschhoek, De Hr. J M Johnson, George; De Hr. M Nooms, Jr. Graaff-Reinet; De Hr. N Meyer, Ez. Hartenbosch Masselbaai; De Hr. M W Theunissen, Poespasvallei; De Hr. D. P. van Huyssteen, Hz, Knysna en Plettenbergsbaai; De Hr. A H Moorrees; Malmesbury de Hr A. Stiemens, Pretoria. De Hr. G W B Wehmeyer, Langekloof; De Hr. H P Wiegman, Paarl; De Hr. C Standerwick, Swellendam; De Hr. P Korsten, Stellenbosch; De Hr. H A Zinn, Tulbagh; De heer van Dongen, Richmond; De heer M W Theunissen, Riversdale; De heer G Brehm, Uitenhage; De heer P J Pentz, Wellington; De heer C. Beck, Worcester; De heer G de Kock, Wynberg; De heer J S. Marais, Fauresmith; De heer Hugh Tinneny, Hope Town; De heer C A Neser, Middelburg; De heer P W O Auret, Robertson; De heer Thomas Melvill du Toit, Port Elizabeth; De heer K. J. de Kok, Winburg; De heer J S de Villiers, Murraysburg De heer F S Innes Namaqualand; De heer K. de Lint, Piketberg; Heer J. Cornelissen, Somerset West, de Hr A F Schabart, Potchefstroom, H W A. Cooper, Willowmoor.

DEEL XXXVI. DONDERDAG DEN 23 NOVEMBER 1865. No. 3,120.

KOLONIALE
Weeskamer & Trust Maatschappy.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
KOSTBAAR VASTGOED
GELEGEN IN
Waterkant en Van de Leur Straten.

Op Morgen, Vrydag,
24 DEZER,

IN den Insolventen Boedel van MARY SMITH zullen worden verkocht:
1. Dat welbekende HUIS en WINKEL, gelegen in Waterkant, thans bewoond door den Heer S. HICKS tegen £6 per maand.
2. EEN HUIS, in Van de Leurstraat, Hoek van de Langemarktstraat, bevattende 5 Kamers, Keuken en Achterplaats, enz.
☞ De Verkooping begint te 11 ure met het Eigendom in Waterkant.

Liberale Bonus zal worden gegeven.
G. W. STEYTLER, Secretaris.
Kamer Gebouwen, Kerkplein No. 3,
Kaapstad, 23 Nov., 1865.

KAAPSTADSCHE
Executeurs Kamer.
VERKOOPING
VAN
Uitstaande Schulden.

In den Insolventen Boedel van H. J. DE WET.

Zullen worden verkocht,
Op Zaturdag, 25 dezer,
TE 12 URE PRECIES,
Op de Stoep van de Koopmans Beurs,

DE UITSTAANDE VORDERINGEN tot bovengemelden Boedel behoorende.
C. J. C. GIE, Eenige Curator.
Kaapstad, 17 Nov., 1865.
De heer R. D. JONES, Afslager.

KAAPSTADSCHE
Executeurs Kamer,
Voortzetting van Verkooping
VAN ZEER
Kostbaar Vastgoed

In den Boedel van wylen den heer PETRUS JOHANNES LANGEVELD.

ZAL WORDEN VERKOCHT
Op Dingsdag, 5 December aanst.
Te 11 Ure 's Morgens,

ZEKER Huis en Erf, gelegen op den Hoek van Loop- en Peperstraten, bevattende zes groote Kamers, Keuken, Dispens, Vertrek voor Bedienden en groote Stal.
Een winstgevende Kantien Bezigheid is gedurende vele jaren in het Huis gedreven.

Bonus zal worden gegeven.
C. J. C. GIE, Secretaris Executeurs Kamer. } Test. Exec.
Wed. P. J. LANGEVELD, }
Kaapstad, 17 November 1865.
De heer J. J. HOSMEYR, Afslager.

Publieke Verkooping.

OP DINGSDAG, den 5 December aanstaande zullen op de plaats "Klipfontein," in het Zwartland, voor rekening des boedels van wylen Mejufr. de Wed. J. W. PRETORIUS, publiek worden verkocht,
1 Kapkar, 1 Paard (Ruin), 1 Koe en Kalf
3 Tafels, 2 Kisten, 2 Vederen Bedden
2 Katels, 6 Stoelen, Potten, Pannen
Emmers, Rakken, Glas en Aardewerk, &c., &c.
A. H. MOORREES, Afslager.
Malmesbury, Nov. 16, 1865.

Kennisgeving.

DAAR op den 14 Augustus, 1865, de Heer JAN C. BOSMAN, lydende aan Krankzinnigheid, van den Heer HUGO, van Franschhoek, ontsnapt is, zoo wordt aan allen zeer vriendelyk verzocht op zoodanig persoon acht te geven, wanneer hy op eenige Plaats mogt aankomen of in het Veld gezien wordt, en aangifte te doen aan den Ondergeteekende, door wien alle kosten gereedelyk voldaan zullen worden.
P. J. SCHABORT.
Tygerberg, Kaapsch Distrikt,
15 November, 1865.
P.S.—Hy is klein en schraal van persoon, en heeft een ongeschoren roodachtigen baard, blond haar en blaauwe oogen; hy is naar alle waarschynlykheid voor eene groote maand geleden gezien geworden in de Karoo, aan Patatsrivier.

Paard Gestolen.

GESTOLEN uit den Stal van den Ondergeteekende in den nacht van den 20 dezer, zyn Rypaard, een donkere Zweetvos met halve bles voor den kop, benevens Zadel en Toom.
Men vermeent dat een Engelschman, JAMES genaamd, die een paar dagen op het Dorp heeft doorgebragt, en die in den nacht waarin de diefstal gepleegd werd, verdwenen is, de dief is.
Het schynt dat twee Windhonden en drie Beagles het Paard gevolgd zyn.
Die zoodanig narigt geeft als leiden zal tot ontdekking van den Dief en het terug bekomen van het gestolen Paard, zal beloond worden.
J. C. L. MOORREES.
Malmesbury, 21 November 1865.

Bureau van den Baljuw.
Kantoor van den Baljuw, 20 November 1865.

IN Executie van het Gewysde van het Hoog Geregtshof, in de hierondergemelde Zaak, zal de volgenden Verkooping plaats hebben:—
Afdeeling Paarl.
CURATOREN VAN A. BRINK versus AUGUST ANDRIES MAREE.
Op Woensdag, den 29 November, 1865, ten 10 ure 's voormiddags, ten Woonhuize van Gedaagde, te Wellington, van Meubelen en Huisraad, Glas, Aardewerk, Keukengereedschap, 1 Varken, enz.
PERCY VIGORS, Baljuw.

Fancy Nieuwe Goederen.
JAMIESON & CO.
Hebben geland uit de Stoomboot
SAXON:
Violet en Blaauwgryze Gros de Naples
Zwarte Glace Gros de Lyons
Swarte Grograin
Witte Glace Gros de Naples en Taffetta
Zwarte Elastieke Koord, alle breedten
Witte en Bruine Linen Drilling
West Engeland Zwart Laken
Extra zwarte Kassimier en Doeskin
Herders Geruite Doeskin
Bedford Wollen Corduroy, alle kleuren
Oxford en Staalgryze Doeskin
Fancy Zomer Tweed, nieuwe patronen
Donkere Modische Doeskin
Mans Merino Hemden, bruine Katoenen Onderbroeken
Holyoak's en Henx Naalden
Dames Zwarte Kid Laarsjes, best maaksel
Dames zwarte en gekleurde Kassimieren Laarsjes
Dames en Kinder modische Geel Lederen Laarsjes
Moleskin en Corduroy Kleeding, alle soorten
Witte en Gekleurde Hoedjes Lint
Fluwelen Lint, alle soorten, opgemaakte Hoeden
Dames Lyfbanden, Tom Thumb Dasjes, fancy Breiding
Frontjes, nieuwe, Blond Puntjes
Mans Vilt Hoeden, alle fatsoenen—jongens do.
Mans fancy Stroo Hoeden, een groot assortement
Zwarte Coburgs en Alpaccas, extra
Beddetyk, Nankinet, blaauwe, gele, gestreepte
Huislinnen, Tafelgenees
Fancy Voerchitz, 6 en 8 yards, zwarte Voerchitz
Fyn Wit Hemdenlinnen, Keemrik Prints.
Heerengracht.

DE ONDERGETEEKENDE
LANDT NU
Ex "Flora,"
224 Pakkaadjes,
VERSCHE PROVISIEN,
ENZ. ENZ. ENZ.
ALS VOLGT:—
GEBROKEN Suiker, in vaten en halve vaten
CHICORY (Taylor's) in 2 cwt kasten
PAARL GORT, in vaten en tonnetjes
ATJARS. in 3 dozyn kasten
COMPTON'S BESTE HAMMEN, in kasten van 15 elk.
SARDYNEN, ½ en ¼ blikjes
KAARSEN, Price's, Taylor's en Paton en Charles's
BASS PALE ALE, gebotteld door Hibbert
ALLSOP'S PALE ALE, gebotteld door Friend
BARCLAY & PERKINS Porter, gebotteld door Friend
Alsmede
Eene verdere voorraad Behangsel Papier van de nieuwste Patronen.
Patente Bottel Machines, eenige van Masterman & Maccord.
28, St. Georgestraat.
J. G. STEYTLER.

Bloem van Zwavel.
NU landende 200 Vaten en 200 Halve Vaten van bovengemelde, van de beste kwaliteit, te koop tegen lage pryzen.
28, St. Georgestraat.
J. G. STEYTLER.

Mauritius Suiker.
DE Ondergeteekende landt nu uit de *Dane*, 160 ZAKKEN SUIKER, welke te koop zyn tegen lage Pryzen.
J. G. STEYTLER.

MALMESBURY
Landbouw en Handels Bank.
BERIGT AAN DEELHEBBERS.
OVEREENKOMSTIG het 27ste Artikel van de Acte van Overeenkomst, wordt by deze kennis gegeven, dat eene Speciale Algemeene Byeenkomst gehouden zal worden in de Bank Gebouwen, op
Donderdag, 14 December 1865,
Ten 11 ure 's Voormiddags,
ter verkiezing van eenen Directeur in plaats van den heer LANING COATES, die afwezig is uit de Kolonie
Op last van Directeuren,
J. W. MOORREES, Kassier.
Malmesbury Landbouw en Handels Bank, 4 November 1865.

EXECUTEURS KAMER.
Verkooping van zeer Kostbaar Vastgoed,
GELEGEN IN DE
AFDEELING VAN DE KNYSNA EN GEORGE.

DE Ondergeteekende in zyne betrekking als Eenige Curator in den Insolventen Boedel van HENDRIK JUSTINUS DE WET, zal laten verkoopen in front van het Magistraat Kantoor te Mosselbaai;

OP DINGSDAG DEN 28 NOVEMBER,
TE 11 URE A.M. PRECIES,

1. ZEKERE verkieslyke Eigendoms Plaats, gedeelte van "DOUW KAMMA," nu genaamd "Uplands," in de Afdeeling Knysna, voorheen George, Veldkornetschap van "Plettenbergs Baai," groot 1143 morgen en 245 kwadraat roeden, zich uitstrekkende Noordoost naar "Keurbooms Rivier," Zuidoost naar "Hanglip," Zuid naar "Witte Drift," Zuidwest naar een gedeele van "Douw Kamma," en Noordwest naar een restant van gemelde Plaats. Deze Plaats is goed van Houtbosschen voorzien, heeft overvloed van Water uit de "Hartebeestrivier," welke over dezelve loopt en is zeer geschikt voor Zaaijen, Grazen en Tuinieren.
2. Des Insolvents EEN ZESTIENDE AANDEEL in de Eeuwigdurende Erfpachtplaats, genaamd "Hanglip," gelegen in het distrikt George, Veldkornetschap van Achter "Plettenbergs Baai," groot 1445 morgen, zich uitstrekkende Noordoost naar "Keurboomsrivier," Zuid naar de Plaats "Ganze Vallei," Zuidwest naar de Plaats "Douw Kamma, nu genaamd "Uplands."
Deze Plaats is mede goed van Water voorzien begrensd zynde door gemelde "Keurbooms Rivier."

Bonus zal worden gegeven.
Kaapstad, 4 November 1865.
C. J. C. GIE.
De heer JOSEPH VINCENT, Afslager.
☞ **Bovengemelde Plaatsen zyn intusschen uit de hand te koop.**

CERES! CERES!! CERES!!!
WIENER & Co.
VAN TULBAGH.

MAKEN by deze aan hunne Vrienden en het Publiek bekend, dat zy een HANDELS ETABLISSEMENT te CERES hebben opgerigt, alwaar ten allen tyde zullen voorhanden zyn
Koopmanswaren, van alle soorten,
Het grootste gedeelte waarvan door hen in Engeland is uitgezocht. Daar zy in de gelegenheid geweest zyn om zulks tegen de Laagste Pryzen in te koopen, zullen zy ook in staat zyn om zeer Billyke Pryzen te eischen.
Door oplettendheid en eene eerlyke behandeling, vertrouwen zy binnen kort de algemeene gunst te verkrygen.
Wol, Vellen en Produkten van alle soorten, tegen de Hoogste Marktpryzen en voor Kontant ingekocht, of in ruil aangenomen.
WIENER & Co.

BELANGRYK VOOR IEDEREEN.
VERHUIZING NAAR MATHIESON'S HOEK.
M. PICKLER.
WENSCHT te berigten aan zyne Klanten en het Publiek in het algemeen, dat hy verhuisd is van zyne oude Plaats, en het
"Great Exhibition" Kleederen Etablissement,
NOG EENS GEOPEND HEEFT
TE NO. 8, HOEK VAN DE GRAVE- EN LANGEMARKTSTRATEN,
Twee Huizen hooger op dan zyn Oude Magazyn.

M. PICKLER,
Erkentelyk aan de Inwoners der Kaapstad voor betoonde gunsten, hoopt van zyne Klanten in zyn nieuwe Handels-Plaats dezelfde ondersteuning te ontvangen, die hem zoo ruimschoots verleend werd sedert hy zyne bezigheid begonnen is. Zyne beginselen zullen dezelfde blyven, als vroeger: "Kleine Winsten en snelle omzet." Hy zal slechts de Beste Artikelen te koop hebben tegen de Laagste Pryzen, zich overtuigd houdende dat zulks de beste voldoening geeft.
Artikelen voor het Saizoen!
Juist aangekomen, zynde een nieuwe- eerste klas geasorteerde voorraad van MANS, JONGELINGEN en JONGENS ZOMER KLEEDEREN, van den laatsten Smaak en Mode,
ALSMEDE,
Een zeer goed assortiment Dames- en Mans Stevels en Schoenen, Hoeden, Petten, Kousenwaren, enz. welke M. PICKLER in staat is te verkoopen tegen weergaloos Lage Pryzen.
Een party Mans Zomer Tweed Pakken.
Zullen schier weggegeven worden, beginnende met 18 Shillings het Pak, goede Kwaliteit, en naar de Mode. Kom spoedig en overtuig u van de waarheid dezer bewering.
Toegang Gratis!
Wie is uw Hoedenmaker?
8 M. PICKLER, 8
Hoek van de Grave- en Langmarketstraten,

NIEUWE
Zomer Goederen;
DE Ondergeteekenden hebben ontvangen per Stoomboot 'SAXON,' een groot assortement Nieuwe en Modische Artikelen voor het Zomer Saizoen, en bieden dezelve te koop aan tegen matige pryzen.
Een groote hoeveelheid Manchester Goederen verzekerd hebbende voor de jongste zware ryzing in Stapels, kunnen zy dezelve met vertrouwen aanbevelen als de aandacht van hunne klanten waardig te zyn.
HAMILTON ROSS & Co.

SCHEEPS ZEIL.
Hamilton Ross & Co.
HEBBEN JUIST ONTVANGEN, direkt van de Fabrikanten,
Scheeps Zeil, No. 0 tot 6,
VAN BESTE KWALITEIT,
En bieden hetzelve te koop aan, veel beneden deszelfs waarde.

Graanzakken
EN
Wolzakken,
Ex *Restless*,
Tegen de laagste Markt Pryzen.
HAMILTON ROSS & Co.

ZEEP! ZEEP! ZEEP!
STEELE'S, Liverpool ZEEP,
50 lb. Kastjes, 20 en 25 steenen,
Ex "Restless."
Te Koop tegen lage pryzen by de Agenten.
HAMILTON ROSS & Co.

GROOTE AFSLAG
OP
Zadels, Tuigen, enz.
DE Ondergeteekende voornemens zynde zich te ontdoen van zyn tegenwoordige groote voorraad Zadelwerk, Tuigen, enz., heeft besloten het geheel uitteverkoopen tegen eene groote vermindering van Pryzen. De Voorraad is veel te groot om te omschryven, maar het kan gezegd worden dat er onder de Zadels verscheidene dozynen van de fraaist in de kolonie gemaakt zyn, welke de adverteerder waarborgt niet te kunnen worden overtroffen hetzy in maaksel of in materiaal.
G. WARD, Senr.
Zadel en Tuig Magazyn, 28, Langestraat.

Kennisgeving.
AL degenen die Buiten aan den Ondergeteekende iets verschuldigd zyn, worden verzocht hunne rekeningen dadelyk te vereffenen, daar anders geregtelyke stappen genomen zullen worden ter verhaling derzelve; en al degenen die hunne Zadels gelaten hebben om versteld te worden, worden verzocht derzelve aftehalen, daar zy anders verkocht zullen worden tot goedmaking van de kosten.
G. WARD, Senr.

OIDII FUGA.
E. MARRION
12 KASTEELSTRAAT.

PAARL.
Te Huur of te Koop
EENE zeer aangename Woning voor eene respectabele familie, gelegen naast de Paarlsche Pastorie en een der fraaiste straten van het Dorp, zeer geschikt voor den Handel, als ook voor iemand die zich in het Dorp uit zyne beslommeringen wenscht neer te zetten. De voorwaarden van Huur of Koop zyn zeer aannemelyk. Voor verdere byzonderheden vervoege men zich aan de woning van den Ondergeteekende naast den Paarlschen Molen, of ten zynen Kantore Westelyke Provincie Bank Gebouwen.
JOHS. DU TOIT DE VILLIERS.
Paarl, 25 October 1865.
PS.—Op gemeld Erf kan ook loopend Water worden verschaft door den Eigenaar indien vereischt.

Molen te D'Urban.
DE Molen van den Ondergeteekende te D'Urban, zal op den 1sten der volgende maand gereed zyn tot het malen van Koorn, enz.
Men kan zich van eene eerlyke en naauwgezette behandeling verzekerd houden.
J. VAN REENEN VAN NIEKERK.
D'Urban, 21 Nov., 1865.

Wagens en Karren.
TE KOOP aan het Pakhuis, No. 111, Langemarktstraat, Kaapstad, Ossen- en Paardenwagens, Karren op Veeren, Schotsche Karren, goed gemaakt en van goed droog Hout. Prys Billyk.
J. C. VOS.

NIEUWE GENEESMIDDELEN
TE KOOP
Te Parys, 7 Rue de la *Feuillades*, by de Heeren GRIMAULT & CIE., Apothekers.

Oplosbare Phosphoszure Yzeroxyde van DR. LERAS.
DIT nieuwe staalmiddel bevat in vloeibaren toestand de hoofdbestanddeelen der beenderen en van het bloed. Volgens de in de hospitalen te Parys plaats gevondene waarnemingen, overtreft dit middel de staalmelkzure yzer-, of yzer-joduur pillen en geneest snel, en zonder verstopping te veroorzaken bleekzucht, maagziekten, slechte spysverteering, bloedverarming, ziekten van vrouwen, kinderen, enz. Het is het beste toevoegsel tot levertraan, de voortreffelykste gezondheidsbehouder in warme luchtstreken en voor zwakke of teringachtige gestellen.

Elixir van Pepsine tot bevordering der Spysverteering.
WANNEER door eenige oorzaak, dit beginsel ontbreekt, heeft zulks slechte spysvertering, gastrite, gastralgie, ontsteking der slymhuid, der maag en ingewanden, oprispingen, slymerigheid; anemie, verlies der krachten enz. ten gevolge. Het Pepsine elixir, dat zich op de goedkeuring der geneeskundige faculteit der Parysche Akademie grondt, overwint snel deze verschynselen en doet de brakingen by zwangere vrouwen ophouden.

Plantaardige Inspuiting en Capsules van Matico.
DE bladen van den MATICO, een peruaanschen boom, in bovengenoemden vorm bereid, genezen spoedig en onfeilbaar Gonorrhoe, zonder eenige vrees voor schadelyke gevolgen. De beroemde Prof. RICORD te Parys verwerpt thans alle andere middelen. De INJECTIE wordt aangewend by pas ontstane, de CAPSULES by meer verouderde of ingewortelde gevallen, die na het gebruik van Copaiva, Cubebe of Metaalaardige inspuitingen zyn overgebleven.

BORSTZIEKTE
Siroop van onderphosphorigzure Kalk.
Dit nieuwe geneesmiddel, hoogst aangenaam van smaak, onfeilbaar voor de genezing van hoest, verkoudheden, zinkingen, griep, borstontsteking is tevens het krachtigste heelmiddel voor tering. Het stilt de hoest, doet het nachtzweeten ophouden en de zieke herkrygt spoedig de vorige gezondheid terug.

GEEN LEVERTRAAN MEER!!
Siroop de Raifort Iodé.
Volgens de verklaringen der geneesheeren in de hospitalen te Parys en de goedkeuring van verschillende Akademiën, wordt deze siroop met het beste gevolg in plaats van de levertraan aangewend, welke zy inderdaad verre overtreft. Zy geneest borst-, klierenwaterzuchtige ziekten, bleekzucht, verloren eetlust reinigt het bloed en geeft kracht aan het gestel; in één woord zy is het krachtigste bekende bloedreinigingsmiddel, dat niet zoo als het potassium en yzerjoduur de ingewanden of de maag verzwakt en vooral de zegepryksste werking op klierachtige kinderen heeft. Doctor CAZENAVE, van het hospitaal St. Louis te Parys, pryst deze siroop byzonder tegen huidziekten aan.
ALGEMEENE DEPOTS.
Te *Parys*, by de heeren GRIMAULT & Co., Apothekers van Z.K.H. Prins Napoleon, No. 7 Feuillades straat.
Te *London*, by de heeren NEWBERY & Zonen, No. 49 St. Pauls Kerkhof.
Te *Grahamstad*, by de heeren GODLONTON & RICHARDS.
Algemeen Depôt in de Kaapstad, by L. Avery, Kerkplein.

J. Lepine's Aziatische Hydrocotyle Pilletjes.
VOLGENS het Officieel Verslag van de Akademie van Medicynen van Parys; volgens de ervaring der fakulteit in de Oost Indien en in andere landen, is deze nieuwe Medicyn een probaat middel voor Huidziekten van den ernstigsten aard, zoo als Lepra Elephantiasis, Syphilis, Scrofula, Jicht, enz., enz. Het Akademisch verslag heeft aan hare werking, die in Indie tot de huid bepaald werd, een ruimeren omvang gegeven.
Verscheidene uitstekende schryvers over Huidziekten, zoo als Gozenave, Devergie, Hillairet, geneesheeren van het St. Louis Hospitaal, hebben dezelve met goed gevolg aangewend voor Europesche huidziekten, zoo als rebellieuse Ceremar, Psoriasis, Impetigo, Herpes, enz.; als mede voor Syphilitische en Rheumatische aandoeningen.
Verkocht te Parys door M. LABELONYE, Chemist No. 19, Rue Bourbon, Villeneuve.
In de Kaapstad, by L. Avery.

Een zeer merkwaardig Middel voor armoede van het Bloed.
CHLOROSIS, ANŒMIA, enz. is Dragees de Gelis et Conté van Parys, Lactate van Yzer, goedgekeurd door de Akademie van Medicynen van Parys, waardoor deszelfs voortreffelykheid boven andere yzerachtige partyen, oplosbaar, twee malen in twintig jaren aangekondigd is.
In algemeen gebruik voor Chloroe is, Anœmia, Amenorrhœ, en waar ook yzer vereischt wordt.
Verkocht te Parys door LABELONYE & Co. No. 19, Rue Borbon, Villeneuve.
In de Kaapstad by L. Avery.

J. Personne's Huile Jodée,
GOEDGEKEURD DOOR DE AKADEMIE VAN MEDICYNEN TE PARYS.
Volgens verslag van de Akademie is deze Olie een medicyn van hooge waarde, vele voordeelen bezittende boven Levertraan. Zy werkt schielyker en zeker der in gevallen van Scrofula, Syphilis, en verschillende doeningen waarvoor laatstgemelde voorgeschreven is.
Depôt te Parys, by Labelonye, No. 19, Rue Bourbon, Villeneuve.
In de Kaapstad, by L. Avery.

Hartziekten.
Waterzucht, Aanloeningen van de Borst en Luchtpypen.
Pilletjes en Siroop van Digitalis van Labelonge, in Parys, aanbevolen door de beste Geneesheeren. Sedert 25 jaren met het beste gevolg voorgeschreven door Praktizyns van alle landen voor organische en niet organische Hartziekten, Waterzucht en de meeste aandoeningen van de Borst en Luchtpypen, Longkwalen, Zinkings, Benaauwde Borst, Zenuwachtige Bronchitis, Kinkhoest, enz.
Verkocht te Parys door Labelonye en Co., No. 19, Rue Bourbon, Villeneuve.
In de Kaapstad, by L. Avery.

Cubébine Suikerplaatjes van Copaija Balsem van Labelonye.
UIT publieke proefnemingen gedaan aan het hospitaal du Valde Grâce te Parys, blykt, dat deze Suikerplaatjes uit het zuivere poeder van Cubebe gemaakt zyn en met het beste gevolg tegen geheime ziekten gebezigd worden, die in weinige dagen genezen, zelfs als zy de Cubébe en Copaija afzonderlyk gegeven wederstaan hebben; zy veroorzaken geen misselykheid en men kan ze gemakkelyk inslikken zonder bismaak.
Algemeen Depôt in de Kaapstad, by L. Avery, Kerkplein.

VERKOOPING VAN MEUBELEN.

In den Boedel van wylen den Ed. JOSEPH BARRY.

De uitgestelde Verkooping van de Meubelen, het Zilverwerk, Aardewerk, Glaswerk, enz. enz. zal plaats hebben

OP MORGEN, VRYDAG, 24 DEZER,

Te Hoop Molen, in de Tuinen, het voormalig verblyf van den overledene

De Verkooping begint ten 10 ure.

De Heer R. D. JONES, Afslager.

VERKOOPING

VAN DE

GESTRANDE STOOMBOOT 'KADIE'

Op Zaturdag aanstaande, den 25 dezer,

Zal worden verkocht, te 10 ure, op de Plaats aan den Mond van

BREEDERIVIER,

Het Hol, de Machinerie, Masten, Sparren, enz. en de Lading,

Gescheept in de Tafelbaai en Mosselbaai,

BESTAANDE UIT

Algemeene Koopwaren, Wol, Vellen, enz.

En andere Koloniale Produkten.

BARRY & NEVEN.

---

6 Welgedresseerde Ezels,

In eene uitmuntende Conditie,

ZULLEN door den heer J. J. HOFMEYR op de Parade op ZATURDAG, den 25sten dezer, worden verkocht.

Uitgestelde Verkooping.

DE VEE verkooping van den heer A. B. VAN N. PIEKARD, is by deze uitgesteld tot

Vrydag, 22 December aanstaande,

wanneer dezelve zal plaats hebben, en het publiek verzekerd kan zyn Extra Goed Vee te kunnen hebben.

A. H. MOORREES, Afslager.

Malmesbury, 13 Nov., 1865.

OP MAANDAG, den 27 November aanst., zullen te DARLING, publiek worden verkocht,

30 Gedresseerde Jonge Trekossen,
15 Slagtossen, groot en zwaar.

Op DONDERDAG, den 30 November aanst., zullen aan het D'URBAN STATION, publiek worden verkocht:

20 zware Slagtossen,
10 extra vette Slagtkoeyen.

Dit Vee wordt aanbevolen als byzonder goed en uit de Saldanha en St. Helena Baai.

A. H. MOORREES, Afslager.

Malmesbury, 13 Nov., 1865.

DE Verkooping van Kaapsche en Merino Hamels en Kapater Bokken, geadverteerd te worden gehouden op den 30 dezer, ter Plaatse van de Wed. A. DE WAAL, zal niet plaats hebben.

Den 21 November 1865.

S. P. ROUX.

VIERDE TROEP.

50 Uitmuntende zware en Vette Slagtossen.

DE Ondergeteekende zal op Woensdag, 29 dezer, te Klapmust Statie publiek doen verkoopen, bovengemeld getal fraaye Slagtossen, zeker de beste die dit jaar zyn opgebragt geworden.

I. G. HORAK, Jr.

Paarl, 22 Nov., 1865.

DE VILLIERS & HAUPT, Afslagers.

---

300 Extra Vette Kaapsche Hamels
200 dito Merino do. met lange w l
120 dito Kapater Bokken

DE Ondergeteekende zal op WOENSDAG, den 29 dezer, aan Klapmuts Rivier Statie, per publieke vendutie laten verkoopen, bovengemeld getal extra vette Hamels en Kapater Bokken, die zeker present zullen zyn.

IZAAK HARRIS.

Paarl, 14 November, 1865.

DE VILLIERS & HAUPT, Vendu Adms.

---

500 Extra vette Merino Schapen
200 Dito dito Kaapsche dito
50 Dito dito Kapater Bokken.

OP VRYDAG den 1 December, zal opgem. getal Schapen en Bokken publiek worden verkocht aan Klapmuts Statie.

D. J. A. VAN DER SPUY.

DE VILLIERS, MARAIS & Co. Vendu Adm.

---

400 Extra Vette Kaapsche Schapen
200 Do. do. Merino do.
50 Do. do. Kapater Bokken.

OP WOENSDAG, den 29sten November, zal opgemeld getal extra vette Schapen en Bokken publiek worden verkocht aan Klapmuts Statie.

J. J. HAUPT.

DE VILLIERS, MARAIS & Co., Vendu Adms.

1000 Extra Vette Kaapsche en Merino Hamels
50 „ Kapater Bokken

OP DONDERDAG den 30 November zal opgem. getal Extra Vette Schapen en Bokken publiek worden verkocht aan Klapmuts Statie.

J. DE VILLIERS ROSSOUW.

DE VILLIERS, MARAIS & Co. Vendu Adms.

Komt en ziet!

1,000 Extra Vette groote en zware Kaapsche Hamels,
350 Do. Merino do met lange Wol,
250 Do. Groote Kapater Bokken.

OP DINGSDAG, den 28sten dezer, zal ter plaatse van de Wed. A. DE WAAL, Joostenberg, publiek worden verkocht bovengemeld getal Extra Vette Hamels en Kapater Bokken, te worden opgebragt door de heeren J. en J. BRINK.

J. WEGE, Afslager.

Stellenbosch, 17 November, 1865.

---

500 Fraaye Kaapsche Hamels.

UITGEZOCHT uit eene groote Kudde, en met zorg opgebragt, zullen in het dorp D'Urban, op HEDEN, DONDERDAG, den 23 November worden verkocht, voor rekening van

H. VAN GRAAN.

J. J. HOFMEYR, Afslager.

Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappy

OPGERIGT DEN 31 MAART 1856

Kapitaal £30,000.

TOT het Administreeren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Edele P. E. DE ROUBAIX, Voorzitter.
De Wel-Ed. H. M. ARDERNE,
De Edele „ E. LANDSBERG,
„ „ Hr. F. S. BERNING,
„ „ L. P. CAUVIN.
„ „ J. G. BLANKENBERG,
„ „ A. P. C. VAN DER BYL.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. Heer M. MOLLER,
„ „ J. J. STEYTLER, Sen. Sen.

Personen die verlangend zyn hen aantestellen, zullen gelieven hen te benoemen en aantestellen als "*Het Collegie van Directeuren van de Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappy.*"

☞ De Insolvente Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappy verantwoordelyk zal zyn.

De Directeuren komen elken Donderdag byeen te 11 ure, tot het verrigten van Bezigheden.

Kantoor.—Kamer Gebouwen, 3, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

Executeurs Kamer.

Acte van Vennootschap, gedateerd 1 April, 1859, opgemaakt volgens de basis der oorspronkelyke Acte gedateerd 22 Augustus, 1838.

Tegenwoordige Acte ingelyfd door Acte des Parlements.

DIRECTEUREN.

De Wel-Ed. Hr. O. J. TRUTER, Voorzitter,
„ „ P. J. ROUX,
„ „ A. D. KRYNAUW,
„ „ W. HIDDINGH, L.L.D.
„ „ P. A. BRAND.

AUDITEUREN.

De Heeren J. C. SCHICKERLING, en J. C. DE WET.

C. J. C. GIE, Mz., Secretaris.

De Kamer zal door haren Secretaris Boedels blyven aannemen

UNION BANK.

38, ST. GEORGESTRAAT.

Kapitaal, £150,000.—*Opbetaald* £75,000

Reserve, £10,000.

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. heer JOHN STEIN, Voorzitter.
— F. S. BERNING.
— D. G. DE JONGH.
De Edele heer P. E. DE ROUBAIX.
De Wel-Edele M. M. VAN REENEN.
— J. W. SALOMON.
— G. MYBURGH.
De Edele heer E. LANDSBERG.
De Wel-Ed. heer J. J. STEYTLER.

DE Bank geeft Renten op vaste Deposita tegen de volgende koers:—

Voor 3 Maanden en meer .. 5 per Cent per jaar

Applicatien voor Discontos worden aangenomen op DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS van ieder week.

S. V. HOFMEYR, Kassier.

MUTUEEL

LEVENS ASSURANTIE GENOOTSCHAP

VAN DE

KAAP DE GOEDE HOOP.

Bedragen van opgeloopen Fonds op 31 Mei 1865, £210,561 10 9

POLISSEN TOEGEKEND 2,350.

Bedragen van Premiums, ontvangen van den aanvang, van 27 Mei 1845 tot 31 Mei 1865 .... £192,159 14 8

Vorderingen op het Genootschap uithoofde van sterfgevallen, betaald £127,489 2 2

Winsten, veranderd in tegenwoordige betalingen.............. 15,708 5 4

Directeuren:

De Heer CHARLES BELL, Voorzitter,

De Hr. P. A. BRAND, — P. G. VAN DER BYL
— JAS. MURISON, — J. R. MARQUARD
— C. MANUEL, L.W.V. — EDW. HULL,
— S. SOLOMON, L.W.V. — G. MYBURGH,

Curatoren.

P. A. BRAND, P. G. V. D. BYL en J. MURISON,

Auditeuren,

De Heeren J. P. HERMAN en S. V. HOFMEYR

Secretaris, de Heer J. C. GIE, Junior.

Buiten Agenten.

Adelaide......... De Heer H. HUTTON.
Beaufort......... De Heer G. PRITCHARD,
Bredasdorp,...... De Heeren BARRY & NEVEN,
Burgersdorp...... De Heeren GEB. GOLDMAN & Co.
Caledon.......... De Heeren BOURHILL & Co.
Ceres............ De Heer WM. MCINTYRE,
Clanwilliam...... De Heer G. FOSTER,
Colesberg........ De Heer————
Cradock,......... De Heer J. E. NELSON,
George........... De Heer MICH. O'CONNELL,
GraaffReinet..... EXECUTEURS KAMER,
Grahamstad....... De Heer W. OGILVIE,
K. Wms. Town..... De Heer J. WALKER, jun.
Knysna........... De Heer P. C. METELERKAMP.
Malmesbury....... De EXECUTEURS KAMER
Mossel Baai...... De Heer H. W. DE WET,
Murraysburg...... De Heer P. H. MEIRING,
Natal............ De Heer T. SHEPSTONE, Jr.
Oudtshoorn....... De Heer THEODOR MEYER,
Paarl,........... De Hr. J. R. ZEDERBERG, M.D
Port Elizabeth... De Heer R. L. KIFT,
Queenstown....... De Heer S. CORYNDON.
Richmond......... De Heer M. M. TAIT,
Robertson........ De Heeren BARRY & NEVEN,
Riversdale....... De Heeren BARRY & NEVEN,
Stellenbosch..... De Heer J. WEGE,
Springbokfontein. De Heer SPENCER INNES.
Swellendam....... De Heeren BARRY & NEVEN,
Uitenhage........ De Heer GEO. BREHM,
Victoria West.... De Heer J. B AURET.
Worcester........ De Heer J. D HUGO,

TABULAIR OVERZIGT VAN BYVOEGINGEN TOT POLISSEN.

Opgeloopen som in 1862, betaalbaar by overlyde op de assurantie van een leven voor £100, al de winste waarop gevoegd zyn by de Polis.

Op Polissen ged. voor 1 Nov.	1864—	£102	15	8
— —	1863—	105	10	0
— —	1862—	103	5	0
— —	1861—	111	15	4½
— —	1860—	115	5	8½
— —	1859—	118	16	1
— —	1858—	122	7	4½
— —	1857—	125	18	7½
— —	1856—	129	9	11½
— —	1855—	133	7	7½
— —	1854—	137	5	4
— —	1853—	141	3	0½
— —	1852—	141	6	6½
— —	1851—	147	10	0½
— —	1850—	150	13	7
— —	1849—	154	1	4½
— —	1848—	157	9	2½
— —	1847—	160	17	0
— —	1846—	164	4	9½
— —	1845—	167	12	7½

Openlegging van den voortgang van het Genootschap van 31ste Mei van elk jaar, sedert deszelfs aanvang:

Jaren.	Getal Polissen.	Bedragen verassureerd	Jaarlyksche Inkomsten.			Opgeloopen Fonds.		
1846	301	£147,200	£4674	0	0	£4,214	0	0
1847	318	156,750	5216	0	0	6,903	0	7
1848	402	211,150	6901	0	0	11,975	0	4
1849	485	263,700	8364	0	0	19,116	15	7
1850	546	299,350	10,000	0	0	24,963	0	0
1851	608	332,500	11,500	0	0	30,274	12	7
1852	630	345,712	12,058	0	0	36,971	14	0
1853	659	362,110	13,284	16	11	41,912	19	3
1854	725	396,900	15,000	0	0	52,120	6	0
1855	768	424,600	15,373	3	0	58,868	2	0
1856	826	485,831	17,890	18	4	73,289	16	9
1857	893	521,830	19,426	11	2	83,645	15	9
1858	966	561,355	20,302	12	3	94,060	12	9
1859	1078	652,009	24,510	8	3	106,963	9	9
1860	1229	736,280	26,682	5	4	120,479	3	9
1861	1351	809,491	29,249	6	0	139,070	1	9
1862	1476	92 ,486	34,379	4	7	159,800	0	11
1863	1618	1,046,8 8	35,757	8	9	172,737	6	9
186	1718	1,100,87	38,287	5	8	191,451	10	5
1865	1880	1,212,651	44,016	0	0	210,561	10	9

PREMIUM VOOR ASSURANTIEN VOOR £100

OP ENKELE LEVENS

VOOR DEN GEHEELEN LEEFTYD.

Ouderdom.	Premium. £	s.	d.	Ouderdom.	Premium. £	s.	d.
14	1	15	5	35	2	17	6
15	1	16	5	36	2	19	0
16	1	17	6	37	3	0	6
17	1	18	6	38	3	2	3
18	1	19	7	39	3	3	9
19	2	0	7	40	3	5	6
20	2	1	6	41	3	7	5
21	2	2	5	42	3	9	3
22	2	3	3	43	3	11	3
23	2	4	1	44	3	13	4
24	2	4	11	45	3	15	6
25	2	5	10	46	3	17	9
26	2	6	10	47	3	0	3
27	2	7	10	48	4	2	9
28	2	8	11	49	4	5	6
29	2	10	0	50	4	8	3
30	2	11	1	51	4	11	2
31	2	12	3	52	4	14	2
32	2	13	6	53	4	17	4
33	2	14	9	54	5	0	8
34	2	16	1	55	5	4	2

De Premiums zyn betaalbaar jaarlyks vooruit, of aan begeerte van den verassureerden half-jaarlyks, met een kleine verhooging van Schaal.

Daar dit een MUTUEEL ASSURANTIE GENOOTSCHAP is, worden de winsten niet, gelyk in maatschappyen van Eigenaren, onder de Deelhebbers en Assureerders verdeeld.—Het GEHEEL behoort aan de houders van Polissen.

De winsten zullen verdeeld worden onder de houders van Polissen, op het einde van elke DRIE JAREN, en elk houder kan zyn Aandeel doen voegen by de som door hem verassureerd, of tot eene tegenwoordige betaling doen strekken, of doen aanwenden ter vermindering van toekomstige jaarlyksche premien door hem te betalen.

Personen die assureren willen moeten hunne doop attesten of zoodanige andere bewyzen van hunnen ouderdom leveren als de Directie genoegzaam oordeelen moet.

PERSONEN die assureren willen worden NIET belast met de FEE betaalbaar aan de Geneesheeren van het Genootschap.

KANTOOR UREN VAN 9 TOT 4.

Op last van het Collegie,

C. GIE, Jun. Secretaris.

De Onderzoeker, No. 71,

IS de helft grooter dan gewoonlyk, en bevat onder anderen de volgende stukken: Aankondiging van Deel V van Colenso's werk over den Pentateuch; De Hervormde Kerk door "Herder"; Brief van Ds. Burgers; Brief van Ds. F. Lion Cachet; Brief van A. over de "K. C. B." stryd in Zuid Afrika; Zeer uitvoerig verslag van de handelingen van den Ring van Graaff-Reinet; Aanmerkingen over de handelingen van Ring en Ringscommissie met betrekking tot de afzetting en aanstelling van Kerkeraadsleden te Hanover; Oordeel van een Nederlander over "De Onderzoeker"; Plaatsen des O. V. in het N. V. aangehaald. Prys, 1s. of 10s. per jaar.

Dames Weldadig Genootschap

BAZAAR,

Onder de byzondere Patronagie van Z. E. den Gouverneur en Lady WODEHOUSE.

DE Bazaar zal gehouden worden in den Gouvernements Tuin, op DINGSDAG den 28 dezer, tot ondersteuning van het Fonds van het Dames Weldadig Genootschap.

Een groot assortement artikelen, nuttige en versierde, zal te koop aangeboden worden, en ververschingen zullen verkrygbaar zyn.

Met vriendelyk verlof van den Kolonel, zal de Bende van het 9de Regement tegenwoordig zyn.

Toegang van 11 v.m. tot 5 n.m. Volwassenen, Zespence; kinderen, Driepence ieder.

Donatien van geschikte artikelen ter verkoop op bovengemelde Bazaar, zullen in dank worden aangenomen door elk lid van het Committee, of door den heer POCOCK, 37, Adderleystraat.

GROOTE FETE

IN DEN

Gouvernements Tuin,

OP

Dingsdag Avond,

28 DEZER,

Ter ondersteuning van de behoeftigen en werkeloozen.

DE Christy's Minstrels hebben edelmoedig bewilligd om deel te nemen aan de vermaken van den avond, en met vriendelyk verlof van KOL. ELLIS zal de Bende van het 9de Regt. tegenwoordig zyn, als ook de Kaapstadsche "String Band."

Ruime Ververschingen zullen bezorgd en de Tuinen versierd worden met gekleurde Lampen.

De Winsten van de Fête zullen overhandigd worden aan het Committee van het Dames Weldadig Genootschap ter verdeeling onder de Armen en Noodlydenden.

Toegang zal alleen zyn per Kaartje aan de drie ingangen, te bekomen by de Heeren J. HAYNES, C. J. MARTIN en J. PHILLIPS, Adderleystraat, den Heer GEO. FINDLAY, Kortemarktstraat, en den heer P. J. PETERSEN, Pleinstraat.

Een Speciale Trein zal de Statie verlaten ten 11 ure 's nachts, en een Tram naar Groenepunt op hetzelfde uur.

Deuren open ten 7 ure 's avonds.

WM GREIG & CO.

Hebben Ontvangen,

PER R. M. ST. "SAXON"

EN

BARK 'FLORA,'

BRUINE en WITTE BAFTAS en PUNJUMS

Sterk Broekengoed, laag
Vilt Hoeden, uitmuntende kwaliteit
LEDER, extra, in vreemde en Engelsche Butts
Bellies en Caps
Lams, Bok, en Patente Kalfs Velven
Paryssche Bottines
Gekeperd Elastiek, Grove en Fyne
Mans Kalfslederen Laarzen
Mans Memel Lange dito
Dames Laarsjes, in
Zwarte, Kalfsleer en Kassimier
Laken, Kassimier
Kid Elastiek
Kinder en Meisjes Laarsjes, in
Kassimier en Patente Kalfsleder
Kid en Gekleurde Morocco
6-4 Wollen Fluweel, alle kleuren
6-4 Fancy Rokkengoed
6-4 Broekengoed, zeer net
Gryze Dekens
Groene Baai
Reef Baatjes
Blaauw Linen Tyk en
500 Kastjes uitmuntende Londensche Zeep, Bruine Windsor en Toilet Zeep.

W. GREIG, & Co.

20, St. Georgesstraat,
22 Nov., 1865.

Paarlsche Municipaliteit.

ALLEN die hunne Quotisatie aan deze Municipaliteit verschuldigd, nog niet voldaan hebben, worden verzocht daarvan betaling te doen by den Ondergeteekende voor of uiterlyk op den 30 dezer, zullende na dien dag geregtelyke stappen tegen de nalatigen genomen worden.

Op last van Commissarissen,

L. F. W. WIEGMAN, Agerende Secretaris.

Municipaal Kantoor,
Paarl, 21 November 1865.

Paarlsche Municipaliteit.

WORDT by deze kennis gegeven, dat de verbeterde Municipale Regulatien nu verkrygbaar zyn, in het Hollandsch en Engelsch, ten kantore dezer Municipaliteit, tegen betaling van 6 pence per boekje.

Op last van Commissarissen,

L. F. W. WIEGMAN, Ag. Sec.

Municipaal Kantoor, Paarl,
21 November, 1865.

Bekendmaking.

VOORSPOEDIG Verlost van een Welgeschapen Zoon, myn geliefde Huisvrouw JOHANNA BARBERA STEYN, waarvan aan familie en vrienden wordt kennis gegeven.

D. M. M. DU TOIT.

Tulbagh, 21 Nov., 1865.

OVERLEDEN te Phisantekraal op DINGSDAG AVOND, in den jeugdigen ouderdom van 23 jaren, 6 maanden en 15 dagen, myn geliefde zoon JACOB STEPHANUS LOUW, Jz.

De Vrienden en Vriendinnen die hem gedurende zyne ziekte zoo trouw hebben opgepast bedank ik hiermede.

Het lyk zal HEDEN, DONDERDAG, ten twee uur (2 uur) aan het Sterfhuis worden opgenomen en te D'Urban ter aarde besteld worden.

J. LOUW, J. A. zoon.
JOH. MARGARETHA LOUW,
geb. DE VILLIERS.

MAANS VERANDERINGEN.

Nov. 26	Eerste Kwartier	4u. 13m. 's Voormiddags
Dec. 2	Volle Maan.......	7u. 58m. 's Namiddags
10	Laatste Kwartier	1u. 27m. 's Voormiddags
18	Nieuwe Maan.....	5u. 59m. 's Voormiddags

DE

Zuid-Afrikaan.

Kaapstad, den 23 November, 1865.

THEOLOGISCHE HAARKLOVERYEN.

IN eene kolonie gelyk deze waar duizenden zaken zich aan de aandacht opdringen, en ieder verstandig mensch tot nadenken uitnoodigen, heeft het ons steeds treurige en byna onvergeefelyke beuzelary, en verkeerd gerigte geestesinspanning toegeschenen om week aan week zooveel verstandelyke kracht in discussies over theologische onderwerpen en in ydele pogingen tot verbetering van onzen kerkelyken regeringsvorm te verspillen. Wy bedoelen daarmede volstrekt niet dat, wanneer de regten der leeken door eene vermetele, eerzuchtige, of bemoeizieke hierarchie worden aangerand, wederstand eene doodzonde, en onderwerping een heilige pligt zou zyn. Juist het tegendeel van die leer zouden wy willen verdedigen. Wy meenen dat de wederstand aan zulke inbreuken op onze regten snel, mannelyk en bepaald moet zyn. Met kankergezwellen moet men niet dralen of beuzelen. Als het mes toch eenmaal moet worden ingezet, dan maar hoe eer hoe beter. Als een wondheeler van zyn werk terug beeft, zyne handen laat binden, en zyne bekwaamheid door eigen vreesachtigheid of vrees om zyn patient zeer te doen, te niet doet, is zyn naam als wondheeler, zoo hy dien al ooit bezat, in dringend gevaar. Evenzeer is het gelegen met de voortetterende zweren in de kerk en hen die er mede te doen hebben. Die te gedoogen is dwaasheid, zoo geen bepaalde misdaad. De maatschappelyke atmospheer wordt even zoo bedorven door de dampen der geestelyke twisten en door het *odium*, byna hadden wy geschreven het *oïdium theologicum*, dat ongelukkig onder ons heerscht, als de stoffelyke dampkringslucht nu en dan door peststoffen wordt besmet. Elke poging om de laatste reukeloos te maken en uitteroeyen wordt niet alleen pryselyk geacht, maar ook door gestrenge gemeente bepalingen als een bepaalde pligt voorgeschreven. Waarom, vragen wy, zouden wy dan uit ziekelyke zelfliefde of gehuichelden eerbied voor den *toga*, of uit een verkeerd begrip van het gewigt van wat duidelyk weinig of niets met de grondwaarheden des Christendoms te maken heeft, ons in zaken laten medesleuren, die alleen hen aangaan welke er onmiddelyk belang by hebben, en het invretende zedelyke gif in onze huisgezinnen laten dringen, om, zoo als het maar al te dikwyls doet, zelfs de bronnen van ons huiselyk geluk en maatschappelyk genot te bederven? Wy hebben hier niet het oog op eenige byzondere kerk, maar wy gelooven dat vele, zoo niet de meeste, onzer lezers in den loop hunner ondervinding ontdekt zullen hebben dat hun leven kalmer daarheen zou zyn gevloten, waren niet zoovele theologische balken in den stroom geworpen, en dat zonder de nuttelooze tydverspilling in eindelooze discussies, die volstrekt niet stichten, ofschoon zy de zekere en vruchtbare bronnen van twist, misverstand en verkoeling zyn, de aangenaamheden des levens, en van het gezellig verkeer onder ons als volk veel meer zouden gevonden worden dan juist nu het geval is.

Wy berispen geen byzondere afdeeling der kerk, meer dan eenige andere, voor het onaangenaam maatschappelyk verschynsel dat onder ons heerscht, en dat, tusschen twee haakjes, juist de eerste zaak is, die de aandacht van toevallige bezoekers treft; en evenmin beweren wy dat de menschen onverschillig behooren te zyn omtrent het geloof dat zy omhelsd hebben, of dat, zy gelyk niet de negen van de tien het geval is, overerfden of liever met de moedermelk inzogen. Laten zy het beginsel huns geloofs met al de vastheid van mannen aanhangen, die zooals de spreekwyze zegt, "het ernstig meenen." Maar terwyl wy hun het regt toekennen om hun geloof aan dit of dat—"isme" op te hangen, ontzeggen wy hun het regt om met iemand anders—"isme" zich te bemoeyen. Toen men een Schot eens vroeg of hy al of niet tot de Orthodoxe party behoorde, antwoordde hy "Ik heb niet veel verstand van Doxies, maar ik geloof dat Orthodoxie *myn* Doxie, en Heterodoxie *uw* Doxie of die van "eenig ander man" is. Veronderstelt nu dat gy of "eenig ander man" de formule van den Schot op uw naasten buurman toepasttet of op uwe vrienden en bekenden in 't algemeen, en veronderstelt dat hy of zy, die eene andere geloofsovertuiging deelden, over u naar denzelfden standaard oordeelden, wie zal dan uitmaken, wie gelyk of ongelyk heeft? A. gelooft het eene, B. gelooft het andere. Beide zyn even opregt in hunne overtuiging. Maar of A. gelyk en B. ongelyk heeft, of omgekeerd, hangt af van beginselen, die hoegenaamd niets met logica of rede te maken hebben, en *wordt* opgelost niet door bewysgronden, maar door geestelyke meerderheden of door van buiten komenden invloed. Het kleed der vroomheid wordt door de meerderheid aangetrokken, terwyl door de minderheid onzer geestelyke leidslieden op de martelaarskroon aanspraak wordt gemaakt. Als wy onze leeraars in theologische zaken als menschen beschouwen, die noch begaafd noch begenadigd zyn met eenige byzondere goddelyke zalving, noch zich byzonder als menschen of leden der maatschappy onderscheiden, begrypen wy niet, waarom *hunne* kleine twisten de gelykmoedigheid des publieks moeten verstoren. Laten zy op eigen grond hun stryd beslechten. Wy hebben zeer weinig positief belang by den uitslag. Of de een het wint of de andere, wat gaat het ons aan? Of wat kan het der wereld schelen, dat de storm in den Kaapschen geestelyken theeketel nu met zooveel woede raast?

Tot hiertoe hebben wy ons onthouden om ons op eenigerlei wyze met de kerkelyke zaken intelaten en denken zulks ook in het vervolg te doen. Noch tot de hooge, noch tot de lage kerkbeginselen in 't byzonder behoorende, noch symphatiserende met de aanspraken van het invallend liberalisme van den dag, noch de maatregelen goedkeurende, die de zichzelve opgeworpen voorstanders der orthodoxie nemen om het te verpletteren, zyn wy kalme en onpartydige toeschouwers van een spel dat ons nooit of te immer belang inboezemde en dat wy hopen na verloop van tyd minder belangwekkend voor onze broederen van de Kaapsche drukpers te zien worden.

De eereplaats, die aan het bespreken van theologische onderwerpen wordt gegeven, is een byzondere trek van de Kaapsche pers. Men moge zeggen dat nieuwsbladen leven en dienten gevolge den publieken smaak streelen moeten. Maar nieuwsbladen in vrye landen hebben eene hoogere bestemming te vervullen. Hun pligt is om de publieke opinie voortelichten, te rigten en te leiden, niet den publieken smaak te streelen en te bederven. En als zy ziet dat hy buiten het spoor loopt of dwaalt is het duidelyk de pligt der drukpers om daar een woordje tegen te zeggen. Men moge het aanmatigend achten dat wy onzen broederen van de drukpers raad willen geven, maar toch willen wy hun aanbevelen dat zy in het vervolg om het welzyn en den vrede der maatschappy minder plaats geven in hunne uitgaven aan de "woorden en daden" onzer hierarchische vertegenwoordigers, tot welke kerk zy ook behooren mogen.

AANSTELLINGEN.—Dr. J. E. Dyer, als districts doctor te Uitenhage, vice McMaster, overleden; de heer J. J. Wiese, als schutmeester te Kruismansrivier, afdeeling Piketberg, vice Albertyn. De heer A. van Zyl, Az. als schutmeester te Vredensdal, veldkornetschap van Olifantsrivier, afdeeling Clanwilliam.

BOEDELS IN HANDEN VAN DEN MEESTER GESTELD, Nov. 20, 1865.—Michiel Casparus Eksteen, van Ladysmith, afdeeling van Riversdale, contracteur, baten, £128; lasten, £265; te kort, £77. Petrus Wessel Odendal, van de afdeeling Swellendam, landbouwer, baten, £427 10s.; lasten, £615 2s. te kort. £187 12s. 6d. Laurence Johannes du Preez, van Murraysburg, baten, £140 6d.; lasten, £264 15s.; te kort, £124 14s. 6d. James Henrey, van Cradock, hotelhouder; baten £1,370 8 10; lasten, 1,564 17 2; te kort, £164 8 2. Johannes Nicholaas Roets, (overleden) van Beaufort West; baten, £218 15; lasten, £680 3 2; te kort, £464 8 2. Peter Walsh, van Uitenhage, hotelhouder; baten, £606 18 6; lasten, £656 17; te kort, £49 18 6. George Kearney, van Alice, afdeeling Victoria Oost, karrewyer; baten, £19 7 6; lasten. £305 0 3; te kort, £285 12 9. James Lloyd Long, van Hope Fountain, afdeeling Albany; baten, £86; lasten, £193 10; te kort, £107 10. Richard Hutson, van Klaas Smit Rivier, afdeeling Queenstown, boer; baten, £84; lasten, £418 10; te kort, £334 10. Jan de la Harpe, van George Town, smid; baten, £171 7; lasten, £458 17; te kort, £287 10. Luke Thorpe, van Georgestad, schilder; baten, £47 17 6; lasten, £84 4; te kort, £36 6 6. Franciscus van As, van Ladysmith, afd. Riversdale, timmerman; baten, £200 9s; lasten, £238 19 6; tekort, £38 10 6d. Hendrik Johannes Uys, van Oude Bakoven, afdeeling Caledon; baten, £438 19 6; lasten, £753 6 1d; tekort, £314 6 7. Dennis Mulligan, van de plaats Braakkloof, afdeeling Queen's Town; baten, £38 4 6; lasten, £217 10; tekort, £179 5 6.

BYEENKOMSTEN.—Op 's meesters kantoor, boedel van wylen M. Eccles, eerste en laatste, 6 December, boedel van J. A. Schickerling, Jun. derde, 20 Dec. Op het magistraats kantoor, Malmesbury, boedel van G. Scholtz, derde, 13 December. Op dito, Caledon, boedel van W. J. Gardner, derde, 1 December. Op dito, Riversdale, boedel van L. de Jager, eerste en tweede, 2 en 9 December. Op dito, Beaufort West, boedel van G. C. Silberbauer, derde, 8 December.—Op dito, Alexandria, boedel van Langman & Short, derde, 11 December. Op dito, Port Elizabeth, boedel van J. Williams en C. G. S. Sheean, speciale, 6 Dec. boedel van T. D. Cooper en J. Wood, derde, 13 Dec. Op dito, Colesberg, boedel van C. W. Matthews en H. Green, eerste en tweede, 9 en 16 December, boedel van W. Sternsdorff, derde, 16 December. Op dito, Cradock, boedel van J. Henry, eerste en tweede, 2 en 9 December. Op dito, Aliwal Noord, boedel van C. Hockey, derde, 20 December. Op het magistraats kantoor, Swellendam, boedel van P. W. Odendal, eerste en tweede, 7 en 14 December. Op dito, Riversdale, boedel van M. C. Eksteen, eerste en tweede, 9 en 16 December. Op dito, Beaufort, eerste en tweede, 9 en 16 December. Op dito, Murraysburg, boedel van L. J. du Preez, eerste en tweede, 11 en 18 December. Op dito, Uitenhage, boedel van P. Walsh, eerste en twee, 13 en 20 December.

GEDWONGEN SEQUESTRATIE.—De boedel van Johannes Lodewicus Lee, van Lady Grey.

INTESTATO BOEDELS.—Byeenkomsten van de naaste bloedverwanten en crediteuren zullen gehouden worden in de boedels van: I. J. van den Berg en vooroverleden man J. P. van Tonder, en Pieter C. de Jager, op het magistraats kantoor, Riversdale, 29 December. P. C. Scheepers en vooroverleden man N. J. van Rensburg, en Jean M. Robyn, op dito, 5 January. G. Cromar, op dito, Burgersdorp, 3 January. J. N. Louw, op het magistraats kantoor, Calvinia, 3 January. F. J. van Aardt en sedert overledene vrouw C. J. Meyer, op dito, Fort Beaufort, 5 January.

CLANWILLIAM.—De afdeelings raad heeft eene verponding van drie farthings in het pond opgelegd, betaalbaar op den 15 January aanstaande.

SCHUTVERKOOPINGEN.—Op den 25 November, te Sutherland, door schutmeester J. W. Vlok, van eene roodbruine merrie, met klein veulen, omtrent 4 jaren oud; eene vosklearige merrie, omtrent 2 jaren oud, een witbonten ruin, met witte achterpooten en kol, omtrent 5 jaren oud; een ligtbruinen ruin, omtrent 6 jaren oud; eene ligtbruine merrie, met witte achterpooten en een kol, omtrent 8 jaren oud, met een dito merrie veulen, met kol, een jaar oud; een jongen ligtbruinen hengst, met kol, achterpooten wit, omtrent 2 jaren oud; een zwarten korthoorn os, met witten pens, omtrent 8 jaren oud; een zwarten os, omtrent, 8 jaren oud. Op den 30 December, te Riversdale, door schutmeester P. Swart, van eene ligtbruine merrie, met kol, omtrent 2 jaren oud.

COLLEGE VAN EXAMINATOREN. — Het volgende voorloopige examen zal gehouden worden op de drie maandelyksche zitting van het Collegie van Examinatoren, op den 2den December, te half elf ure.

VASTGOED.—Zaturdag ll. verkocht de heer Cauvin in onderscheidene insolvente boedels eene plaats in het distrikt Worcester voor £400; een stuk grond gelegen in Hofstraat, voor £75; en eindelyk een nalatenschap van £300, die vervalt by den dood van Mej. C. Mostert, en welke £250 haalde.—Maandag werd door denzelfden het eigendom in den boedel van S. S. Smith voor £725 verkocht, namelyk: een huis in Strandstraat voor £625; en drie kleine huurhuizen naast hetzelve voor £100.—De heer G. H. Moller verkocht op denzelfden dag in den boedel van den heer Purcell, het eigendom in Caledonstraat, dat £141 haalde. De heer R. H. Caffyn verkocht op denzelfden dag in den boedel van J. W. B. A. Stuckeris, onder administratie van de S. A. Mortgage en Investment Company het vastgoed in de Muir en Selkirk straten voor £1,253, namelyk 9 huizen in Muir straat aan J. W. B. A. Stuckeris voor één pakhuis in Selkirk straat aan denzelfden voor £68; en één huis in dezelfde straat aan den heer L. Serrurier voor £125.—Het vastgoed in den insolventen boedel van Mary Smith, Dingsdag onder administratie der Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappy verkocht, haalde £785.

LID VOOR DEN AFDEELINGS RAAD VAN DE KAAPSTAD.—Op ll. Dingsdag had de kiezing van een lid voor den Afdeelings Raad van de Kaapstad plaats voor den magistraat alhier. Buitengewone belangstelling werd by die gelegenheid aan den dag gelegd. De kandidaten waren de heeren R. H. Arderne, G. Gain, J. A. Bam, jun., G. J. de Korte, en J. H. Bam. De beide eerste heeren waren zelve op de stemplaats tegenwoordig en beyverden zich persoonlyk voor hunne electie, ook hadden zy anderen die voor hen onvermoeid bezig waren om kiezers naar het magistraats kantoor te brengen. De laatstgenoemde kandidaten waren echter niet op de stemplaats te zien, en hadden blykbaar hunne electie volkomen aan de kiezers overgelaten. De uitslag der stemming was als volgt: voor den heer Arderne, 183; den heer Gain, 165; den heer J. A. Bam, 97. De stemmen op de beide andere kandidaten uitgebragt waren betrekkelyk weinig; maar dit kwam van daar dat men niet geweten had dat zy kandidaten waren.

DE HR. ELLIOTT is aangesteld geworden tot onderwyzer aan de lagere school van het Grey Instituut Port-Elizabeth. Hy was vroeger te Swellendam, en in den laatsten tyd te Queenstown.

Zie Byvoegsel.

THE

Zuid Afrikaan.

Cape Town November 23, 1865.

THEOLOGICAL BICKERINGS.

In a colony like this, where there are thousands of subjects pressing upon the notice, and demanding the attention of every one given to reflection, it has always appeared to us to be a sad and almost unpardonable piece of frivolity, and misdirected mental energy, to observe the amount of intellectual power that is, week after week, wasted in discussions on theological subjects, and in idle endeavours to improve our Church Polity. We do not mean for a moment to say, when the rights and privileges of the Laity are invaded by an audacious, ambitious, or busy hierarchy, that in such case, resistance would be a heinous sin, and submission a sacred duty. What we contend for is, that the resistance to such encroachment should be prompt, manly, and decisive. Cancerous sores should not be temporised with, or trifled with. If the knife must one day be applied, the sooner the operation is performed the better. If a surgeon shrinks from his work, and allows his hands to be tied, and his skill to be defeated either through his own timidity, or from fear of inflicting pain on his patient, his reputation as a surgeon, if ever he had any, would deservedly be in imminent peril. Even so it is with the festering sores of Churchianity, and those that have to deal with them. The toleration of these is folly, if not a positive crime. The social atmosphere is as much polluted by exhalations from ecclesiastical squabblings, and the *odium*, we had almost written the *odium theologicum* that unfortunately prevails among us, as the material atmosphere is occasionally tainted with pestilential virus. Every effort to deodorise and exterminate the latter, is not only deemed commendable, but is positively enjoined as a duty, under severe municipal penalties. Why then, we ask, should *we*, from a mawkish philandering or mock respect for the *Cloth*, or rather a mistaken idea of the religious importance of what has obviously little or nothing to do with the vital principles of Christian duty, allow ourselves to get mixed up with matters that concern nobody save those who are immediately interested, and allow the insidious moral poison to crawl into our households, and to corrupt, as it often does, the very fountains of domestic happiness and social enjoyment?

We do not allude to any particular church, but we apprehend, that many, if not most of our readers, will have discovered, in the course of their experience, that the current of their lives would have run much more smoothly, had it not been for the theological boulders that were tumbled into its channels; that but for the unprofitable waste of time in endless discussions, which in no way tend to edification, although they are unquestionably the prolific source of quarrels, misunderstandings, and alienations, the amenities of private life, and the pleasures arising from social intercourse would have characterised us as a people far more than they happen to do just now.

We do not blame any particular section of the Church more than another for the unseemingly social phenomenon that prevails among us, yet which, by the way, is the first thing that meets the attention of casual visitors; nor do we contend that individuals should be utterly indifferent to the creed they have adopted, or which, in nine cases out of ten, they inherited or rather imbibed with their mother's milk. Let them by all means adhere to the principles of their creed, with all the tenacity of men who are 'in earnest' as the phrase goes. But in conceding to them the right to pin their faith to this or that—'ism,' we deny them the right of interfering with any other body's—'ism.' A Scotsman being one day asked whether or not he belonged to the Orthodox party, replied 'I don't know much about Doxies, but I believe Orthordoxy is *my* Doxy, and Heterodoxy is *your* Doxy, or that of 'any other man.' Supposing *you* or 'any other man' were to apply the Scotsman's formula to your next door neighbour, or to your friends and acquaintances generally, and supposing he or they, who are, or may be, of a different creed, were to judge of *you* by the same standard, who is to decide the question as to who is right and who is wrong? A believes in the one: B believes in the other. Both are equally sincere in their convictions. But whether A is right, and B is wrong, or conversely, that is left to depend on principles altogether apart from logic, sense or reason, and is solved not by argument, but by clerical majorities, or by influences completely extraneous to the question. The garb of piety is assumed by the majority, while the crown of martyrdom is claimed by the minority of our spiritual advisers.—Viewing our ministers, in theological matters, as men, neither gifted nor graced with any extraordinary amount of divine unction, nor particularly distinguised, generally, as mere men, or members of society, we are at a loss to know why *their* little quarrels should interfere or disturb the public equanimity.—Let them fight their own battles on their own arena. We have positively little or no issue in the result; whether one party gains the day, or the other, what is it to us? or what is it to the world that the tempest in the Cape Ecclesiastical tea pot now rages with so much fury?

We have hitherto abstained from mixing ourselves up, in any way in Church politics, and we do not in future, intend to do so. Wedded to neither High Church nor Low Church principles peculiarly; sympathising not with the encroachments of the invading Liberalism of the day, nor endorsing the measures had recourse to by the self styled advocates of orthodoxy to crush it, we are calm and impartial spectators of a game, that is not, and never was by any means interesting to us, and which we hope will in the course of time become less interesting to our brethern of the Cape press.

The prominence given to the discussion of theolegical subjects is a singularly peculiar feature of the Cape Press. It may be said newspapers must live, and that they must accordingly cater for the public taste. But newspapers in free countries have a higher function than that, their duty is to guide, direct and lead public opinion, not to pander to vitiated public taste. And when they find *that* out of its proper groove, or erroneously going astray, it is obviously the duty of the press to enter its caveat. It may be considered presumptuous on our part to give advise to our brethren of the press, but we would certainly recommend them, in future, for the good, and peace of society, to give less prominence in their issues, to the "sayings and doings" of our Hierachical Representatives, belong they to what church they may.

APPOINTMENT.—Mr. A. van Zyl, As., poundmaster at Vredensdal, fieldcornetcy of Oliphants River, division of Clanwilliam.

SEQUESTRATION.—The estates of: Petrus Wessel Odendal, agriculturist, first and second meetings at the magistrate's office, Swellendam, 7th and 14 Dec.—Michiel Casparus Eksteen, contractor, ditto at ditto, Riversdale, 9th and 16th Dec.—Johannes Nicolaas Roets, (deceased), ditto at ditto, Beaufort West, 8th and 15th Dec. Lourens Johannes du Preez, blacksmith, ditto at ditto, Murraysburg, 11th and 18th Dec.—Peter Walsh, hotelkeeper, ditto at ditto, Uitenhage, 13th and 20th Dec.

COMPULSORY.—The estate of Johannes Lodewicus Lee, of Lady Grey.

INTESTATE ESTATES.—Meetings of the next of kin and creditors will be holden in the estates of: I N. Louw, at the magistrates' office, Calvinia, 3rd January.—F. J van Aardt and subsequently deceased wife C. J. Meyer, at ditto, Fort Beaufort, 5th January.

CLANWILLIAM.—The Divisional council has assessed a rate of three farthings in the pound, which will be due and payable on the 15th January next.

ESCAPE OF BURGLARS.—Just at the moment of going to press we are informed that George Wood and Charles Kruse, two of the principal burglars concerned in the recent robberies and who were committed for trial since July last, this morning, between 8 and 9 o'clock, effected their escape from gaol, after having removed their chains in their cell. An armed guard was placed over them, but allowed them to escape unobserved. The constable on duty has been committed by the magistrate.—*E. P. Herald.*

THE LEGAL RATE OF INTEREST.—That *questio vexata*, the rate of interest on money recoverable by law, has once more been opened, in the court of the Resident Magistrate of Graham's Town. The case in which it occurred was in itself a trivial one, but is nevertheless important from the principle involved and the rule laid down Messrs. Von Rönn, Schabbel, & Co., of Port Elizabeth, sued the Hon. Charles Pote for £4 5s., the balance of a promissory note overdue from Nov. last. Mr. Pote, it appears, admitted the debt, but objected to the rate of interest charged. The whole sum in dispute was only 2s. 3d. Interest had been reckoned at 8 per cent. per annum, instead of, as Mr. Pote contended, at six per cent. The court gave judgment for the plaintiffs in the amount of the balance of the note, together with notarial expenses, and interest at the rate of *six per cent* from and after the maturity of the note. Except to decide the question of the legal "rate of interest," the case was not worth the trouble and expense of litigation.—*Ibid.*

THE DROUGHT at Graaff-Reinet, says a correspondent to the *Great Eastern*, still continues, and several farmers have deserted their farms. The stock looks wretched and miserable. One poor farmer, about two hours' ride from this, sends for fifteen gallons of drink water every two or three days, to a distance of an hour's ride from his homestead. It is deplorable to see these men, when they come to town, looking haggard and care-worn. The result will be most disastrous if we don't soon get rain. At a sale held by the Deputy-Sheriff last week, goats realised one shilling each, and sheep (young ewes) two shillings each. I need scarcely say that they were in a low condition.

KING WILLIAM'S TOWN.—Commercial matters are in a frightful state here. Applications for conditional orders are being made in shoals. The principal suspension and the heaviest which has been known in Kaffraria is that of Mr. Charles Kidd, ex-Mayor and a director of the Standard Bank. His liabilities are variously estimated, but are believed to be between £25,000 and £30,000. There are two bonds on the estate, which it is presumed will swallow up all the assets! One bond is for £6,000 in favour of Blaine Brothers, and the other for £1,500 is in favour of the "Standard" Bank. Such a state of things need not be commented upon, but if Mr. Kidd is not compelled to explain how the great deficiency is to be accounted for the creditors in the estate will deserve to lose—which they will do to a fearful extent.—*P. E. Telegraph.*

ORANGE FREE STATE.

(*From the Bloemfontein Gazette.*)

HIS HONOR THE PRESIDENT is expected home this day (Friday).

THE WEATHER during the past week, has been very dry, and the fluctuations of temperature extreme. A frost on Saturday night did a great deal of damage to garden produce. The wind has been continually shifting of late, and from the appearance of the sky we believe that rain is not far distant.

RELICS OF THE BATTLE OF THE BEREA.—Three lances, which belonged to some of the unfortunate 12th Lancers who lost a number of their mess at the disastrous battle of the "Berea" in 1852, have been found in certain caves in Molappo's territory. The one we have seen, (which has been converted into "The Rangers" flagstaff) is in a good state of preservation. The other two lances, we believe, are in the possession of Commissary-General Coleman and Mr. G. Hanger. The Transvaal Boers, who delight in turning huts and caves inside out, brought these interesting relics to light, and parted with them for a consideration.

SALE OF CAPTURED STOCK.—Mr. E. S. Hanger, auctioneer, of this town, has obtained the contract for the sale of the above stock in this district and Mr. H. D. Hodgson, for that in the Caledon River district. The sale, it is understood, is to be for cash. The Government would, we think, have got far better prices had a liberal credit been given. Timely notice should also be allowed, to enable Colonial buyers to come up and attend the sales; and a few days interval granted between the sale at Bloemfontein and that at Smithfield, so that intending purchasers might be able to be present at both places, at the time appointed.

THE VOLUNTEERS.—In reference to what appeared in our last number, we have since learnt, on good authority, that the statement that Capt. Tainton had obtained the promise of 1000 native allies, was somewhat premature. Circumstances that have subsequently transpired have induced not only Capt. Tainton, but likewise Messrs. Every and Owen, to accept commands under Capt. Webster, who returned to Bloemfontein from the Old Colony on Wednesday last, the 8th Nov., and will leave this town on Friday, 10th Nov. (this day), without fail, for the enemy's country. His proposals have been met and supported with an alacrity and ardour, exceeding his most sanguine expectations, by numbers of exceedingly respectable white colonists, independent of large numbers of native allies; by which means he will doubtless be enabled to commence operations in a few days on a large scale Besides all this, Moroko's Baralongs, numbering several hundreds, will join him on his way at Thaba 'Nchu. We have heard the names of several brave and influential colonists mentioned, which it might be premature here to repeat, whose presence with Capt. Webster's force will give the best guarantee for his large body of native troops being effectively led and officered.

THE LATE DOINGS OF THE SMITHFIELD COMMANDO.

A VICTORY OVER MOROSI.

Camp, near Langeberg, Nov. 4, 1865.

At 7 o'clock, Tuesday evening, 31st Oct., a horse commando, consisting of 230 Burghers, under their respective provisional commandants—Vorster, of Philippolis, Mentz, of Caledon Rive, Jouste, of Bethulie—116 of Sikonyella's people, and 13 of Letelle's under Finlay, who took command at their request,—all being under the supervision of Prov. "Hoofd" Commandant P. Wessels,—started on an expedition into the "Double Mountains." The evening was delightful, and our men and horses were in good spirits,—with the exception of a few "young" in Basuto warfare. Finlay, with the native force, took the lead, and kept us on the move, until 2 o'clock Wednesday morning, when we reached the top of a "neck" leading into Putsanie's great cattle-lifting kraal—a tract of country about 10 miles wide and 15 long, lying between two ranges of the "Double Mountains"—which was supposed to be inaccessible to white men, except through the "Poort," which is strongly "schansed." Here we halted until daybreak. A few Basutos, perched on the highest points of the mountain, tried to pick a quarrel with us, by firing; but we treated them with contempt. At 7 a.m., we reached Pampoen Spruit—a beautiful stream springing from the mountains, and running through the cattle-lifting kraal—where we saddled off for half an hour. We saw a few horses only, some of which we captured, the others being so wild that they were not worth the trouble of securing. Finding the kraal deserted, and without stock, we commenced climbing the second mountain. At 11 a.m, we nearly reached the summit, and paused a little for "wind." Before we had time, however, to light our pipes, the enemy opened fire on us from the extreme top. Finlay at once shouted "Charge!" "Come on!" The men obeyed, and the enemy dislodged, were without one of our party getting injured. Here we obtained a view of the grandest mountain scenery I ever beheld. European tourists, who are so fond of scaling mountains at the risk of their necks and limbs, would enjoy this sight; and the merry whistle of bullets in close proximity to their heads, would add considerably to the excitement whilst gazing upon the enchanting panorama! Clambering up this mountain was very trying; but descending it on the other side was positively 'killing.' From the summit we saw what appeared to be a level country below, bounded on all sides by mountains. On reaching it, however, we discovered that gorges, from 60 to 500 feet deep, at distances of from one to three miles, completely cut it up, and rendered it impassable, except at a few places. Soon after getting off the mountain, we fell in with the spoor of cattle which we followed up at the greatest speed our horses could keep up; and about an hour before sunset overtook the stock at the Orange River, about due East of Thaba Bosigo. We captured 948 head of cattle, 2,134 sheep, and about 60 horses. After this we encamped for the night. Although the enemy was approached in the rear, in the hope of surprising him, he managed to send a great number of cattle across the Orange River before we came to close quarter, with him. At daylight, next morning we moved down the river, with the stock,—Finlay and Vorster forming the advance guard, and Wessels, with the other forces, the rear. Our path lay along the side of a mountain, above a frightful gorge, to the upper end, when we crossed a muddy gully about two miles from our night-camp. On the advance guard getting out of this, we observed the enemy coming from all sides, in lots of 10 to 100, and a party of whom were making for a point of the mountain on our right, over which we had to pass. Seeing this, Vorster and Finlay arranged that the former should take possession of the mountain, and the latter hold the flat. Vorster managed his part of the business beautifully. He climbed up to the last ridge of the hill, and there awaited the enemy's approach. Upon the for coming up, he poured in a volley, which emptied their saddles. Thereupon he rushed to the summit, and forced the enemy to beat a precipitate retreat. The aforementioned mountain extended about 20 miles along our right, and the Orange River was on our left. At this juncture, Commandant Jouste joined the advance guard and we moved forward. Shortly after the rear guard got through the muddy gully about 180 of the enemy made a charge. Our party wheeled round, and met them. A hand to hand fight then took place, with rifles on one side, and assegais on the other. Several of the enemy fell in our midst, one of whom again got upon his feet, and then rushed at H. Snyman (whose gun was discharged) with raised assegai. On seeing this James Halse sprang upon the Kafir—brought him to the ground,—and held him until J. Barnard killed him with his own assegai. The enemy retreated under cover of a party on the mountain, which prevented us from following them up. Soon after this the advance guard encountered another lot, killed three, and drove the rest. We had to fight the enemy on flanks, and rear, from sunrise until 5 p.m.—alternately receiving and giving charges. All behaved well. Vorster conducted himself most gallantly. His duty was to charge the mountain heights several times during the day. Had he failed to keep the enemy off the points of the mountain we were necessitated to pass under, we should have been frightfully cut up. At sunset we reached an isolated hill—a Thaba Bosigo in miniature, with only one path up it. We took possession of it, and encamped for the night, the enemy annoying us no more. We arrived at our camp on Friday at sunset, and went to bed sharp.

In the war of 1858 the Griqualanders carried and obtained the name of "Miserables;" but in this war none have or could behave more bravely than Commandant Vorster and his fieldcornets Rensburg, Fraser, Boshoff, and Botha, with their men. Our native volunteers, on this occasion, showed well. This is more than can be said of our other native allies. From Sikonyella's and Letelle's people we had real good service. The enemy's force consisted principally of Morosi's Tambookies, who fight very differently to the Basutos. They charged and charged again and again, and left 105 of their "braves" on the field. This was the most fatiguing, exciting and difficult expedition of the war. Our casualties are four wounded—none seriously.

9 P.M., 5TH NOV.—Morosi has, through Mr. Austen, the Superintendent of the Native Reserve, written asking for peace on any reasonable terms, and says that his loss in men is very great. He offers to vacate the country North of the Orange River, and drop all connection with Moshesh. He has also requested Mr. Austen, as British Agent, to accept his country South of the river, and him as a subject. In this we shall have something to say. We are not "licking" niggers for the British Government. The reply of our Krygsraad was, that Morosi's request would be forwarded to the President, and a cessation of hostilities would be granted him until a reply was received, on condition of his withdrawing from this side of the river, and paying 500 good cattle before 12 o'clock (noon) on Wednesday, as a recompense for loss of time to our Burghers.

LATEST FROM SMITHFIELD.

This afternoon Mr. Finlay came in from the camp, bringing with him an official letter for the President, which was immediately forwarded to Bloemfontein per express. From private sources we have learned, however, that Morosi (who is reported to be severely wounded) has most humbly sued for peace on any terms, and has begged of Mr. Austin, of the Native Reserve, to intercede for him with our Government, declaring that he will never assist Moshesh any more, and that if even attacked he will not fire on our commando, with a great amount more of the "penitent ruffian." He says that he has lost a very large number of his best men, and will give up all his territory, both north and south of the Orange River, if he may be left in peace for the future, &c. (Strong twang of Exeter Hall, or what your "Burgher" correspondent would call Jesuitical flavour—"When the devil was sick," &c) It is very evident that this incursion of our little commando has been a great success, and will have much effect on the natives at this end of the line; it only shows what can be done by a few men if properly led, and untrammelled by an ignorant though self-sufficient and cowardly commander. It has been the same from the commencement of the war. Let us trace the progress of the Smithfield division from the storming of Vechtkop until that wretched junction at Thaba Bosigo, and we shall find that it was successful in every attack; let us recall the various engagements that have taken place under Wessels and other commandants of conduct and energy, and we shall still find the same record of success. Why then, it may well be asked are the lives and persons of the burghers of this State to remain at the mercy and disposal of one so utterly incompetent and unworthy to fill such an important post as that of Commandant-General of the Free State forces? If the few with whom the appointment of that officer has hitherto rested have not sufficient energy or courage to 'unmake' him then it is high time the Executive should interfere to that end. These are not times in which to stand upon a point of mere legal etiquette, and if the Government finds that in any case and for unworthy ends, undue advantage has been taken of an existing law for the benefit of one, or of a few, to the hurt and detriment of the bulk of the population, let it boldly grasp the difficulty by an arbitrary suspension of that law and arrogating to itself, in such an instance, the sole power, to be used for the exclusive benefit of the people; let it trust to that people when the emergency has passed over, to vindicate its actions should they be called in question by a few litigious agitators.

Original Correspondence.

SIRS,—For a series of successive years I had cherished a lively wish to see the Cape colony, because I had anticipated wonders, in regard to the material influences which free Institutions and Representative Government would operate on the general welfare. The inhabitants of Java have been longing and struggling for so many years for the rights of private property, for liberty of cultivation, for the freedom of labour and for the privileges associated with Municipal Government, in a word for all the advantages of a liberal government, that it has become fashionable among us to view the Cape colony as the Eldorado of the Universe, where the industrious man, with all the energy that he has been gifted with by nature, can with perfect freedom expand his wings and soar to the greatest heights, without his flight being hindered by a set of obnoxious and unnecessary impediments, his course cut short and his enterprise terminated by legal restrictions no less ridiculous than they are vexatious. A fortunate mishap at last gave me an opportunity of viewing the land of promise. I had already placed before my eyes the immeasurable corn fields which were the pride and glory of South Africa, fields groaning under the ponderous weight of rich products of every sort. I dreamt of seeing Fowler's steam ploughs at work in all directions: I saw in every branch of industry, and especially that of agriculture, the want of manual labour supplemented by steam power, at least in those localities where such power could be employed. I dreamt of a general application of the most scientific discoveries in domestic economy; I saw countless trains with precious goods from the country rushing into the Ports to fill the stores of the merchant, and increase the wealth of the colony: I heard also in my dream the lyric strains of the poets of the land who sang the praises of its fruitfulness and its prosperity. Can you, Mr. Editor, realise the feeling that an immediate plunge into a cold bath from a warm bed implies? Such a kind of feeling I experienced when I became aware of the real state of things. No extensive lands, but comparatively few cultivated patches, and dreary wildernesses in the immediate neighbourhood. No steam ploughs. No appearance of the later discoveries in science; only uncultivated fields and wretched samples of cereal products. No extensive exportation from the interior to the coast, but an insignificant import outwards for a miserable contra return. We failed to hear the hymns of Cape Poets in praise of the welfare and fruitfulness of the land, but we could not help observing the long lists of insolvents; highly worked up newspaper articles on the destitution of the unemployed; the wretched prospects for the future, and lectures on the aridity of South Africa *closed with prayer.*

Are these the fruits of your liberal political institutions? Are these the results that I, and so many with me have been struggling for in Java for so many years? 'Pon my honor, if this is all you can show, I feel on my part rather disposed to be a reactionary.

I am convinced, however, that liberty of action and freedom of speech with a due regard to the protection of property and person, can never possibly be the occasion of retrogression. There must be other causes at work to reduce the colony to what it now is.

It is difficult for a stranger to penetrate so deeply into existing circumstances, that he can, with any degree of confidence assert that this or that may be the cause of the political sickness—or to recommend this or that remedy for its cure. I won't even risk such a recommendation. But there are circumstances which strike a casual visitor more forcibly than a resident, just because he is unused to the sight. In the exercise of a sound understanding, it appears to me, however, that unrestricted trade, and freedom of speech, with suitable arrangements for the protection of life and property, can never be the occasion of retrogression or ruin. There must be other causes in operation which have brought this colony to the condition in which it now is.

An individual for instance, who has led to the altar a partner of by no means prepossessing appearance, or killing charms, cannot for the soul of him understand that after being married for years there are people in the world who do not find his wife to be as perfect a beauty as he believed, and still believes her to be. It would perhaps be rather disagreeable than otherwise for him to discover one fine morning, that his wife had lost her squint; that the hunch on her back had been considerably reduced in proportions, or that the one leg had attained the length of the other.

I believe that a large number of landed proprietors are accustomed to see such a vast extent of their grounds uncultivated: and that they have been taught from their infancy to believe that these lands, either through scarcity of water, or want of labour, cannot be utilised, that they have never bestowed a thought upon this subject, never doubted the possible fallacy of such a dogma and have never once attempted to ascertain either its truth or falsehood.

I am of opinion that most of the inhabitants are so used to the existing arrangements of government with all its accompaniments of high paid functionaries, that it seldom occurs to any one that this or that post can be abolished, or that this and that function could be melted into one, to economise in that department, with a view in some respects to improve the financial condition of the colony.

I am also of opinion, that a large portion of the public make so much to do about all sorts of useless questions and quarrels among their clergymen, and to have a finger in the pie in polemical theology and that too in points which never have and can never be determined, that it would really appear to be a matter of regret to them if such subjects were laid aside and that pious disputants should cease to apply such choice epithets to each other as a '*refuse of hell*' and other equally polite appellations which, by the way, gives us rather a peculiar idea of the purity of the christian love that prevails here.

All these, Mr Editor, are matters that particularly attract the attention of a stranger and lead him to the conviction that it is not the Representative and Free form of Government that is the cause of the present condition of this colony, but rather the peculiar individual views and idiosyncracies of a large portion of its population.

To counteract these peculiar ideas is one of the principal duties of the Press. The Press is the chief if not the only means of diffusing civilization and enlightenment to the very depths of African deserts. Let it break with those traditional ecclesiastical differences and quibbles which bring us back a couple of centuries, to the age of Arminius and Gomarus.

Let the newspapers devote the valuable space which they now waste in such useless questions to instruct the farmers how to secure good and cheap water; to tell them what looks like a steam plough, and how people in other countries manage to thrash out and clean their corn &c Let it not be said that these rancorous church questions are in accordance with their public taste, for it is the duty of the Press to lead the public taste. It is far from justifiable to give unripe and injurious fruit to a child simply because he cries for it. Let not the Press of South Africa then any longer pander to a vitiated taste.

SOUP WONGSO.

THE GREENPOINT VLEI.

Cape Town, 22nd Nov. 1865.

Mr. Editor,—Your paper of Monday last contains a letter of Mr. W J van de Ven, in which he says that he had caused the holes to be dug (with the view of testing the saltness of the lei) before A J L had addressed the Municipality on the subject, &c. I have no desire to enter into a paper war with that gentleman,—time is too precious to be wasted for such a purpose; it will however, be proved hereafter that the bed or bottom of the Vlei is thoroughly salt. My determination therefore, is to emphatically protest against his scheme and the wasting of public money for such a useless purpose.

In conclusion, I wish to tell that gentleman that as soon as he shall commence the excavation of the Vlei, I shall cause an enquiry to be instituted by a competent commission, and submit a report of the real state of the matter to the municipality.

I am, &c.
A. J. LOUW, Sen.

Letter from our Paris Correspondent

Paris, 8th October, 1865.

Sir,—The cholera is at Paris, persons stricken with it have been taken to the hospitals; a few have died. According to the information given by the medical men, the disease was imported into Batignolles by a woman who arrived from Marseilles, and was the first victim. The cholera spread in the neighbourhood of Batignolles and Lachapelle, in fact through the Northern suburbs of Paris. In the interior also of the capital a few cases have been remarked. Those stricken have been poor persons living in unfavorable hygienic conditions. Alas! so it is; malady and misery go hand in hand together.

Naturally enough the invasion of the scourge is every where the subject of conversation, and it is evident that the anxiety is general. Yet, at this season of the year there are always some cases of cholera. The continuous heat and drought of the present Autumn have necessarily contributed to the development of the malady; but winter will not be long in coming; already there is a sharpness in the morning and the evening air; everything leads us to hope that the ravages of the epidemy will not be considerable.

Medical men are taking airs of importance; they have each of them an infallible specific; they look upon us patronisingly and seem to say: "dont be afraid, I am here." They share with *Monsieur communique* the honours of the Press, and vie with each other in recommending thier remedies to the public. The one most talked of is the chartreuse liqueur. One would think that the good monks who manufacture the Liqueur in question had come to an arrangement with the cholera for increasing the number of their customers.

Our neighbours across the channel too have received the visit of the terrible guest. A few cases have appeared at Southampton. The first important victim, says the Times, was a very respectable man, aged 66 of the name of Henry Wistcott. Dr Bencroft cabbing called in imediately pronounced it to be Asiatic cholera; three other medical men visited him and the man died. The cause of the death was certified by Dr Bencroft to be Asiatic cholera, and I am informed by some of the medical men who saw the case, that it offered all the symptoms of the true form of that terrible malady. The cholera has also broken out at Woking Common and at Battersea.

The scourge is happily diminishing in the South; Toulon however is still sorely tried, but at Marseilles a perceptable improvement is remarked. There have been cases along the whole coast-line of the Mediterranean. The exceptional temperature of this year has certainly been one of the causes of the developement of the epidemy which was beyond a doubt brought to Marseilles by pilgrims from Mecca.

The commission appointed by the Egyptian government establishes indubitably that the endemic germ brought by Hindoo pilgrims is developed amidst the caravans of the faithful, who every year flock to Mecca from various countries to the number of a million after stating the habit of these pilgrims of leaving their linen unchanged, their long continued fasts, their food composed exclusively of fruit, their want of water, their abandonment of the offal and skins of sacrificed sheep to the burning rays of the sun, altogether combine to engender the dysentry which lays them low by hundreds. After showing that the bodies of the faithful buried under a very thin layer of sand, and the miasma of human corruption to that of the animals sacrificed, the sanitary commission declares that the caravan of Mecca pilgrims of this year carried with it the germs of the infection which has decimated Egypt and Turkey; and thence proceeded to afflict Italy and France. The Commission terminates its report by saying that all those who have been in contact with the pilgrims have been struck by fulminat cholera. After considering the report presented by the Egyptian commission, the minister of the Vice Roy has declared that the European powers ought to take this matter into consideration. Hear! Hear! It is indeed high time to prevent the Mahometan devotees from poisoning Europe and to interfere in behoof of public health in this criminal congress of filth and disease.

If in the towns afflicted the terror stricken population has fled away so as to leave some of them deserted, it must be acknowledged that the public functionaries have remained at their posts. The medical body too, has been distinguished by its self devotion, and many of its members have fallen on the field of honour. On this subject the Italian journal the *Diritto* puts forward the new and just idea that when medical men succumb in the exercise of their professional duties their families ought to be provided for by society. And indeed are they not as worthy as those soldiers who die upon the field of battle? The idea will make its way I hope.

I believe I have already spoken to you of the reports which announced for the 14th of October the *coming of the Eclipse*, Freedom of the Press, of meeting, of speaking, ministerial responsibility &c. The *Moniteur*, of the 22nd of October, destroyed all these rumours by stating that they were the invention of *evil minded* persons. It is not very wise to make it believed, that only *malice* could imagine the empire to have *liberal* intentions. In spite of this formal denial, the rumour still goes on, only it has taken more moderate dimensions; it is now stated that the new President of the Corps Legislatif, M. Wallewski, intends diminishing as much as he can the privileges of the Corps Legislatif. He desires, it is said, to increase the publicity of the debates, and to arrange that all the evening newspapers may be allowed to give an account of the debate of that day. Hitherto, the evening *Moniteur* had alone this privilege. It is even hoped that an important change may be made in the relations of the chamber with the ministry. This party is headed by M. Fould. The ministers of finance would be highly flattered to be obliged to defend his projects before the Corps Legislatif, but the majority of the cabinet claim conservation of the ministers *sans portefeuille.*

As regards the press, if it is to be set free, the regime of M. de Lavalette is very poor. He has in a circular addressed to the prefects, mayors and the other authorities, given them the permission to insert *Communiques* in all the newspapers; this is a convenient manner of changing an opposition newspaper into a government one. It is true that the circular recommends that this intervention of authority should not fall into abuse. The circular puts a terrible weapon into the hands of authorities.

Talleyrand's caution against overzeal is more appropriate than ever. Since M. de Lavalette's circular, all the journals are full of administrative prose; *Monsieur Communique* invades the first page of every newspaper; it is an inundation, a veritable deluge. The mania for showing zeal which is the epidemy of functionaries, will turn the measure into ridicule and finally render it nugatory.

Prince Napoleon is once more on the move, he is about to travel through Italy. He is still in disfavour at Court, so that it is absolutely impossible to attribute an official character to his journey.

Anna Murat, though scarcely recovered from her accident at Neufchatel, has hurried off to Biarritz. It has been much remarked that since the arrival of the Prince Don Enrique, brother of the King of Spain, has been invited to the court parties.—Has the pretty *blonde*, who was so fearful of being left an old maid, at last found a husband? In a few days, the beach of Biarritz will be deserted. Napoleon is to be at Compiegne on the 12th where he will receive the visit of the King of Portugal, and then that of the Prince and Princess of Wales.

At York House, Wickenham, the countess of Paris has been delivered of a daughter, who will bear the names of Marie Amelie Louise I believe. In our days all the sons of princes, are born in exile, to die in exile. How many wandering dynasties can we count up alread, ?

One more plan of organisation for Algeria! It is not yet officially announced, but from the measures recently taken by the administration, it is understood that the plan for the division of Algeria into three zones has been definitely decided on. The first zone, bordering the sea line, is the only one that will be completely assimilated to French territory. The third which borders the Sahara, will be given up entirely to the natives, while the intermediate zone will remain under military rule. Will this mixed system produce better results than all the systems which have preceded it? Meanwhile, the colonists do not conceal their dissatisfaction.

Mexico is a devouring land, it wants soldiers. France has a whole army there, Egypt a battalion, Austria and Belgium Volunteers. It appears even that notwithstanding the dangers of this campaign, the service of the Emperor Maximilian has irresistible attraction for the Belgian army. The recruitment, since the last discussion, to which the Minister of War is indebted for a bullet in his shoulder, can no longer be opened authorized by the government. But there are ways of arranging things. The recruiting offices have been established at Lille, in France, and the Belgian Sub-officers desert and cross the frontier. A few even have carried off their arms and regimentals. Nine sub-officers of the 2nd Regiment of Chasseurs have deserted, leaving on the table of their room a paper announcing their intention and adding: "We take our muskets loaded and twenty cartridges, with the intention of offering every resistance if an attempt should be made to prevent us from crossing into France." On the next day, the colonel received a letter announcing their arrival at Lille. What a hurry they appear to be in, to make acquaintance with the yellow fever and Yankee fists!

Thanks to the approaching elections, our news from Italy becomes more interesting. The minister, whose fall was sure, moves heaven and earth to secure a majority for the Government. M. Natoli has addressed a letter to the prefects in which he holds out great promises, such as the abolition of ecclesiastical orders, the sale of ecclesiastical properties, the development of education and modification of the tax on moveable property. He admits the deplorable state of the Italian finances, in which there is a deficiency of 250 millions, but he promises to adopt measures for the improvement of matters.

The mission of M. Bozzio to Rome and his reception by the Pope and Cardinal Antonelli holds out some respect of a reconciliation with Rome.

Ricasoli, who plays into the hands of the government, has lately written in favor of the convention of 15th September, and expatiated upon the advantages to result from it. He says that Italy will not need to go to Rome but that Rome will come to Italy.

In conclusion Cardinal Andrea who, in all his actions has evinced ambition and hankering after the tiara, has also got his part to assist the government; he has published a letter in the Italian papers addressed to the cardinals and bishops. In this letter the cardinal pronounces in favor of the reconciliation of liberty with religion. He considers it possible to preserve the independence and the privileges of papacy and to promote the national figure of Italy. He condemns Austria and says that his opinions are those of Pius IX in 1848 when he invited the generous German nation to leave Milan and Venetia their own masters. Thus Natoli, Bozzio and Andrea have each a hand in the Emperor's agitation.

The ministry has just found a powerful ally in the English and French press. The first gave the lead by announcing that the evacuation of Rome was to commence; this announcement was not quite credited, but now comes the evening *Moniteur* of the 25th, the English paper, who states the following: A discussion has lately arisen between the papers as to certain terms which are said to have been proposed by the French Government in respect to the evacuation of the Roman States, as also in respect of the time when it is to take place. Now the object of the Imperial government cannot be misapprehended. As soon as it shall be expedient the imperial and papal governments will effect the necessary arrangements for the evacuation, so that at the appointed time all troops will have been removed.

The idea of Rome is most satisfactory to the Italians who believe that they will at once be united to Italy therefore, "the above paragraph of the Moniteur is the very test of all electoral puffs and will cause the election of a good many partisans of the convention.

(*For Continuation see Supplement.*)

NEW FANCY GOODS.

JAMIESON & CO.

HAVE LANDED

From the "SAXON" Steamer:

VIOLET and Blue Grey Gros de Naples
Black Glace Gros de Lyons
Black Grograin
White Glace Gros de Naples and Taffetta
Black Elastic Cord, all widths
White and Brown Linen Drills
West of England Black Cloths
Extra Black Cassimeres and Doeskins
Shepherd's Plaid Doeskins
Bedford Woollen Corduroy, all colours
Oxford and Steel Grey Doeskins
Fancy Summer Tweeds, new patterns
Dark Fashionable Doeskins
Men's Merino Shirts, Brown Cotton Pants
Holyoak's and Henx Needles
Ladies' Black Kid Boots, Superior makes
Ladies' Black and Coloured Cashmere Boots
Ladies' and Children's Fashionable Yellow Leather Boots
Moleskin and Corduroy Clothing, of all kinds
White and Coloured Bonnet Ribbons
Velvet Ribbons, all kinds, Trimmed Hats
Ladies' Belts, Tom Thumb Ties, Fancy Braids
Bonnet Fronts, new, Blond Edging
Men's Felt Hats, all shapes,—Boys' Do.
Men's Fancy Straw Hats, a large assortment
Black Coburgs and Alpaccas, superior
Bed Ticks, Nankeens, Blue, Buff, Striped
Huis Linen, Brown Punjums
Fancy Voerchitz, 6 and 8 yards, Black Voerchitz
Fine White Shirtings, Fancy Cambric Prints,
Heerengracht.

THE UNDERSIGNED

IS NOW LANDING

EX 'FLORA,'

224 PACKAGES OF

Fresh Provisions, &c.,

AS FOLLOWS:

CRUSHED SUGAR, in barrels and ½ barrels
CHICORY (Taylor's), in 2 cwt cases
PEARL Barley, in barrels and kegs
PICKLES, in 3-doz. cases
COMPTON'S Best Hams, in cases of 15 each
SARDINES, ½ and ¼ tins
CANDLES, Price's, Taylor's, and Paton and Charles's
BASS'S Pale Ale, bottled by Hibbert
ALLSOPP'S Pale Ale, bottled by Friend
BARCLAY & Perrin's Porter, bottled by Friend

ALSO,

A further addition of Hanging Papers, of the Newest Patterns
PATENT Bottling Machines, a few of Masterman's and Maccord's.

J. G. STEYTLER.
28, St. George's-street.

Flowers of Sulphur.

NOW Landing 200 barrels and 50 half-barrels of the above, of the best Quality, for Sale at low Rates.

J. G. STEYTLER.
28, St. George's-street.

Mauritius Sugars.

THE Undersigned is now landing ex "DANE," 160 BAGS SUGAR, for Sale at low Rates.

J. G. STEYTLER.
28, St. George's-street.

WM GREIG & CO.

HAVE RECEIVED
Per R.M. Str. "SAXON" and Bark "FLORA."

BROWN AND WHITE BAFTAS AND PUNJUMS

Strong Trowserings, low
Felt Hats, superior quality
LEATHER, first-rate, in
Foreign and English Butts
Bellies and Caps
Kid, Goat, and Patent Calf Skins
Bordered Fronts and Grafts
Paris Bottines
Twill Elastic, Stout and Fine
Men's Calfskin Boots
Men's Memel Top do.
Women's Boots, in
Black Calf and Cashmere
Cloth Cashmere
Kid Spring
Children's and Maids' Boots, in
Cashmere and Patent Calf
Kid and Coloured Morocco
6-4 Wool Velvet, all colours
6-4 Fancy Coatings
6-4 Trowserings, very neat
Grey Blankets
Green Baize
Reefing Jackets
Blue Linen Tick, and
500 Boxes Superior London Soap
Brown Windsor and Toilet Soap

WM. GREIG & Co.
20, St. George's-street.
22nd Nov., 1865.

Mill at D'Urban.

THE undersigned's Mill at D'Urban will be ready on the 1st proximo for Grinding Wheat, &c.

Those favouring him may rely on punctual and honest treatment.

J. VAN R. VAN NIEKERK.
D'Urban, Nov. 21, 1865.

CAPE TOWN

Board of Executors.

CONTINUATION OF SALE OF MOST VALUABLE

LANDED PROPERTY,

In the Estate of the late Mr. PETRUS JOHANNES LANGEVELD.

WILL BE SOLD,

On Tuesday, 5th December next
AT 11 A.M.,

CERTAIN HOUSE AND PREMISES, situate corner of Loop and Pepper-streets, comprising six large Rooms, Kitchen, Pantry, Servants' Room, and a good-sized Stable.

A lucrative Canteen Business has been carried on for many years in the premises.

Liberal Bonus will be given.

C. J. C. GIE, Sec. Board of Executors, } Executors Testamentary.
Wid. P. J. LANGEVELD, }
Cape Town, 17th Nov., 1865.
Mr. J. J. HOFMEYR, Auctioneer.

CAPE TOWN

Board of Executors.

SALE OF

Outstanding Claims.

In the insolvent Estate of H. J. DE WET.

WILL BE SOLD.

On Saturday, 25th inst.,

AT NOON PRECISELY,
On the Stoep of the Commercial Exchange,

Outstanding Claims belonging to the above Estate,

C. J. C. GIE, Sole Trustee.
Cape Town, 17th Nov., 1865.
Mr. R. D. JONES, Auctioneer.

Horse Stolen.

STOLEN out of the Undersigned's Stable, in the night of the 20th inst., his saddle Horse, a DARK CHESNUT, with half blaze, together with a SADDLE AND BRIDLE.

It is supposed that the Horse was Stolen by an Englishman, known as JAMES, who had lodged in the Village for a couple of days, and disappeared in the night of the Robbery.

Two Greyhounds and three Beagles appear to have followed the Horse.

Any one giving such information as shall lead to the recovery of the Horse and the conviction of the Thief, will be rewarded.

J. C. L. MOORREES.
Malmesbury, 21st Nov., 1865.

NEW

Summer Goods.

THE Undersigned have received per Steamer *Saxon*, a large assortment of New and Fashionable Articles for the Summer Season, and offer the same at moderate rates. Having secured a large quantity of Manchester Goods prior to the recent heavy advance on Staples they can with confidence recommend them worthy the attention of their Customers.

HAMILTON ROSS & Co.

NAVY CANVAS.

Hamilton Ross & Co.,

HAVE JUST RECEIVED
Direct from the Manufacturers

NAVY CANVAS,

No. 0 to 6,
Of a Superior Quality
AND OFFER IT FOR SALE
Considerably under its Value

GRAIN BAGS

AND

Wool Packs,

EX "RESTLESS,"

AT THE LOWEST MARKET RATES.

HAMILTON RS S & Co.

Soap! Soap!! Soap!!!

Steele's Liverpool Soap,

50 LB, BOXES, 20 AND 25 BARS,

EX "RESTLESS,"

For Sale at Low Rates by the Agents.

HAMILTON ROSS & Co,

Notice.

WHEREAS MR. JAN C. BOSMAN, who was suffering from insanity, did on the 14th August 1865 escape from the residence of Mr. Hugo, at Frenchhoek, all persons are hereby requested to take notice of such person should he arrive at any place or be seen in the field, and to give information to the undersigned, by whom all expenses will be readily defrayed.

P. J. SCHABORT.
Tygerberg, Cape District, Nov. 15, 1865.

N.B. He is of small and slender figure and has an unshorn reddish beard, light hair and blue eyes. In all probability he was seen, about a month a month ago, in the Karoo, at Patattas River.

Public Sale.

ON FRIDAY, the 22nd December next, will be publicly sold on the Farm WOLVEDANS,

60 trained Draught Oxen, heavy and large, accustomed to draw heavy loads; they are in superior condition, and fit for Slaughter.
20 unbroken young Bastard Oxen.

These Cattle have been in the Bay for a long time and are assured to be in very excellent condition.

A. B. v. N. PIEKARD.
Malmesbury, Oct. 23, 1865.
A. H. MOORREES, Auctioneer.

SALE OF FURNITURE, &c.

In the Estate of the late JOSEPH BARRY, Esq.

The postponed Sale of the Furniture, Plate, Crockery, Glassware, &c., &c., will take place

TO-MORROW,

Friday, the 24th instant,

AT HOPE MILL, IN THE GARDENS,
The late Residence of the Deceased.

Sale to commence at 10 o'clock.

Mr. R. D. JONES, Auctioneer.

SALE OF

Wrecked S. St. "Kadie."

On Saturday next,

The 25th Instant,
Will be Sold on the Spot, at 10 o'Clock, at the Mouth of the Breede River,

The Hull, Machinery, Masts, Spars, &c., and the CARGO,

Laden at Table Bay and Mossel Bay,—Consisting of

General Merchandize, Wool, Skins, &c., and other Colonial Produce.

BARRY & NEPHEWS.

BOARD OF EXECUTORS.

SALE OF MOST VALUABLE

Landed Property

SITUATE IN THE

Division of the Knysna and George.

THE Undersigned, in his capacity as Sole Trustee in the Insolvent Estate of HENDRIK JUSTINUS DE WET, will cause to be sold in front of the Magistrate's Office, at Mossel Bay,

On Tuesday, the 28th inst.,

AT 11 A.M. PRECISELY,

1. Certain desirable Freehold Farm part of 'Douw Kamma,' now named 'Uplands,' situate in the Division of the Knysna, formerly "George," Field-cornetcy of "Plettenbergs Bay," in extent 1,143 morgen and 245 square roods, extending North-East to "Keurbooms River," South-East to "Hanglip," South to "Witte Drift," South-West to a portion of "Douw Kamma," and North-West to a remainder of the said Farm. This Property is well-forested, has abundance of Water from the "Hartebeest River," which runs over it, and is well-adapted for Sowing, Grazing, and Gardening purposes.

2. The Insolvent's *one sixteenth part or share* in the Perpetual Quitrent Place called 'Hanglip,' situate in the District of George, Field cornetcy behind 'Plettenbergs Bay,' Measuring 1445 morgen, extending North-East to "Keurbooms River," South to the Place "Ganze Valley," South-West to the Place "Witte Drift," and West-North-West to the Place "Douw Kamma," now named "Uplands." This Farm is also well supplied with Water, being bounded by the said "Keurbooms River."

Bonus will be given.

C. J. C. GIE, Sole Trustee.

Cape Town, 4th November, 1865.

Mr. JOSEPH VINCENT, Auctioneer.

☞ The abovementioned Farms are in the meantime for Private Sale.

PAARL.

To Let or for Sale.

A very agreeable Residence for a respectable family, situate annex the Paarl Parsonage, in one of the finest streets of the Village, and adapted for Business, as also for any person wishing to retire from business and settle in the Village. The terms of Hire or Purchase are very acceptable. For further particulars apply at the Residence of the undersigned, adjoining the Paarl Mill, or at his office, Western Province Bank Buildings.

JOHS. DU TOIT DE VILLIERS.
Paarl, Oct. 25, 1865.

N.B. If required the owner can supply the above Erf with running water.

GREAT REDUCTION IN

Saddles, Harness, &c.

THE Undersigned, determined to relinquish his present extensive Stock of SADDLERY, HARNESS, &c., has resolved to sell off the whole at a great reduction in Prices. The Stock is far too extensive to particularize, but it may be notified that amongst the Saddles there are several dozen of the Finest Colonial Made, which the Advertizer warrants not to be surpassed in workmanship and material.

GEO. WARD, senr.
Saddle and Harness Warehouse,
28, Long-street.

Notice.

ALL parties indebted to the Undersigned, in the Country, are requested to settle their accounts immediately, or proceedings will be taken against them for the recovery thereof; and all parties who have left their Saddles for repair, are requested to call for the same, or they will be sold to defray the expenses thereof.

G. WARD, Sen.

COLONIAL

Orphan Chamber & Trust Company.

PUBLIC SALE

OF VALUABLE

Landed Property,

SITUATED IN
WATERKANT & VANDERLEUR-STREETS

In the Insolvent Estate of MARY SMITH.

TO-MORROW,

Friday, 24th instant,

WILL BE SOLD,

1. THAT well-known HOUSE and SHOP situated in Waterkant, at present occupied by Mr. S. Hicks, at a rental of £5 per month.

2. A HOUSE in Vanderleur-street, corner of Long market-street, comprising five Rooms, Kitchen, and Back Yard, &c.

Sale to commence at 11 o'clock with the Property in Waterkant.

Liberal Bonus will be given.

G. W. STEYTLER, Secretary.
Chamber Buildings, No. 3 Church-square,
Cape Town, 23rd Nov., 1865.

Public Sale.

ON TUESDAY, the 5th Dec. next, will be sold on the Farm Klipfontein, in Zwartland, for account of the Estate of the late Mrs. the widow J. W. PRETORIUS, 1 covered Cart, 1 Horse, (gelding), a Cow and Calf, 3 Tables, 2 Chests, 2 Feather Beds, 2 Stretchers, 6 Chairs, Pots, Pans, Buckets, Shelves, Glass and Earthenware, &c., &c.

A. H. MOORREES, Auctioneer.
Malmesbury, Nov. 16, 1865.

High Sheriff's Office.

Cape Town, Nov. 29th, 1865.

IN Execution of Judgment of the Supreme Court in the undermentioned Case, the following Sale will take place, viz.:—

Division of Paarl.

TRUSTEES A. BRINK versus AUGUST ANDRIES WARIE.

On Wednesday, the 29th November, 1865, at 10 o'clock a.m., at Defendant's Residence, Wellington, Household Furniture, Glass Crockery, Kitchen Utensils, 1 Pig, &c.

PERCY VIGORS, High Sheriff.

---

500 fine Cape Wethers,

PICKED out of a large flock, will be sold at Durban THIS DAY, THURSDAY, the 23rd instant for account of

H. VAN GRAAN.
J. J. HOFMEYR, Auctioneer.

---

6 Well trained Mules,

IN EXCELLENT CONDITION,

WILL be sold on the Parade by M. J. J. HOFMEYR, on SATURDAY, the 25th instant.

Public Sale

On Monday, the 27th November
Will be Publicly Sold at DARLING,
30 Trained Young Oxen
15 Slaughter Oxen, large and heavy.

On Thursday, the 30th November,
Will be Publicly Sold at D'URBAN STATION,
20 Heavy Slaughter Oxen,
10 Fat Slaughter Cows.

The above Cattle are very Superior and from Saldanh and St. Helena Bay.

A. H. MOORREES, Auctioneer.
Malmesbury, Nov. 13, 1865.

1000 superior heavy and large Cape Wethers.
350 ditto ditto Merino, with long wool.
250 ditto ditto large Wether Goats.

ON TUESDAY, 28th inst., will be sold on the Farm of Mrs. the widow DE WAAL, Joostenberg, the above number of excellent fat Sheep and Goats, to be brought up by Messrs. J. & J. BRINK.

J. WEGE, Auctioneer.
Stellenbosch, 17 Nov. 1865.

---

400 fat Cape Sheep
200 do. Merino do.
50 do. Wether Goats

ON WEDNESDAY, the 29th inst., the above number of Fat Sheep and Goats will be publicly sold at Klapmuts Station.

J. J. HAUPT.
DE VILLIERS, MARAIS, & Co., Adm.

---

800 Fat Cape Wethers,
200 do. Merino dito, with long Wool,
120 do. Wether Goats.

THE Undersigned will cause to be publicly sold on WEDNESDAY, the 29th instant, at Klapmuts Station, the above number of Fat Sheep and Goats, which are sure to be present

J. HARRIS.
Paarl, Nov. 14, 1865.
DE VILLIERS & HAUPT, Adms.

THE Sale of Cape and Merino Wethers and Wethe Goats, advertised to be held on the 30th instant on the Farm of the Widow DE WAAL, will not take place

S. P. ROUX.
Nov. 12th, 1865.

Colonial Bank,

12, ADDERLEY-STREET,

ESTABLISHED, 1844.

Capital	...	...	£100,000
Paid-up	...	...	60,000
Reserve Fund	...	...	10,500

DIRECTORS:

J J L SMUTS, Esq, Chairman
R P DOBIE, Esq.
R A ZEERDERBERG, Esq
C BARRY, Esq
The Hon J H WICHT
G J NICHOLLS Esq
J H REDELINGHUYS Esq
JAMES ABERCROMBIE, SrEsq MD
EWAN CHRISTIAN, Esq

COLONIAL AGENCIES.

The Frontier Commercial and Agricultural Bank Graham's Town.
The Port Elizabeth Bank.
The Somerset East Bank
The Colonial Bank of Natal
The Western Province Bank, Paarl

LONDON AGENCY

The Union Bank of London.

The Colonial Bank allows Interest upon Current Accounts, at the rate of THREE per cent per Annum upon the minimum monthly balance, when it amounts to £200 and upwards, and upon Fixed Deposits in sum, of £10 and upwards, at the undermentioned rates viz:—

For 12 months, 5 per Cent. per Annum
.. 6 .. 4 .. ..

Bills on England bought and sold.

Applications for Discount received and attended to on TUESDAYS, THURDSAYS, and SATURDAYS until 11 o'Clock, AM

By Order of the Board,
A. SHIRREFFS, Cashier
Cape Town, 5th February 1865.

UNION BANK.

No. 39, ST. GEORGE'S-STREET

Capital, £150,000.—Paid up £75,000

Reserve, £10,000.

DIRECTORS:

JOHN STEIN, Esq. Chairman.
F. S. BERNING, Esq.
D. G. DE JONGH, Esq.
The Hon. P. E. DE ROUBAIX, MLC.
M. M. VAN REENEN, Esq.
J. W. SALOMONS, Esq.
G. MYBURGH, Esq.
The Hon. E. LANDSBERG, Esq., M.L.C.
J. J. STEYTLER, Sr., Esq.

THE BANK allows Interest on Fixed Deposits, at the following rates per annum:—

For 3 Months and upwards 5 pCt. per annum.

Applications for Discounts attended to on TUESDAYS THURSDAYS, and SATURDAYS, in each week.

S. V. HOFMEYR, Cashier.

General Estate and Orphan Chamber.

Deed of Partnership dated 9th March 1856; incorporated by Act of Parliament, No. 31, 1861.

CAPITAL, £20,000 *Sterling.*

FOR Administering Properties and Estates, as Executors Administrators, Tutors, Curators, Trustees and Agents,

DIRECTORS:

O. M. BERGH, Esq., Chairman,
F. F. RUTHERFOORD, Esq.
R. D. JONES, Esq.,
J. R. MARQUARD, Esq.,
C. H. BOSENBERG, Esq.,
J. SHEPHERD, Esq.
D. TENNANT, Esq.,

Auditors:

T. MOSTERT, Esq.,
J. J. HOFMEYR, Esq.

The Chamber gives Interest at the rate of 5 PER CENT. PER ANNUM, payable HALF-YEARLY, free of Charge or Commission, on all Sums above £100 deposited with the Company for ONE YEAR certain and thereafter at three months' notice.

J. PIETERSEN, Secretary,
Chamber Buildings, 43, Adderley, Street.

Office, No. 42, Adderley-street, next to the Cape of Good Hope Bank.

CAPE COMMERCIAL BANK,

36, ADDERLEY-STERET.

ESTABLISHED IN 1854.

Subscribed Capital, ... £144,000 0 0
Paid-up Capital and Accumulated Profits, 950,20 18 1

DIRECTORS:

C. D. BELL, Esq. Chairman,
A. J. ZEEDERBERG, Esq.
L. P. CAUVIN, Esq., M.L.A.
J. J. STEYTLER, Jun.
J. J. HOFMEYR, Esq., J son.
R. C. LOGIE, Esq.
D. A. DE VILLIERS, Esq.
N. W. MEYER, Esq.
CHARL MARAIS, Esq.

APPLICATIONS FOR DISCOUNT attended to on Mondays, Wednesdays and Fridays, in each week

The Bank allows Interest on Floating Deposits at the rate of 3 per Cent on the Balances of the several Depositors—on Sums not less than £50,—during each month

On Fixed Deposits.

For 12 months, 5 per cent per annum.
For 3 months and under 12 months, 4 per Cent per annum.

TOBIAS MOSTERT, Cashier.

THE

PAARL BOARD OF EXECUTORS.

Capital, £10,000,

In Shares of £200 each,

FOR the Administration of Properties and Estates of which it may be appointed as Executors, Administrators, Agents, Curators and Tutors of Minors, as well as Trustees in Insolvent Estates, &c., &c.

DIRECTORS:

J. R. ZEEDERBERG, Esq., M.D., Chairman
B. P. DU PLESSIS, Esq.
M. VAN DER SPUY, Hs., Esq.
ADRIAAN J. LOUW, W.Jz., Esq.
J. W. THERON, Esq.
I. A. J. ROOS, Esq.
J. D. BEYERS, H.z., Esq.

AUDITORS:

T. ROOS, T.z., Esq.
H. J. HUGO, Esq.

The Directors attend, for the transaction of business every WEDNESDAY, at the Office of the Board Western Province Bank Buildings.

I. HORAK DE VLIILERS, Sec.

Malmesbury Agricultural and Commercial Bank.

Present Nominal Capital	**£22,030**
Paid-up Capital, ..	**£13,183**
Reserve Fund, ..	**£578 5 6**

DIRECTORS:

DR. F. DE LETTRE BICCARD, M.D., Chairman
A. H. MOORREES, Esq.
H. H. SMUTS, Esq.
F. L. SIEBRITS, Esq.
G. H. STEYN, Esq.
H. G. GREEFF, Esq.
H. D. J. DU TOIT, Esq.
D. J. ACKERMAN, Esq.
L. COATES, Esq.

THE Bank allows Interest upon current accounts at the rate of 3 per cent. per annum, upon the minimum monthly Balance when it amounts to £50 and upwards and upon Fixed Deposits, in sums of £10 and upwards at the undermentioned rates, viz.:—

For 3 months and under 6 months at 3 pCt. per annum
" 6 " " " 12 " " 4 pCt. "
" 12 " " 5 pCt. "

☞ Office hours from 9 o'clock a.m. to 4 o'clock p.m.

Application for Discount received and attended to on MONDAYS, WEDNESDAYS, and FRIDAYS.

By order of the Board,
J. W. MOORREES, Cashie

Western Province Bank Paarl.

Nominal Capital	... ...	£50,000
Paid Up Capital	... ...	30,000
Reserve Fund	... ...	10,000

DIRECTORS:

J. R. ZEEDERBERG, Esq. M.D. Chairman.
J. J. PROCTOR, M. P. Esq.
J. SMUTS, M. D. Esq.
A. B. DE VILLIERS, Esq.
C. C. A. DE VILLIERS, Esq.
A. J. LOUW, Esq.
MELT VAN DER SPUY, Hs., Esq.

he Bank allows interest on fixed Deposits at the following rate.

3 Months and above 3 per cent.
6 .. .. 4 ditto
12 .. 5 ditto

Directors atten TUESDAYS and FRIDAYS, at 10 a.m. for the purpose of deciding on applications for discount.

B. P. DU PLESSIS, Cashier.

DINNEFORD'S

PURE FLUID MAGNESIA

HAS been, during twenty-five years, emphatically sanctioned by the Medical Profession, and universally accepted by the Public, as the Best Remedy for ACIDITY OF THE STOMACH, HEARTBURN, HEADACHE, GOUT AND INDIGESTION, and as a mild Aperient for delicate constitutions, more especially for Ladies and Children. Combined with the ACIDULATED LEMON SYRUP, it forms an "agreeable Effervescing Draught," in which its aperient qualities are much increased. During Hot Seasons and, above all in Hot Climates the regular use of this simple and elegant remedy has been found highly beneficial. Manufactured (with the utmost attention to strength and purity,) by DINNEFORD & Co., 172, New Bond-street, London; and sold by all respectable Chemists throughout the World.

POLICIE HOF, DINGSDAG, 21 Nov.—James Judge, een soldaat van het 9de Regt., beschuldigd van in een vlaag van woedende dronkenschap de glazen te hebben ingeslagen van Jufvrouw Varrall, in Glyn square, en de Policie weerstand te hebben geboden, werd veroordeeld wegens de aanranding tot eene maand gevangenisstraf, de eerste en laatste week op rystwater, en verder in hechtenis te worden gehouden tot dat hy £1 zal hebben betaald als eene vergoeding voor het inslaan der glazen.

De ongelukkige Michiel Pentz, werd volgens rustverstoring weder tot 14 dagen gevangenisschap veroordeeld, en

Hendrick Diederick op suspicie van 8 kopkoolen uit de tuinen te hebben gestolen, tot nader onderzoek in hechtenis gehouden.

KAPITEIN ROBERTS, van de *Rubens*, het schip dat in den nacht van den 10den Mei ll. op het strand van Blaauwberg liep, wiens certificaat door het hof van onderzoek in de Kaapstad voor 6 maanden geschorst werd, heeft dit by zyne terugkomst in Engeland dadelyk terug gekregen, daar de "Board of Trade" het tegen hem gevelde vonnis direkt vernietigd heeft.

DE "KADIE."—Omtrent het stranden der *Kadie* worden nog de volgende byzonderheden medegedeeld. Zy was naar Mosselbaai geweest, en deed de Breederivier aan op haren weg naar Tafelbaai, toen zy aan den mond op de "bar" stootte, van waar zoover men weet nog geen schip is afgehaald. Kapitein Fowler en bemanning werden gered; terwyl men ook hoopt een groot gedeelte der lading, hoewel beschadigd, te bergen. De ingang tot Breederivier is door de "bar" zeer moeijelyk, en kapitein Fowler moet dikwyls gezegd hebben, dat de *Kadie* daar nog eens zou blyven. Zeven of acht jaren had zy op de kust gevaren, en was dus voor een kunstvaarder tamelyk oud. In Londen was zy voor £4000 verzekerd, daar hare polis onlangs van een kantoor alhier was getransporteerd. De lading was door eene assurantie ook gedekt.

KAPITEIN HILL die, zoo als onze lezers weten, voor omtrent drie maanden geleden zyn been brak, door het omslaan van een rytuig, is zoover hersteld dat hy gisteren zyne bezigheden als Resident Magistraat en Civile Commissaris weder heeft kunnen aanvaarden.

EEN ANDER FEEST IN DEN GOUVERNEMENTS TUIN.—Men is voornemens Zyne Excellentie den Gouverneur te verzoeken om dat gedeelte van den tuin, waarop del andbouw Vertooning onlangs gehouden is, aftestaan tot het houden van een feest in de Kersdagen. De kosten voor het versieren van de plaats zyn reeds gewaarborgd en zoodra men Zyner Excellenties toestemming bekomt, zal er dadelyk een committee worden benoemd om de noodige schikkingen te maken.

DE HOLLANDSCHE STOOMBOOT KONINGIN SOPHIA, die Zondag uit de Tafelbaai naar Batavia vertrok, heeft dien dag op 300 mylen ten westen van de Kaapsche punt met zulk een sterken stormwind en hooge zee te kampen gehad, dat zy verpligt was de Simonsbaai binnen te loopen met verlies van voormast en al het tuig. Zy zal, na bekomen reparatie, weder spoedig zee kiezen.

DE KAAPSCHE VRYWILLIGE SCHERPSCHUTTERS hebben ll. Maandag aan Zeepunt een wedstryd gehouden om de gouden medaille van het corps en de zilveren medaille, door den heer Kettle geschonken. Men schoot maar slecht; de beste schutters waren de heeren Glynn, Bevern en Kettle, zoodat, ware alles in orde geweest, de medailles aan de twee eerste heeren ten deel zouden zyn gevallen. Er werd echter protest ingeleverd dat de rifles door hen gebezigd niet overeenkwamen met de regulaties, en de zaak werd verwezen naar een committee welks besluit men thans afwacht.

NIET TE VERWONDEREN.—Van dien aard is de stank die opstygt uit de verdekte goten aan den ingang van den Gouvernements Tuin, dat eene dame die een paar dagen geleden met twee jonge kinderen den tuin inging zoodanig door den stank bevangen werd, dat zy in zwym viel en eenigen tyd geheel buiten kennis was.

EEN ZELDZAAM GEVAL.—Voorleden week is ten huize van den heer C. J. M. Vos alhier, in den hoogen ouderdom van cirka 79 jaren overleden, eene gekleurde vrouw die ruim 57 jaren in de dienst der familie heeft doorgebragt.

DE WYNMARKT AAN DE PAARL.—Met genoegen vernemen wy dat deze onderneming vry goed is afgeloopen. Er werden omtrent 250 leggers verkocht tegen de volgende pryzen: jonge wyn van den laatsten oogst, haalde van £5 10 tot £6, vry te worden geleverd aan de Paarlsche Statie, terwyl voor de fynere en oudere wynen natuurlyk hoogere pryzen werden betaald. Zoo werden onder anderen een pyp pontak en een dito hanepoot, van den oogst van voorleden jaar, voor £10 per pyp verkocht.

STELLENBOSCH.—Van hier wordt gemeld, dat de Eerw. Heeren De Villiers, Roos en Aling hun examen als Kandidaten in de Godgeleerdheid, op ll. Vrydag den 17 dezer met goed gevolg hebben afgelegd.

Mejufvrouw G. Roux, is aldaar in den nacht van den 19 plotseling overleden. Zy was in twee uren gezond en dood.

WORCESTER.—DE ACHTER WAARBORG.—Op Woensdag kwamen de afgevaardigden, verkoren door de Afdeelings Raden van Worcester en Robertson in het Stadhuis te zamen, ten einde overeentekomen omtrent den gedragslyn te worden gevolgd met betrekking tot de betaling van den Achter-waarborg. Dr. Dieperink en de heer Malherbe maakten de Robertsonsche deputatie uit, en de heeren Barclay en Beck dien van Worcester. De Tulbagsche maakte hare verschyning niet.

Gedurende de beraadslaging, die zeer belangryk was voor degene die belang in de zaak stelde, werd verklaard dat, indien eenig gedeelte van de lyn aan deze zyde van Wellington voor den handel geopend werd.—zelfs indien het niet tot in de afdeeling Worcester kwam—de drie buitenliggende districten verantwoordelyk zouden zyn voor hun aandeel in den Achter-waarborg.

Omtrent dit inzigt in de zaak werd van gevoelen verschild, daar er aan den anderen kant werd volgehouden dat eenig gedeelte van de lyn in een district moet geopend zyn, voor dat het verantwoordelyk is voor den Achter-waarborg. Anders konden Worcester en Robertson voor een spoorweg betalen die, in plaats van hen te bevoordeelen, hen ernstig kon benadeelen, door ze geheel afgezonderd te laten. Daarom moet eenig gedeelte van de lyn voor den handel in Worcester geopend zyn, voordat het verantwoordelyk is om eenig gedeelte van de Achter-waarborg te betalen.

Een besluit werd ten laatste genomen, dat in lien het Gouvernement dezelfs aandeel van het contract vervult, de districten Worcester en Robertson niet zullen nalaten het hunne te doen. In andere woorden, wanneer de Worcester verlenging hoopvolle teekenen geeft een daadzaak te zullen worden, zullen deze districten er den Achter-waarborg voor betalen.

Wy gelooven zeker dat het het voornemen van Zyne Excellentie was om de voorzieningen van de Acte met betrekking tot den Worcester spoorweg, ten uitvoer te brengen, en wy gelooven tevens dat in de aanstaande zitting het Parlement de voltooijing van de lyn, waarvan reeds een aanzienlyk gedeelte gemaakt is, zal magtigen. Deze punten in het oog houdende, kunnen wy niet helpen te denken dat wy onze lyn op zyn tyd zullen krygen; en dat, wanneer eenig gedeelte voor den handel open is—zelfs indien het *buiten* het district is—de menschen van Worcester en Robertson wel zouden doen om dat gedeelte van den Achter-waarborg wat van hen geëischt wordt zonder gemor te betalen, overeenkomstig den inhoud van de Acte.—*Worcester Courant.*

PORT ELIZABETH, 16 Nov.—George Wood en Charles Kruse, twee der voornaamste inbrekers alhier, die ter teregtstelling waren gecommitteerd, zyn uit hunne cellen ontsnapt, hoewel zy geketend waren en door een gewapende schildwacht werden bewaakt. De dienstdoende constabel is door den Magistraat gecommitteerd.

GRAAFF REINET.—De droogte alhier duurt steeds voort en verscheidene boeren hebben hunne plaatsen verlaten. Het vee ziet er ellendig uit. Een arme boer, die omtrent twee uren rydens hier van daan woont, zendt om de twee of drie dagen om 15 gallons water, ten einde nog een uur verder dan zyne woonplaats is, te gebruiken. Het is treurig om te zien, als deze menschen naar de stad komen, hoe bedrukt en uitgeteerd zy er uit zien. De gevolgen zullen yselyk zyn als wy niet spoedig regen krygen. Op eene verkooping van den adjunkt Baljuw, verleden week gehouden, haalden bokken elk een shilling, en jonge ooijen twee shillings elk. Ik behoef er naauwelyks by te voegen, dat zy in zeer slechten toestand waren.

COLESBERG.—DE BURGER BILL.—PAPIEREN GELD.—Eene publieke byeenkomst werd Woensdag in een privaat huis gehouden, om te spreken over de voorgestelde Burgerwet, volgens Gouvernements Gazette van 1 Augustus 1865.

De vergadering werd druk bygewoond, bestaande meestal uit grondeigenaren van Onder en Boven Zeekoerivier. De heer W. S. Giddy werd gekozen als voorzitter. Nadat de voorzitter de voorgestelde wet gelezen had, verzocht de heer M. C. Louw het woord en toonde op eene duidelyke wyze aan, welke vreeselyke gevolgen er zouden kunnen ontstaan, voor de bewoners van de Oostelyke Provintie, indien die bil ooit wet zou worden. Men was dan ook algemeen van gevoelen, dat men memories moest laten teekenen en andere pogingen in het werk stellen, om te verhinderen dat zulke geschiedde.

De heer M. C. Louw stelde daarom voor, dat er in het dorp en in de verschillende veldkornetschappen committee's worden opgerigt, met de magt om byeenkomsten te houden, en andere stappen te nemen, die zy noodzakelyk beschouwen. Dit voorstel werd gesecondeerd door den heer S. J. Becker.

Voorgesteld door den heer S. J. Becker, dat het committee van het dorp aan de andere committees kennis geve, wanneer de memorie tegen de voorgestelde Burgerwet geteekend moet worden. Gesecondeerd door den heer D. J. J. du Plessis en aangenomen.

Nadat de voorzitter door de vergadering bedankt was, ging men over tot eene andere byeenkomst. De heer W. S. Giddy werd weer als voorzitter gekozen.

De heer M. C. Louw zeide:—Daar onze kolonie in een verschrikkelyken toestand verkeert door de groote geldschaarschte, waardoor wy de bitterste armoede te gemoet gaan, heb ik het volgende plan uitgedacht als een herstelmiddel. Dat wy per memorie Z. E. den Gouverneur en beide Huizen van het Parlement verzoeken, dat zy Drie Millioen Ponden Papieren Geld uitgeven, als een wettig betaalmiddel voor den tyd van 20 jaren. Dat Twee Millioen Ponden daarvan verkrygbaar worden gesteld onder eerste verband van vast eigendom in deze kolonie, voor 5 per cent 's jaars. Dat geeft Een Honderd Duizend Pond Rente in het jaar. En dat Een Millioen Ponden gebruikt wordt voor besproeyingswerken op Gouvernements grond, dat dadelyk verhuurd kan worden, wanneer er water op is. Die grond zal ook minstens 5 per cent 's jaars opbrengen, maar gesteld er komt niet meer van dan 5 per cent, geeft dat 50 duizend ponden sterling rente 's jaars, dus tezamen 150 duizend ponden rente, hetwelk in 20 jaren 3 millioen ponden sterling opbrengt. Er werd gevraagd, hoe kan het Gouvernement by het einde van die 20 jaren voor de 3 millioen papier goud geven? Volgens hetgeen ik gezegd heb is het duidelyk, wanneer voor de rente elk jaar wol gekocht wordt, en die in Engeland voor goud verkocht wordt, dan krygen wy langs dien weg voor het papier goud in de kolonie. Ook zou het Gouvernement voor de uitgaven der kolonie een groot gedeelte van de rente kunnen gebruiken. Volgens zyn opinie was dit het eenigste middel om den vooruitgang der kolonie te bevorderen. Nu betalen wy van 10 tot 15 per cent rente voor buitenlandsch papier, en de rente daarvan gaat meest naar Engeland. Wanneer dit plan ten uitvoer wordt gebragt zal het de kolonie meer goed doen, dan spoorwegen en andere kostbare werken, waar de kolonie niets van ontvangt, en het weinige dat de kolonie oplevert nog opzwelgt. Myn plan over de besproeying zal ik door de Colesbergsche Advertiser bekend maken.

De heer S. J. Becker zeide:—Het doel is om geld te verkrygen tegen lagere pryzen, dan wy het tegenwoordig bekomen kunnen, en dat de kolonie de voordeelen daarvan heeft. Nu gaat het voordeel van de zware rente, die men betalen moet, in de zakken van de Engelsche kapitalisten.

Voorgesteld door den heer D. Vermooten, en gesecondeerd door den heer D. J. J. du Plessis, dat de committees gekozen in de vorige vergadering, in deze zaak ook werkzaam zullen zyn. Aangenomen.

QUEENSTOWN, 14 NOVEMBER.—Kapitein Hugo Schultz, vroeger van het Duitsche legioen, heeft alle onderofficieren en manschappen van die magt, die nu in de kolonie zyn, opgeroepen om zich onder zyne banier te scharen, die hy te Smithfield heeft opgestoken. Zoodra de vrywilliger te Aliwal aankomt, (waar hy gewapend en zoo mogelyk met een paard moet heengaan) zal men hem zyne toekomstige bestemming aanwyzen. De voorwaarde van deze dienst is, dat elke vrywilliger regt zal hebben op eene plaats in de nabyheid van Caledon rivier, een heerlyk land en dat al het buit gemaakte vee onder de partyen zal verdeeld worden. Alle vee dat buit gemaakt wordt, zal naar de kolonie gezonden worden, ten einde alle aanspraak die er door Vrystaatsche boeren op zou kunnen gemaakt worden te voorkomen. De magt zal met die van kapiteins Webster en Tainton zamenwerken, die reeds 800 blanken en 1200 Fingoes telt.

VRYWILLIGERS VOOR DEN VRYSTAAT.—De civiele commissaris van Queenstown heeft van Z. E. den Gouverneur een telegram ontvangen, hem gelastende "om alles aantewenden tot ontmoediging en voorkoming van het vrywillig dienstnemen voor den Vrystaat en geene moeite te sparen om alle agenten die trachten rekruten te werven, te ontdekken en te arresteren."

DE HEER NAUDE TE RICHMOND.—De *Queen's Town Free Press* maakt de volgende aanmerkingen op het verslag van een Richmondschen correspondent omtrent het gebeurde in den Ring te Richmond, dat onlangs in de *Volksvriend* werd medegedeeld: "Intusschen moet het streelend voor den *Volksvriend*, als zyn theologische ondersteuner, zyn om te vernemen, dat alle leden van de gemeente des heeren Naudé den aard van het dispuut te Richmond en het deel dat hy er in nam, zeer goed begrypen. Zy weten zeer goed, dat het geen leerstelsel was, dat de vergadering moest beslissen, maar wel wat de Ring tegenover het Hof moest doen. De boeren weten heel goed, dat de mannen, die een votum van afkeuring tegen den heer N. wilden uitbrengen door de dwaze begeerte werden gedreven om het Hof welks vonnissen zy niet konden ontwyken een veeg te geven, alsmede een Regering, wier geld zy graag ontvangen, maar wier gezag zy niet zoo gaarne erkennen. De boeren maken, hooren wy, een adres op om aan hun geachten en beminden leeraar aantebieden, ten einde hem te bewyzen dat zy de eerlykheid zyner bedoelingen op prys stellen. Zoodra dit gedaan is zullen wy met veel genoegen het feit mededeelen, ten voordeele van de "Volksvriend" en alle die het moge aangaan.

BEDFORD, 10 Nov.—De teregtstelling van Damon voor den moord van Blackbeard, begon gisteren alhier. Het Hof zat van 9 v. m. tot 6 n. m. toen de getuigenis voor de vervolging nog niet half was afgeloopen; het verdaagde tot heden morgen 9 ure, en zit nu nog. De jury zat den geheelen nacht opgesloten. De post sluit. De jury kan tot geen besluit komen.

GRAHAMSTAD.—De kwestie omtrent de wettige interest op geld dat volgens de wet kon gevorderd worden, kwam hier onlangs voor het Magistraat-Hof weder voor. De heeren von Röhn, Schabbel en Co, van Port Elizabeth, hadden den Edelen Ch. Pote voor £4 5s. gedagvaard, zynde de balans eener promesse vervallen in Nov. ll. De heer Pote erkende de schuld, maar objecteerde tegen de berekende interest. De geheele betwiste som was 2s. 3d. Er was interest berekend tegen 8 per cent., terwyl de heer Pote beweerde, dat men niet meer dan 6 per cent. mogt rekenen. Het hof gaf vonnis voor eischers wat het bedrag der balans betrof, alsmede notarieele uitgaven, en interest tegen *zes percent* van den tyd af dat de noot vervallen was.

EEN VRUGTBARE KOE.—De heer Thomas Francis heeft aan de "G. T. Journal" berigt dat eene koe voorheen hem toebehoord hebbende maar thans het eigendom van den heer Ayton, onlangs drie kalven geworpen heeft—twee vaarsjes en een bul. Het blykt dat die koe vier jaren achtereen meer dan een kalf geworpen heeft. In het eerste jaar twee kalven, beide dood; in het tweede jaar, twee bulkalven, beide levend en verkocht voor £15 10, in het derde twee vaarsjes, beide dood, en nu in het vierde drie, die allen leven en gezond zyn. De koe is van vaderlandsch ras, geeft goed melk en is in alle opzigten een fraai dier.

STREKEN VAN EEN HONIGVOGEL.—Op Zondag ll., zoo schryft men aan het *G. T. Journal*, keerden twee jongens van een bezoek naar Orange Grove te huis, toen zy door een paar kameraden werden aangeroepen om in een kloof naar bessen te zoeken; nadat zy daarin een eind gegaan waren werd hunne aandacht getrokken door het geschreeuw van een honigevogel. Vol vreugde volgden zy den gelukbode, in de blyde verwachting van aan een byennest gebragt te zullen worden, maar vonden in plaats daarvan een pofadder, dien zy doodden. Na eenigen tyd bessen gezocht te hebben, werden zy weder door den vogel geroepen, en nog eenmaal besloten zy hun gids te volgen in de hoop op de zoete buit. Door struiken en struwelen, door kloven en langs rotsen klauterden zy voort en steeds ging de vogel voort met boven de plaats te fladderen, waar hy de jongens brengen wilde, en er op aan te vliegen. Zoo kwamen zy aan de opening van een smallen spelonk, waarvan de ingang omstreeks 3 voet hoog en 8 voet breed was. Omstreeks 20 voet er in gegaan zynde achtten zy het raadzaam om vuur te maken, en de rook kronkelde weldra tegen het lage gewelf op en verdween in de scheuren en de duisternis. Een minuut of zoo was het dood stil; toen begonnen de honden te janken, en hoorde men een woest gebrul, dat het lage hol deed beven, en tot ontzetting der beide knapen zagen zy op eenige voeten afstands een tyger, die met slaande staart en vurige oogen daar stond. De arme jongens hadden tegenwoordigheid van geest genoeg om het hol zoo spoedig mogelyk te verlaten, en waarschynlyk hebben zy aan het vuur dat zich tusschen hen en de tyger bevond hun leven te danken gehad.

KING WILLIAMS TOWN.—De handelszaken bevinden zich hier in een ellendigen staat. De grootste insolventie in Kaffraria bekend is die van den heer Charles Kidd, gewezen Mayor en directeur van de Standaard Bank. Zyne schulden worden zoo wat op tusschen de £25,000 en £30,000 geschat.

Een bemoedigend teeken des tyds is, dat er een groote hoeveelheid wol door plaatselyke handelaars gekocht is. De heer C. B. Christian en de heer Joseph Walker hebben tusschen hen beide over de 1000 balen gekocht: en wat meer zegt, zou dezelve ter afscheping naar Oost London instede van naar Port Elizabeth verzonden zyn.

ZEER KOEL.—Zeker insolvent in King Williamstad schreef onlangs aan een vriend te Queenstown:—"Het wordt hier tamelyk warm voor my, maar voor ik klaar heb, zal ik ze nog wel beet nemen. Hebben is hebben en krygen is de kunst. Ik kan hullie niet bewegen om 2s. 6d. in het pond te nemen, en denk nu maar voor een maand of zoo een togtje naar het strand met myne familie te doen, totdat de zaken er wat beter uitzien. Ik wenschte dat gy hier waart om met ons te gaan."—Deze man, wordt verder verhaald, verzocht onlangs zyne krediteuren om op zekeren dag by hem te komen, ten einde een voorstel aantehooren dat hy hun wenschte te doen. By hunne komst vonden zy een paar bottels wyn op tafel staan, en na een kwartier op zich te hebben laten wachten verscheen hun illustere debiteur, nam zyn zetel aan het hoofd der tafel in, wenschte zyne krediteuren geluk met de voordeelige voorwaarden die hy hun had aantebieden, en stelde hun toen 2s. 6d. in het pond voor, zonder sekuriteit met een krediet van 6, 12, 18 en 24 maanden! De krediteuren waren zoo getroffen dat zy dadelyk hun afscheid namen.

TRANSKEI, 14 Nov.—Een droevig ongeluk is een jong rydend policieagent op Donderdag ll. aan het T'Somo station overgekomen. Hy zat in zyn hut, bezig met zyne sporen af te doen, toen een zyner makkers met zyn geweer in de hand de deur binnentrad waarvan hy onder het voortgaan den zak afnam. Het geweer moet met overgehaalden haan daarin geweest zyn, ten minste het schot ging op eens af, de kogel trof den jongen man en bragt hem in het regter been en den linkerarm twee ernstige wonden toe. Er waren echter geene beenderen gebroken, en men hoopt dat hy onder de behandeling van Dr. Thorne, van Queenstown, spoedig zal herstellen. Er zyn nu in dit kwartier ongeveer 200 of 300 policieagenten, en er mogt dus hier wel een dokter zyn om hun geneeskundige hulp toe te brengen, in geval van ziekte of ongeluk.

VRYSTAAT.

BLOEMFONTEIN, 19 Nov.—Zyn Edele de President wordt heden hier verwacht.

Het weder is in de afgeloopen week zeer droog geweest, en de verandering in de temperatuur zeer groot. Zaturdag deed de nachtvorst veel kwaad aan de tuinen. De wind is gedurig aan 't veranderen, en dit voorspelt regen, die juist nu van onberekenbare waarde zou zyn. Het veld is echter nog in uitmuntende staat.

De heer E. J. Hanger, afslager alhier, heeft het kontrakt gekregen voor den verkoop van het buit gemaakte vee, en de heer H. D. Hodgson voor dat in het Caledonsche distrikt. De verkooping zal om kontant gaan. De Regering zou zeker betere pryzen gemaakt hebben, als er liberaal krediet ware gegeven. Men had ook tydige aankondiging moeten doen om de Koloniale koopers in staat te stellen de verkoopingen by te wonen; en eenige dagen tusschenruimte tusschen de verkooping te Bloemfontein en die van Smithfield moeten laten, zoodat koopers op beide plaatsen hadden kunnen tegenwoordig zyn.

De aankondiging dat kapitein Tainton de belofte van 1000 inboorlingen als hulptroepen gekregen had, was eenigzins voorbarig. Kapitein Tainton, als ook de heeren Every en Owen, hebben kommando's onder kapitein Webster aangenomen, die op ll. Woensdag uit de oude kolonie terugkeerde, en heden zonder uitstel de plaats verlaat om in 's vyands land te trekken. Zyne voorstellen zyn met een byval en geestdrift ontvangen, die hy zich niet had kunnen voorstellen, zoowel door stamgenooten als inboorlingen. Hy zal nu in weinige dagen op groote schaal de operaties kunnen beginnen. Behalve dit zullen Moroko's Barolongs, ten getale van vele honderden, zich by hem voegen op zyn weg naar Thaba 'Nchu. Vele dappere en invloedryke kolonisten hebben als officieren in Websters corps dienst genomen.

OVERBLYFSELEN VAN DEN SLAG AAN DE BEREA.—Drie lansen, die aan eenige der ongelukkige lanciers van het 12de Regt., welke in den noodlottigen slag aan de Berea in 1852 hun leven verloren, toebehoorden, zyn in zekere grotten van Molappo's grondgebied gevonden. Deze welke wy (Friend) gezien hebben (zynde in een vlaggestok voor "de Rangers" veranderd) is nog in goeden staat. De andere twee lansen zyn, meenen wy, in het bezit van Commissaris-Generaal Coleman en den heer G. Hanger. De Transvaalsche boeren, die gaarne hutten en holen het onderste boven keeren, hebben deze belangwekkende overblyfselen aan het licht gebragt en ze voor eene kleine belooning verkocht.

SMITHFIELD, 6 Nov. 1865.—Dezen namiddag kwam de heer Finlay in het kamp en bragt met zich een officieelen brief van den President, die dadelyk naar Bloemfontein per expresse werd verzonden. Uit byzondere bronnen hebben wy echter vernomen dat Morosi, (die erg gewond moet zyn) zeer nederig om vrede heeft gesmeekt op welke voorwaarden ook, en de heer Austin, van de inboorlingen reserve, verzocht heeft om by onze regering een goed woord voor hem te doen, verklarende dat hy nooit weder Mosheah zal helpen, en dat zelfs als hy wordt aangevallen hy niet op ons kommando zal schieten, met een aantal dergelyke praatjes meer van een "berouwhebbenden schurk." Hy zegt dat hy vele zyner beste manschappen verloren heeft, en al zyn grondgebied ten noorden en ten zuiden van de Oranjerivier wil opgeven, als hy voor het vervolg met vrede gelaten wordt enz. Het is duidelyk dat deze inval van ons klein kommando gelukkig is geweest, en op dit gedeelte der linie veel invloed op de inboorlingen zal uitoefenen; het bewyst alweder wat door weinige mannen onder een bekwaam en moedig aanvoerder kan gedaan worden. Als wy den voortgang der Smithfieldsche afdeeling nagaan van het bestormen van Vechtkop af, tot aan die ellendige zamenkomst te Thaba Bosigo, zullen wy bevinden dat zy in elken aanval gelukkig was, waar zy door Wessels of andere kommandanten van moed en beleid werd aangevoerd. Waarom worden dan de levens van de burgers van dezen Staat aan de genade van een zoo onbevoegd en onwaardig persoon overgegeven als aan wien men de betrekking van Kommandant-Generaal der Vrystaatsche magt heeft opgedragen? Als de weinige die hem hebben aangesteld, geen moed en geestkracht genoeg bezitten om hem af te zetten, wordt het hoog tyd dat de Uitvoerende Magt in het midden komt. Dit zyn geen tyden, waarby men angstig de wettelyke etiquette in 't oog moet houden, en als de Regering vindt dat in eenig geval voor onwaardige doeleinden, er onregtvaardig gebruik is gemaakt ten voordeele van een of enkele en ten nadeele van het grooter deel der bevolking, moet zy den knoop stout doorhakken door die wet te suspenderen en zichselve de eenige magt aan te matigen, ten einde haar voor het heil des volks te gebruiken; zy kan op dat volk vertrouwen wanneer de nood voorby is, om hare daden te regtvaardigen als hare wettigheid door eenige onruststokers in twyfel mogt getrokken worden.

Nadere Byzonderheden

VAN DE LAATSTE OVERWINNINGEN IN DEN VRYSTAAT.

Kamp by Langeberg, 4 November.

Ten 7 ure op Dingsdag avond (31 Oct.) ging een ruitery kommando, bestaande uit 230 burgers, onder hunne respektieve provisioneele kommandanten—Vorster van Philippolis, Mentz van Caledonrivier, Jouste van Bethulie—116 van Sikonyella's volk en 13 van Latelle onder Finlay, die zich op hun verzoek aan hun hoofd stelde—onder den voorloopigen kommandant P. Wessels op eene expeditie uit in de "Dubbele Bergen." Het was een heerlyke avond, en onze manschappen en paarden waren hoogst opgewekt, met uitzondering van eenige jeugdige aanvangers. Finlay ging met de inboorlingenmagt vooruit, en hield ons tot 2 ure in den morgen aan 't marcheren, toen wy den top van een "nek" bereikten, die in Putsanies groote veekraal ligt, een stuk lands dat omtrent 15 mylen lang en 10 mylen breed is, en tusschen twee bergketens der Dubbele Bergen in ligt, welke hier voor blanken als ontoegankelyk beschouwd wordt behalve door de Poort, die sterk verschanst is. Hier bleven wy totdat de dag aanbrak. Het gezigt van dezen "nek" af is fraai. Eenige Basutos, die op de hoogste toppen der bergen gezeten waren, trachtten met ons in aanraking te komen door op ons te vuren, maar wy behandelden hen met verachting. Ten 7 ure voormiddag bereikten wy Pompoenspruit—een fraaijen stroom die uit de bergen komt en door de veekraal loopt—waar wy voor een half uur afzadelden. Wy zagen slechts weinige paarden, waarvan wy er eenige namen; de andere waren zoo wild, dat het niet de moeite waard was om ze te vangen. De kraal verlaten en zonder vee vindende, begonnen wy den tweeden berg te beklimmen. Ten 11 ure voormiddag bereikten wy byna den top, en hielden er een weinig stil om uit te blazen. Voor wy echter tyd hadden om onze pypen aan te steken opende de vyand van den hoogsten top zyn vuur op ons. Finlay riep dadelyk: "Valt aan! komt mee!" De mannen gehoorzaamden en de vyand werd verdreven zonder dat iemand der onzen eenig leed kreeg. Hier zagen wy het fraaiste berggezigt, dat men in Europa maar genieten kon. Was het opklimmen moeijelyk geweest, het afdalen was nog heel anders. Hoewel het land, dat zich voor ons uitbreidde, vlak scheen, moesten wy door engten van 50 tot 500 voet diep. Wy kwamen echter op het veespoor en volgden het, en haalden tegen zonsondergang het vee aan de Oranjerivier in, waar wy 948 ossen, 2,134 schapen en omtrent 60 paarden namen. Hier kampeerden wy. De vyand was er echter in geslaagd om veel vee over de rivier te zenden. Den volgenden morgen gingen wy by het aanbreken van den dag de rivier met het vee langs. Finlay en Venter vormden de voorhoede, en Wessels met de andere magt de achterhoede. Ons pad lag langs den kant van een berg, boven een vreesselyken afgrond, aan het bovengedeelte waarvan wy een modderpoel omstreeks twee mylen van ons nachtkwartier moesten overtrekken. Toen de voorhoede hier uit was zagen wy den vyand van alle kanten in troepen van 10 tot 100 aankomen, van welke een gedeelte naar een punt van den berg aan onzen regterkant, waarover wy heen moesten, gingen. Dit ziende bepaalden Venter en Finlay, dat de eerste den berg in bezit zoude nemen, en de laatste de vlakte houden. Vorster kweet zich van zyne taak uitmuntend. Hy klom den laatsten heuvel op en wachtte aldaar den vyand op. Toen deze onder schot was kreeg hy eene volle laag, die de zadels ledigde. Hier op snelde hy naar den top, en dwong den vyand tot een snellen terugtogt. De bovengenoemde berg strekte zich 20 mylen langs onze regterzyde uit, en de Oranjerivier was links. Op dit oogenblik voegde Kommandant Zwarts zich by de voorhoede, en wy trokken voorwaarts. Kort daarop ging de achterhoede den poel door en omtrent 130 man van den vyand deed een aanval. Onze troepen wendden en ontmoetten hen. Een gevecht van man tegen man had nu plaats met geweren aan den eenen en assegaayen aan den anderen kant. Eenige vyanden vielen te midden der onzen, van welke een weder opsprong en op H. Snyman, (wiens geweer afgeschoten was) met opgeheven assegai toesnelde. James Halse dit ziende, sprong op den Kaffer toe, bragt hem op den grond en hield hem vast tot dat J. Barnard hem met zyn eigen assegaai doodde.—De vyand trok terug onder bedekking van een troep op den berg, die ons verhinderde hem te volgen.—Spoedig hierna ontmoette de voorhoede een andere troep, doodde er drie en dreef de andere op de vlugt. Wy hadden den vyand van zonsopgang tot 5 u. n. m. in het front, van achteren en ter zyden te bestryden, terwyl wy beurtelings aanvielen en aangevallen werden. Allen gedroegen zich goed. Vorster gedroeg zich zeer dapper. Het was zyne taak om verscheidene malen op dien dag de gebergtetoppen aantevallen. Als hy den vyand niet van die bergtoppen waaronder wy moesten doortrekken had gehouden, had men eene verschrikkelyke slagting onder ons aan kunnen rigten. By het ondergaan der zon bereikten wy een alleenstaanden heuvel, een Thaba Borigo in miniatuur, met slechts een pad er heen. Wy namen hem in bezit, en kampeerden gedurende den nacht, daar de vyand ons niet meer verontrustte. Wy kwamen Vrydag tegen zonsondergang in ons kamp aan en begaven ons te bed.

In den oorlog van 1858, verwierven de Griqualanders den naam van "miserabelen" maar in dezen oorlog had niemand zich dapperder kunnen gedragen dan kommandant Vorster en zyne veldkornetten Rensburg, Fraser, Boshoff, en Botha met hunne manschappen. Onze inboorling-vrywilligers hebben zich by deze gelegenheid goed gehouden. Dit is meer dan van anderen kan gezegd worden. Van Sikonyella's en Letelles volk hadden wy goede diensten. De magt des vyands bestond voornamelyk uit Morosis Tambookies, die geheel anders vechten dan de Basutos, zy vielen telkens weder aan, en lieten 106 hunner dapperen op het slagveld. Dit was de meest vermoeyende, opwekkende en moeyelykste togt van den geheelen oorlog. Wy hebben vier gewonden, maar niet een gevaarlyk. Morosi heeft den heer Austin als Britsch agent verzocht om zyn land ten zuiden der rivier en hem als onderdaan aantenemen. Hierin zullen wy iets te zeggen hebben. Wy slaan de negers niet voor de Engelsche regering. Het antwoord van onzen krygsraad was dat Morosis verzoek aan den President zou gezonden worden, en een stilstand van wapenen hem toegestaan totdat een antwoord is ontvangen, op voorwaarde dat hy van dezen kant der rivier wegtrekken en 500 goede stukken vee, voor 12 ure op den middag van Woensdag, als eene belooning voor het tydverlies onzer burgers zal betalen.—*Corresp. Friend.*

TRANSVAALSCH KOMMANDO.

Naby Cathcartsberg, (Berea), Zondag, 29 October 1865.

Hoe meer ik nadenk over het gevecht, dat wy op 25 October hebben gehad by de plaats, die eens zoo vermaard was door het welslagen der Kaffers (Cathcartsdrift), hoe trotscher ik word op den moed van verscheidene Vrystaatsche en Transvaalsche burgers, toen zy door zulk eene overmagt van den vyand werden aangevallen; doch ik moet het te meer toeschryven aan de hulp van de Voorzienigheid, dat niemand onzer mannen eene enkele wonde bekwam. Tezelfder tyd moet ik de Basutonatie alle eer geven voor de hardnekkigheid, die zy aan den dag legde om ons van de heuvels en uit de vlakten en laagten, waar wy den vyand achtervolgd hadden, te verdryven. Wy vertrokken op den 25sten uit het kamp, omtrent een uur voor zonsopgang, met 350 man te paard en een kanon, begeleid door zes van onze manschappen te voet, ten einde ons te vereenigen met 900 mannen te paard uit den Vrystaat met een kanon, welke ergens in de rigting van Masopas stad waren. Na een uur rydens ontdekten de heeren Jan van Reenen en G. Steyn, welke hard vooruit reden 4 paarden, die zy op een' grooten afstand gezien hadden; op circa 3 mylen verder eenige kudden vee, die oogenschynlyk veilig en bedaard liepen te grazen, waaruit zy opmaakten, dat er weinig of geene Kaffers in de nabyheid waren. Dadelyk gaven zy berigt aan generaal Kruger, die geen tyd liet verloren gaan om dit aan generaal Fick te berigten met verzoek, dat hy met zyne manschappen dadelyk zou aanrukken, want het was noodzakelyk, dat zy van rigting moesten veranderen. Eenige van Krugers manschappen werden gedurende dit verwyl ongeduldig en verzochten den Generaal om voorwaarts te gaan, alvorens het vee den berg kon opklimmen, doch de dappere bevelhebber Kruger weigerde standvastig vooruit te trekken totdat de mannen van Fick den tyd hadden zich met hen tot een algemeen gevecht te vereenigen. Eindelyk werd men verrast door het zien van 20,000 stuks hoornvee, waardoor de opgewondenheid zoo groot werd dat J. van Reenen, G. Steyn, P. de la Ry, Swart, D. Wipener, G. Botha en Adriaan de la Ry hunne paarden de sporen gaven en met vreugdekreten en in vollen ren vooruit vlogen naar het vee. Toen zy by het eerste kliprandje stil hielden, bevonden zy, dat zy op een' afstand van 600 yards van een Kafferkommando van omtrent 1200 man te paard waren, welke zich verscholen hielden achter een' zeer rotsachtigen heuvel, alwaar zy ongetwyfeld wachtende waren op eene gelegenheid om ons van voren aan te vallen, als wy den naauwen doortogt zouden gepasseerd zyn, die tot de duizenden stuks vee leidde, dat zonder twyfel daarheen was gebragt om ons uit te lokken die naauwe kloof door te trekken, waar zy in hinderlaag lagen. De dappere weinigen spoorden hunne makkers aan door het wuiven met de hoeden en het geschreeuw van "kom aan! kom aan!" doch de bevelen van hunnen Generaal waren nog tegen die beweging. De opgewonde heid onder het flinke zevental werd zoo groot, dat zy op dat oogenblik met onverschrokkenheid den dood te gemoet scheenen te gaan; en met drie andere hoera's bestormden zy den vyand, toen zy werden opgevolgd door een' Bastaard, genaamd David, in dienst van President Pretorius en jonge Smit. Steyn, die den aanval bestuurde, riep uit: "Spring af en vuur!" hetgeen door het kleine aantal van negen man met zulk een' yver volvoerd werd, als ik van te voren nog nooit gezien had. Zy hadden slechts een' klip om zich te verschuilen voor de kogels van ten minste 1200 vyanden, die zoodra hun eene laag toegezonden was uit elkander vlogen door de vlakte zoo hard als hunne paarden maar konden loopen. Toen Generaal Kruger zag, dat de vyand voor een handvol manschappen vlugtte gaf hy bevel tot een' algemeenen aanval, waaraan dadelyk gehoor gegeven werd, en welke in flinke orde geleid werd door den veldkornet Jan Joubert, tot wiens eer gezegd moet worden, dat hy dezen dag bewees te zyn, zonder uitzondering, de beste veldkornet, die wy in het veld hebben. Het is aan hem toe te schryven, dat de dappere negen niet door den vyand in stukken gesneden werden. Het gevecht begon nu ernstig te worden, en het hart van iederen man was nu met krygshaftigen moed vervuld of kloppende van vrees. De vyand kwam van alle zyden byeen en maakte halt, hetwelk eenige lafaards deed voorstellen om terug te trekken; doch dank zy den veldkornet Joubert, dat dit voorstel niet doorging, want deze dappere officier beval zynen manschappen, dat zy moesten staan en vechten of sterven; en men kan het tot hunne eer zeggen, dat zy manhaftig bleven staan en geen enkele er van viel.

De vyand naderde tot 25 yards, toen hun aanvoerder die op een' uitmuntenden bruinen hengst reed, werd doodgeschoten, verscheidene van zyne volgers werden gewond en twee paarden gedood, hetwelk veroorzaakte dat zy veel spoediger naar den Berea terug gingen dan zy van daar gekomen waren. Wy moeten erkennen, dat Daantje Steyn zich gedurende dit gevecht manhaftig gedroeg. Toen het gevecht geëindigd was, zag men van alle rigtingen Kaffers opdagen, die bezit namen van eenen kliprand. Dit veroorzaakte eenig alarm; doch kommandant Bodenstein verzocht G. Steyn onmiddelyk om 20 manschappen te nemen, ten einde den rand te bestormen en den vyand uit elkander te jagen. Dit werd dadelyk uitgevoerd. Steyn trok met "kom aan" en hoera's voorwaarts, opgevolgd door de voormelde 8 man, waarby nu waren P. Botha, G. Engelbrecht, Louw Gildenhuizen en anderen, welke te zamen opgingen onder een hevige kogelbui. Zy hielden halt, stegen af op omtrent 10 yards van den vyand en vuurden, en toen zy dit nog eens herhaalden koos de vyand het hazenpad met achterlating van 3 dooden, die gevallen waren door de kogels van P. de la Ry, Swart, P. Botha en G. Steyn. Onze manschappen gingen naar hunnen post terug en kregen bevel 't vuren te staken. Gedurende dien tyd kwamen de Vrystaatsche manschappen aan, waarop het gevecht met meer kracht werd doorgezet, terwyl uw zwaar kanon zyne bommen onder den vyand zond, welke nu tusschen de 8000 en 9000 in getal waren. De vyand deed nog verscheidene aanvallen, doch werd telkens teruggeslagen door onze dappere burgers. De laatste aanval op ons geschiedde van alle zyden; de vyand kwam zoo dik op ons aan als een zwerm byen; doch uw dappere Kommandant Wessels, wiens eenigst kommandowoord is: "Voorwaarts!" hoorde men ook op dit oogenblik uitroepen: "Voorwaarts! Voorwaarts!" en dreigde den eersten den besten zyner manschappen dood te schieten, die het wagen durfde den vyand den rug toe te keeren. Zy deden een aanval op den vyand en dreven de geheele Basutomagt op de vlugt. Het is een tafereel, het penseel van Van Dyk of de pen van Addison waardig, om 8000 ruiters met flinksche paarden naar alle rigtingen over kranzen en door diepten en sloten te zien vlugten. Ik heb niet noodig u eene beschryving van dit alles te geven, maar laat het over aan de verbeelding uwer lezers. Wat zullen de 970 burgers verheugd zyn geweest toen zy hunnen talryken vyand voor hen zagen wegvliegen als kaf voor den wind en toen zy den uitslag van het gevecht zagen, dat 3 uren geduurd heeft en ongetwyfeld de grootste slag was met de Basutos sedert het begin van den oorlog. Het gevecht was nu gedaan, en alles wat ons te doen stond, was om hen over de bergen te vervolgen, hetwelk wy dan ook deden, en gingen eerst terug nadat wy onzen lafhartigen maar wreeden vyand geheel rustig, doch mismoedig op den top van den Berea zagen. Er bleef niets anders over dan de duizenden stuks vee, wiens gebulk voor onze ooren een aangenamer geluid was dan het fluiten der kogels, te nemen. Daarop trokken wy terug met 8000 stuks hoornvee, 600 paarden en 6000 schapen en bokken, terwyl wy een paard, zadel en toom in handen van den vyand lieten, hetgeen aan Piet Bosman behoorde. Volgens myn persoonlyk onderzoek zyn er 10 Kaffers en 2 paarden gedood, doch van anderen verneem ik, dat het getal dooden, dat werkelyk gevonden was, 43 bedroeg, en dat het getal gewonden tweemaal zoo veel was. Aan onze zyde hebben wy slechts het volgende dienaangaande te berigten:—Een paard ligt gewond; van een paard van den heer D. Collier, van Kroonstad, werden de teugels van zyn nek geschoten, enz. Myn berigt zou niet volledig zyn als ik geen byzondere melding maakte van de heeren D. Collins, Charles Holmes, H. Morkel, D. Cawood, P. Dreyer, F. Joubert, C. Uys, Jan Raats en N. Mutter. Mogt ik evenwel namen vergeten hebben op te geven van de zoodanigen, die zich even goed onderscheiden hebben als de bovengenoemden, dan hoop ik, dat men het my ten goede zal houden, omdat ik slechts mededeel wat ik persoonlyk gezien heb. Het zou my, evenwel niet te vergeven zyn, indien ik niet vermeldde, dat de manschappen van Komdt. Wessels zich uitmuntend gedroegen. Met nog eenige weinige zulke Kommandanten en manschappen zou de Vrystaat weldra in staat zyn de geheele Basutonatie ten onder te brengen zonder eenige vreemde hulp. Het is jammer, dat de manschappen uit den Vrystaat by deze laatste gelegenheid niet vroeger opdaagden; want indien dit het geval was geweest, zouden wy ten minste 30,000 stuks vee met een minder hevig gevecht kunnen genomen hebben. Men veronderstelt, dat deze talryke kudden alleen daar gelaten waren, ten einde ons uit te lokken om nader te komen, en dat de vyand volgens zyne verwachting eene heerlyke overwinning zou behalen. Maar dank zy de Voorzienigheid, dat zy hunne voornemens niet verwezenlykt zagen. Tot zoo ver het verslag over den veldtogt.

Verleden nacht liet een onzer onvoorzigtige dapperen door nalatigheid zyn geweer afgaan, waardoor 5 onzer, 2 ernstig en 3 ligt gewond werden. Het is een somber feit, dat er sedert het begin van den oorlog meer manschappen door onze eigene burgers dan door den vyand gewond werden. Dr. Otto heeft zyne handen vol. Het is jammer, dat onze manschappen besloten hebben den oorlog op te geven en naar huis te trekken. Wy zyn reeds op onze terugreis, doch ik wensch vurig, dat het Ds. Brandt, die voornemens is dezen namiddag godsdienst by ons te houden, gelukken zal, om onze burgers nog wat langer in het veld te houden. Zoo als het nu staat zyn er geen 50 manschappen, die er van hooren willen om langer te blyven. Alles wat ik dienaangaande zeggen kan, is, dat wanneer zy het strydperk verlaten, daardoor een blaam op hen wordt geworpen, die geen tyd in staat is uit te wisschen. Ik kan het gedrag van de Transvalers niet te veel afkeuren, indien zy er by blyven om naar huis te gaan.

Origineele Correspondentie.

Graaff-Reinet, den 14 November 1865.

Mynheer!—Uwe hoofdartikelen zyn gewoonlyk zeer belangryk voor my; u zult my echter toestaan, om eenige aanmerkingen te maken op dien van den 6 dezer, omtrent het oprigten van tollen door onzen distriktsraad rondom onze stad; ik ben ook niet voor tollen, of eenigen anderen dwarsboom die den voortgang belet; maar de tyden zyn nu zóó drukkend, dat men vele dingen moet dulden, die men voor eenige jaren geleden zou afgekeurd hebben.

Wat onzen afdeelingsraad betreft, zoo heeft hy goedgevonden om in dezen moeijelyken tyd de belastingen niet *geheel* op de ingezetenen te laten rusten; daar met den 1 January de distriktsraad de wegen moet overnemen en hier zóó veel bergpassen te repareren zyn, als in geen ander distrikt der kolonie, zoo weet de raad niet, waaruit het geld te putten, om deze verbeteringen tot stand te brengen, zich herinnerende, dat over £800 belastingsgelden nog aan de Municipaliteit verschuldigd zyn, en dus weinig te verwachten is van menschen, die nu reeds eene nog duistere toekomst, door de wynaardziekte te gemoet zien. Waarom u juist G R. hebt uitgekozen, om het voor tollen te waarschuwen, weet ik niet, daar andere steden als Grahamsstad, Uitenhage, enz. reeds lang tollen rondom zich hebben, met hetzelfde tarief, zoo als men zegt, en geene bergen waar wegen overgaan. De tol op Oude Berg wordt afgeschaft, omdat in desselfs plaats een aan Ryneveld's Pas komt.—Uwe berekening van de jaarlyksche inkomst der drie tollen is £450, men verwacht echter boven de £600. De tolhuizen zullen weinig te staan komen, daar op de plek zelfs de klippen, enz. gevonden worden, en de arme metselaars geene soepkeuken hebbende, bly zullen zyn om voor min geld te werken; staan ze eenmaal daar dan is het voor een langen tyd. Ik erken met u dat de ingezetenen, en niet de transportryders, enz. het meeste voordeel van goede wegen hebben; maar moeten zy daarom den geheelen last dragen? Of weet u een beter middel aan de hand te geven om geld in te krygen dan door de gehate slagboomen? Ik bejammer my over de arme houtryders, en degenen die gaarne Zondags naar kerk zouden komen van het naby liggende Adendorp, maar niemand hindert hen om een anderen weg te kiezen; beide te paard en per rytuig kunnen zy een ander pad ryden. Ik hoop toch niet dat de boeren zich zullen laten terug houden om naar de kerk te komen om een paar shillings; welligt zyn er zulken die niet zoo dikwyls zullen komen als naar gewoonte; als eenmaal ons land weder met regen gezegend wordt, zoo als wy heden goede hoop hebben, dan vrees ik ook niet dat onze markt goed zal bezocht worden van andere distrikten. U weet dat men van twee euvels het minste moet kiezen, en als ik alles wel overweeg kom ik tot het besluit dat de distriktsraad hier, onder de tegenwoordige omstandigheden, wyselyk gehandeld heeft, om tollen te laten oprigten, daar hy voortaan zelf voor de instandhouding der wegen zorgen moet.

U. Dw. dienaar,
P. A. LUCKHOFF.

Mynheer,—Het was geenszins myn doelwit eenige aanmerkingen in de publieke nieuwsbladen te maken, doch daar my nu eerst door geloofwaardige personen wordt verhaald dat de heer Jacobus Spengler, thans woonachtig in de Schotsche Kloof, zich zoude bediend hebben van woorden die zouden kunnen strekken om my van onwaarheden te beschuldigen, zoo vind ik my verpligt enkele byzonderheden daaromtrent in het licht te stellen.

De heer S. zoude namelyk hebben beweerd dat het zoo niet is dat de koebeesten door my op de laatste Landbouw Vertooning vertoond, de kwantiteit melk kunnen geven door my genoemd. Dit verwondert my, daar de heer S. ooggetuige is geweest met honderden anderen van de kwantiteit melk op den dag der Vertooning, en daar ik myne koebeesten den volgenden dag weder heb vertoond en doen melken, dat hy zich van zoodanige bewering heeft bediend, en te meer daar de heer S. my in tegenwoordigheid van verscheidene anderen gezegd heeft dat eene koe door hem vertoond meer dan 40 pinten melk op den dag voor de Tentoonstelling heeft gegeven, en ik my overtuigd gevoelende dat zulks het geval niet konde zyn, zoo heb ik den heer S. en anderen doen uitdagen en zelf in persoon uitgedaagd voor £5 tegen £10 voor de meest melkgevende koe, doch daar de heer S. zyne eigene woorden niet scheen te vertrouwen, durfde hy het niet te wagen die uitdaging aan te nemen.

Door den heer S. aan een bykans dergelyk geval, dat voor omtrent een jaar geleden hem door getuigen bewezen is geworden, te herinneren, waarover ik my liefst voor het tegenwoordige voor het publiek zal onthouden, verblyve ik, enz.

C. NELSON, J.W.zoon.

DE GROENEPUNT VALLEI.

Kaapstad, den 22 Nov. 1865.

Heer Editeur,—In uw blad van Maandag jl. vind ik een brief van den Heer W. J. van den Ven, waarin ZED. zegt, dat hy de gaten tot onderzoek van de zoutheid der vlei had doen graven voor dat A. J. L. aan het Stadsbestuur over die zaak schreef, enz. Myn wensch is niet om met dien heer in pennestryd te gaan; de tyd is te kostbaar om daartoe verspild te worden; echter zal het nader bewezen worden, dat de bedding of bodem der vlei pekelzout is.

Derhalve is myn besluit, om op de stelligste wys tegen zyn voornemen te protesteren, en dat het publiek geld tot zulke nuttelooze einden zal verspild worden.

Ten slotte wensch ik den heer Van de Ven te zeggen, dat zoodra zyn ED. met het uitdiepen der vlei een aanvang maakt, ik door eene deskundige commissie een onderzoek zal laten instellen en aan het stadsbestuur zal voorleggen een rapport van de ware toedragt der zaak.

Ik ben, enz.
A. J. LOUW, Senior.

EENE BOETPREEK VOOR TULBAGH.

Wy zitten op de hooge bergen van WINTERHOEK, die Tulbagh, of *liever* de KOM van Tulbagh ten noorden omgeven. Wy staren ter linker zyde, dat is ten Oosten, en wy zien uitgestrekte boeren plaatsen en liefelyke waterstroomen die in overvloed de landen

Kunnen benutten. Wy zien land voor het verbouwen van graan,—landen zoo goed als men ze kan drinken. Wy wend n onze blikken ter zyder zyde, te westen, en wy ontwaren water in overvloed, en ten wel ten oosten, n ten westen,—wyngaarden, maar dikwielmaal grooter moesten zyn, om een behoorlyken oogst te hebben. Wy zien de welige valleyen die de boerenplaatsen hebben, de voordeelen die er uit zouden kunnen getrokken worden, melk en boter en wat meer met de overblyfselen daarvan kan d en.

Wy hebben voor ons breed uitgestrekte vruchtbare gronden voor tuinen, en wy zien geene groenten, geen hopkoeltjes, geen wortelt jes, geen kopje salade, geen schorseneerwortel tjes, of wat dies meer zy. Voorheen, zoo zegt men, kon men nog bekomen, maar nu in de laatste jaren niet zoo ten volle, of in 't geheel niet.

Wy hebben het breed, heuvelachtig golvende landschap van Tulbagh in 't gezigt, staande op de Winterhoekshoogten, en wy weerschen schaapjens te zien, vrolyk rondtartelende op de heuvelklingen terwyl de herder zyn avondlied uit het fluitjen doet weergalmen large lagten en hoogten. Het is als of we zyn in Zwitserland, maar niet aldus.

Wy zien geene schaapjens, tenzy kleine troepen, terwyl de linden tien maal het getal zouden kunnen doen weiden. Dat is verkeerde boerdery, want men dient van den grond zoo veel voordeel te maken, als mogelyk is. En de Kom van Tulbagh diende zoo veel schapen te kunnen aanteelen, als de bevolking voor verbruik noodig heeft; wanneer wy aanmerken dat, vol ens nauwkeurige opname, de Kom eene uitgestrekt id is van 144 vierkante Engelsche mylen, en dus ruw berekend, vyftig duizend morgen grond bevat, voldoende om de bevolking te voorzien in de noodzakelykste behoeften des levens, dat is: vleesch, koorn en groenten, aardappelen ingesloten. Wat koorn betreft, zouden wy zeggen is de opbrengst voldoende voor de bevolking; de andere artikelen zyn het na niet, alschoon er het meesten zyn. Wat zal er van worden als de boer, die de groote steunpilaar der lands dient te zyn, meer dan deheft van het vleesch, dat hy verbruikt, moet bekomen uit Onderbokkeveld Roggeveld, de Sneeuwberges, en meer andere distrikten, en zelfs van over GROOT RIVIER; als misschien zyn plaats, in zekere mate, betzelfde zou kunnen ophouden? Er zal van komen bittere achtervitgaan en een stilstaan, waar men zou *moeten* voorutgaan.

Wie zegt ons, dat de Kom van Tulbagh niet een voldoend getal vette ossen en koeien zou kunnen voortbrengen voor de behoefte? Weinigen, neen niemand zal dat kunnen doen, want daar zyn middelen genoeg voorhanden.

Water, zoo als wy gezegd hebben, in overvloed, er bynaa geen voortbrengsel uit dat element, tenzy dat men aan wyngaarden denkt.—Wel nu, hoe meer water des te meer wyn, maar ook des te meer a yn. Laat de wynboer hierover nadenken, en hy zal de waarheid er van ondervinden.

Vyftig duizend morgen gronds voor ons gezigt er —met enkele uitzonderingen—geen dragelyk beest voor de slagtbank. Vyftig duizend morgen gronds er —met enkele uitzonderingen—het meeste vleesch verbruikt, moet komen van anders streken minder bevoordeeld met water en byzonder goeden grond. Men gaat op den ouden sleur voort, en wat myn grootvader heeft gedaan doe ik ook.

Water in overvloed, en men plant geen produkten waarmee men vee kan vet maken. Het gewone antwoord is: te veel moeite, het betaalt niet. Wandel met ons naar de plaats van *Robert Hare*,—de plaats is Groenfontein, digt by *Klapmuts*, onder 't gebied van de Paarl—en wy zullen u doen zien, dat men kan verbouwen Zweedsche repen, mangelwortels en andere artikelen voor het vet mesten van vee. Al begrypt men gedeeltelyk, 't schynt of men niet kan of wil verstaan.

Uitmuntende gronden voor het verbouw van tabak, —en de winkeliers verkoopen *die* van de *Kango*. Hoe komt dat? Omdat de hand niet wordt gezet aan den ploeg, volgens *onze* meening. Men zal ons tegenwerpen: "*Gy verstaat het niet; gy weet niet wat de onkosten zyn.*" Goed zoo. Maar de boer van de *Kango* heeft *ook* onkosten, en hy brengt tabak tot op Worcester en Tulbagh, en verkoopt daar, wél te vreden met den prys.

Aardappelen?—Geliefd artikel voor dengene die ze met vlesch gestoofd, of enkel gekookt verkiest te eten.—Waar zyt ge, o! aardappelen? Te *Vinkrivier* onder de rabuurschap van *Robertson*, een dorp genoemd naar den naam van den predikant van Swellendam,—en van die plaatse ontvangen wy het meest onze aardappelen.

Kunnen op Tulbagh geene aardappelen verbouwd worden? Ja, wy erkennen dat er verbouwd worden. Maar voldoende voor het verbruik der bevolking?... ... ja, elk een aardappel per dag, en men kon aardappelen hebben in overvloed. Wie, die den naam van boer heeft, of landbouwer is, en geschikten grond bezit, zou geene aardappelen kunnen hebben? En de grond op Tulbagh *is* geschikt voor den verbouw van dat artikel.—Geen moertjes te bekomen!—Dagelyksche klagte, even als of JEREMIAS, een der groote profeten, zou geefde.—Wanneer gy aardappelen plant, moet gy ook moertjes kunnen hebben, anders plant gy ze niet. 's Altyd klagte: het volk is te duur in dagloon. Wat is het kwaad? Vleesch en brood wordt ver morst. De daglooner krygt meer dan noodzakelyk is, en dat gaat uit den zak van den boer. Zie hier een voorbeeld:

"Jan, wy moeten slagten," zoo spreekt de vrouw den huizes.

Jan.—"Alweder die bok op?"

De Vrouw.—" De mensch moet toch eten?!"

Jan.—"*September*, loop haal dien witten kapater."

September haalt den kapater en de keel wordt afgesneden en een leger van bedienden,—een menigte lieflyke zwarte kindertjens helpen den bok opéten, en den anderen dag, betzelfde liedtjen:

"Jan, wy moeten slagten."

Als een district, of gedeelte des lands weer verbruikt dan voortbrengt raken de zaken verkeerd.

JONAS SAUL.

DE PAARL EN WELLINGTON.

Over het vieren van den dag des Heeren.

Heer Editeur!—Het schryven over dit onderwerp van "Opmerker" in de *Volksvriend* van den 11 dezer gaat *mank*,—natuurlyk omdat de schryver ook *mank* gaat. De volgende aanmerkingen, die derhalve noodzakelyk zyn, moeten dienen om de zaak nader en beter toe te lichten:—

1. Er bestaat geene wet die de leeraren van een kerkgenootschap, dus ook niet de predikanten van de Paarl en Wellington, verplicht om des Zondags meer dan eenmaal te prediken. Dit was vroeger in onze kerk ook niet in gebruik; maar dat menigvuldig preken des Zondags,—veelal eene gedurige herhaling van een en hetzelfde vreemspraten, waaraan volstrekt geene moeite of studie wordt besteed,—is een gebruik of liever een misbruik, dat eerst nu in onze dagen van voortuitgang zoo regt in de mode geraakt is; waarvan de nuttigheid ook nog moet bewezen worden.

2. Of-schoon de predikanten van de Paarl en Wellington slechts eenmaal des Zondags prediken, is het evenwel aldaar met de heiliging van dien dag toch nog niet zoo bedroevend gesteld, als "Opmerker" in zyn schryven wel wil doen voorkomen; want 's namiddags en 's avonds wordt er door de zendelingen voor de blanken zoowel als voor de gekleurden godsdienst gehouden; op verscheidene plekken stichten de menschen zichzelven onderling door bedestonden; de Zondagscholen worden goed bezocht, en te Wellington wordt bovendien ook nog catechisatie gehouden.

3. Geene gemeente in ons land heeft door bydragen en opoffering grootere belangstelling in de heiliging van den dag des Heeren getoond, dan die van de Paarl. Denk aan de oppositie tegen de Zondagstreinen!

4. De predikanten van de Paarl en Wellington prediken des Zondags wel is waar slechts *éénmaal*, maar dan ook *alle Zondagen*,—blyven op hunne posten, en brengen niet een heele party Zondagen van het jaar door met kuijeren en rondryden in andere gemeenten, zoo als byv. de predikant van Montagu doet.

5. De predikanten van de Paarl en Wellington weten derhalve ook niet zoo goed, en willen ook niet zoo gaarne, weten hoe het in andere gemeenten gaat, hetgeen trouwens ook niet van hen geroderd wordt; want de bemoeiing van predikanten met andere gemeenten heeft doorgaans toch maar niets anders dan moeiten en ergernis ten gevolge.

6. Zy zyn met hunne standplaatsen en gemeenten heel te vreden en hunne gemeenten mede hen ook. Zy leven met hunne gemeenten op zoeden voet en ontzien zeer dezelfde leden geene heerschappy uit; derhalve had tot nog toe ook niemand hunner noodig om zich tot den Ring te wenden, ten einde zich te gaan beklagen over ouwetjige behandeling van hunne leeraren, zoals byvoorbeeld onlangs nog in de gemeente van Montagu geschied is.

Op deze wyze zoude ik kunnen voortgaan met nog vele dergelyke aanmerkingen betrekkelyk dat onderwerp by te brengen; doch ik denk dit weinig je is voorzeker genoeg en ook

Raak.

3

Nooitverwacht, 16 Nov., 1865.

Beste Oom,—Hulle het op die dorp Hoopfield een speulerje aangevang wat banjang kwaad veroorzaak het, en die kwaad het gekom uit die schoolsaak waar van oom in die *Volksblad* zoo twee mooije advertensies zal gesien heb; ik zal van die advertensies nie veel zeh nie—oom kan zelf oordeel; maar wag ik wil mos ver oom vertel van die kwaad, ik kan nis ver oom die heele storie vertel nie. ik zel straks deurmakaar raak, want dit is alte lank, maar dit kan ik ver oom vertel dat hulle een kort kerseltje banjang beledig het, met die schoolspeulerje; een mens kan gerust zeh speul-tje, want ik gis die heelbool leh nou al in die gat water waar die Hollander in geval het; ik het amper vergeet om ver oom te vertel dat die kortkereltje ouderling is; fori oom dit is tog nie mooi nis, om een ouderling zoo te behandel nie, om mense hulle zin te gee wat hier soemar met die schip aangespoel het, ik wil zeh aangekom het, om hulle kos te zoek, dits ver zyn kerk, niks nie lekker nie; maar ik glo die kortkereltje het nog nie klaar nie, hulle zal nog hulle dadels kry, want hulle is maar met twee saam, en nou wil ik nog ver oom vertel hoe veel Hollanders lat op die dorp Hopefield is; daar is drie, en die een het een dag oor die brugge wat hulle oor die rivier gemaakt het, wil loopen zyn kop het zoo naar gewor, dat hy soemar in die water geval het, en as die mense dat hy soemar in die water geval het, en as die mense dat nie gesien het nie, dan het hy wragtie versnip en die ander twee mot ook maar oppas lat hulle ook niet in die water val nie. Oom mot asblief myn brief en beetje nakyk, altmet het ik vout gemaak, want myn dicksiner is nie by die huis nie, ik het hom uitgeleen ver Neef Koos.—Jou neef,

Nooit te Raden.

3

Ds. Ham op reis naar en zyne aankomst te Willowmoore.

De volgende byzonderheden van de reis van ds. Ham, ons door eene vriendelyke hand toegezonden, zal met belangstelling gelezen worden.

Op Dingsdag morgen, den 31 October, werd ds. Ham met zyn gezin van de Paarl vervoerd door den heer J. M. Enslin, jr., tot aan den voet van Bainskloof, waar de van Willowmoore afgezondene wagens op hem wachtende waren. Hy reed dien dag tot Ceres, Woensdag tot aan Platfontein, Donderdag tot aan Zoutkloof, Vrydag tot aan Bloedrivier en Zaterdag tot aan Prins Albert, op eenen afstand van vier uren van daar afgehaald wordende door twee karren om vroegtyding op het dorp te zyn ten einde aldaar op den volgenden Zondag de dienst te kunnen waarnemen. Ds. H. predikte dan ook des voors en namiddags voor ds. Krige, en des avonds in het getticht. Op Maandag morgen zette zyn Eerw. de reis voort, tot op ongeveer een uur buiten het dorp uitgeleid wordende door een aantal karren, en bereikte dien avond de gastvrye woning van den oud-onderling G. Oosthuizen, die in de laatste Synode gezeten heeft, waar hy en de zynen zeer vriendelyk onthaald werden. Dingsdag morgen werd de reis vervolgd. Twee uren aan gene zyde van de woning des heeren Oosthuizen werd ds. H. opgewacht door den heer Mavinkowitz, door wien hy en zyne echtgenoot vervoerd werden naar de woning diens heer waars zy tot den volgenden morgen bleven. De heer M. woont 9 uren van de kerk te Willowmoore. Vroeg in den morgen van den 8ste ging men weder op reis en bereikte tegen 9 ure de woning van den diaken G. J. R. Hidge, waar een heerlyk ontbyt gereed stond. Men was toen nog 5 uren van Willowmoore. Nog eens werd de reis voortgezet. Ongeveer een uur van het dorp kwamen eenige karren en ruiters (waaronder kerkeraadsleden) ds. H. te gemoet, en riepen hem het welkom toe, dat op hartroerende wyze werd beantwoord. Nu werd de optogt voortgezet naar de temporaire pastorie, waar ds. H. en de zynen werden opgewacht door mevr. Lehmkuhl, door wie hen eenige ververschingen werden aangeboden. De pastorie was goed voorzien met de noodige gemakken voor den dag en den nacht. Des avonds was er een heerlyke maaltyd waaraan men een paar genoegelyke uren doorbragt. Op den 9de ontving ds. H. al degenen die hem kwamen verwelkomen en spreken.

Op Vrydag den 10den kwam ds. Van der Riet, van Oudtshoorn, de consulent van Willowmoore, op het dorp aan, en hield dienzelfden namiddag aanneming. Een twintigtal jongelieden en volwassenen werden aangenomen.

Op Zaturdag den 11den werd er openbare godsdienst gehouden, by welke gelegenheid de nieuwe heraut door den consulent werd bevestigd. De tekst door ds. Van der Riet voor die gelegenheid gekozen was Hand. xx. 28: "Zoo hebt dan acht op uzelven," enz. In den namiddag deed ds. Ham zyne intrede naar aanleiding van 2 Cor. iv. 5: "Want wy prediken niet onszelven," enz. Des avonds werd er van 7 tot half 10 ure kerkvergadering gehouden, toen er onder andere eenige personen voorkwamen die een schandelyk leven voerden.

Zondag morgen vroeg te 7 ure hield ds. Ham eene voorbereidings predikatie voor het H. Avondmaal, naar aanleiding van Joh. xi. 28b: "De Meester is daar en Hy roept u." Om 10 ure zou ds. Van der Riet de Avondmaalspreek doen, maar daarin door ongeseldheid verhinderd wordende, trad ds. H. andermaal op, en hield eene treffende leerrede naar aanleiding van Joh. i. 29b., "Zie het Lam Gods." Hoewel ds. Van der Riet niet prediken kon, assisteerde hy echter by de bediening. Des namiddags om half 3 ure doopte ds. H. een schttiental kinderen, en te half 4 ure hield hy dankzegging naar aanleiding van Ps. cIII. 2, "Loof den Heer," enz.

Op Maandag morgen te 7 ure werd er eene gecombineerde kerkeraadsvergadering gehouden tot het kiezen van ouderlingen en diakenen. Na afloop van dat werk verscheen ds. Van der Riet in de vergadering om van de leden afscheid te nemen, toen hem een kleine beurs benevens het onderstaand adres werden aangeboden. Daarna werden twee paren in het huwelyk bevestigd. De werkzaamheden der vergadering werden toen weder hervat en tot 's namiddags te 1 uur voortgezet.

De opkomst der gemeenteleden by de onderscheidene godsdienstoefeningen was niet zeer talryk, maar in aanmerking nemende de verschrikkelyke, nooit gekende droogte, was de kerk telken reize goed bezet. Kwamen al de leden op, dan zou de kerk dezelve niet kunnen bevatten:

Willowmoore, 13 November 1865.

Den Wel-Eerw. Heer Tobias Johannes Van der Riet.

Wel-Eerw. Heer, Broeder en Vriend!—Wy ondergeteekenden, kerkeraad en leden der N. G. Kerk te Willowmoore, kunnen niet nalaten UWel-Eerw. by het vertrek van hier, op uw laatste bezoek als consulent dezer gemeente (daar wy nu onzen eigen leeraar hebben) UWel-Eerw. van harte te bedanken voor de getrouwe en yverige dienst onder ons verrigt, sedert de stichting dezer gemeente, en wy hopen en vertrouwen, dat het zaad door UWel-Eerw. onder ons gestrooid eens moge opwassehen en vruchten der bekering voortbrengen.

Wy wenschen den van ganscher harte, dat het UWel-Eerw. wel moge gaan, dat uw arbeid in uwe talryke en uitgebreide gemeente rykelyk moge worden gezegend. Dat God, die onzer aller Leidsman en Verzorger is, UWel-Eerw. moge leiden op den weg naar de plaats uwer bestemming; dat gy aldaar in gezondheid uwe echtgenoot en kinderen moogt ontmoeten. Hy zy u genadig en schenke u voorspoed en zegen op al uwe verrigtingen in de ruimste mate tot in lengte van dagen, en doe u nadat uw stryd zal zyn volstreden en uw loop voleindigd, de blyde stem hooren: "Wel gy goede en getrouwe dienstknecht over weel zal ik zetten, ga in in de vreugde des Heeren." Wy bieden UWel-Eerw. by deze eene beurs aan als een geringe blyk van achting en liefde, die wy UWel-Eerw. toedragen, en hebben de eer ons te noemen UWel-Eerw. dienstwillige Broeders en Vrienden,

(Get.) door den Kerkraad en 40 Leden.

Op het voorstaande wordt door ds. Van der Riet een gepast antwoord gegeven, onder anderen betuigende dat hy niet zoo zeer zag op het goud en zilver, maar veel meer op de echtheid en liefde welke hy zoo rykelyk gedurende zyn consulentschap gebleken had, en waarvan hy nu weder de blyken zag, hoopende en wenschende dat zyn ambtsbroeder die ook van hen mogt ondervinden en hem ten deele vallen. Een regt hartelyke handdruk was toen het laatste vaarwel.

Onze berigtgever klaagt zeer over den toestand waarin het postkantoor te Willowmoore verkeert. De postmeester is zoo, zonder kennisgeving, naar elders verhuisd, en zonder eenige schikkingen te hebben gemaakt voor de ontvangst en het vervoer der malen.

Van het dorp zelve sprekende zegt hy: alles ligt er nog woest. Men heeft wel is waar de straten afgebakend en namen aan dezelve gegeven; maar ze zyn niet kenbaar. Dit kan ik zeenter zeggen, dat er een groote handel gedreven wordt, en dat het met der tyd een groot dorp zal worden. De winkels aldaar overtreffen alles wat ik in de nabyheid der Kaapstad gezien heb.

DE WYNTENTOONSTELLING.

"De nood leert bidden" is een oud gezegde, en onze wynbouwers hebben uitgevonden dat het waar is, en die van de Paarl hebben het voorbeeld gegeven om een nieuw karakter aan een onzer stapelprodukten te geven. Het beste is een goede daad, die men zelf doet, is anderen aan te prikkelen tot waardige daden, en dit is door het Paarlsche voorbeeld gedaan. De vastbeslotenheid der wynbouwers aldaar om de hoe danigheid hunner wynen te verbeteren, en fraaye pryzen voor de beste soorten te geven, heeft Stellenbosch tot eene sport vervolle mededinging opgewekt, en de concurrentie der distrikten heeft bewezen dat elk beteren wyn had gemaakt dan vroeger, en dat terwyl er nog gelegenheid genoeg was voor verdere verbetering elk district specialiteiten heeft, voor welke beide mogen geprezen worden, en die op de Engelsche invoermarkt hun een naam en goed voordeel geven kunnen; ook is het bewezen dat de wynboeren in den vervollen stryd nog zeen kunnen voortgaan zonder hunne geldelyke belangen te schaden, en zonder de minste jaloezie in een der beide distrikten op te wekken. De wyntentoonstelling te Stellenbosch en aan de Paarl verleden week, heeft dezelfde feiten aan den dag gebragt, die men had kunnen verwachten, maar waarvan men de wynbouwers aldaar zonder deze tentoonstellingen met moeite kon overtuigen. Een feit is het dat de producenten in deze streken hetzelfde kunnen doen wat Fransche, Duitsche, Spaansche en Portugeesche wynbouwers gedaan hebben, zich een naam voor zichzelven verwerven, die de plaats by blyft, waar het uitmuntende produkt gemaakt wordt. Zulke namen als Rhyn, Bordeaux, Bourgonje voor ligte, en Oporto, Lissabon, Xeres en Malaga voor zware en sterke wynen, die alle op de Britsche markten waarde hebben, zyn van meer belang dan de wynbouwers van Stellenbosch en de Paarl zich kunnen verbeelden. Dit land heeft de faam nooit voor de namen van wyngoosten op byzonders plaatsen, zoals *Constantia* er een gewonnen heeft, onverschillig of Cloete of Van Reenen de wynbouwer is. In de laatste tentoonstellingen is het gelukkig dat zy zoo kort na elkander werden gehouden, daar het contrast tusschen beiden daardoor te sterker uitkwam. Stellenbosch kwam beter uit met de ligte en de Paarl met de zware soorten; beiden bragten hunne witte en roode soort uit, beiden waren vol yver om de eerste te zyn; beiden waren gelukkig in de gevolgen, en beiden hebben geleerd dat zy op den goeden weg zyn en daarmede moeten voortgaan. De nood die hen er toe aandreef moet hen verder brengen, totdat de verbouwers hunne wynen zoo behandelen, dat byzondere plaatsen in Stellenbosch even beroemd worden als die van Santernes en andere plaatsen langs de Garonne, en die in de Paarlsche afdeeling zoo vermaard als de beste Spaansche en Portugeesche.

De tentoonstelling te Stellenbosch, of-schoon goed, was veel te mager voor zulk een uitmuntende vallei vol wyngaarden, en of-schoon de Paarl vyfmaal zooveel proefjes opleverde als zyn ondere nabuur, bleek het op beiden, dat de verloorde tyd des jaars gekozen was voor de mededinging, vooral wat de jonge wynen betreft. Het bleek echter genoeg dat met behoorlyke zorg en genoegzame aanmoediging de wynbouwers van dit gedeelte der kolonie zeer schoone wynen ter markt konden brengen. Er hangt dus veel af van de twee vereenigingen, die tot de beide tentoonstellingen aanleiding gaven, of de nood tot verdere volmaking zal dringen dan of men op den goeden weg zal blyven stilstaan. Als men met kracht, energie, ondernemingszucht en zorg blyft voortgaan, dan bestaat er weinig vrees dat de respektieve distrikten niet een goeden en blyvenden naam verwerven, en zy zullen weldra bevinden dat hunne wynen geteld worden onder die welke zoo gretig in Engeland verbruikt worden; zy zullen ze vereerd zien met de namen van byzondere Zuid-Afrikaansche plaatsen, en goede pryzen halen waar zy ook verkocht worden.

Er is echter een belangryke zaak die men by dit onderwerp niet uit oog moet verliezen, deze namelyk: Tot hiertoe is het gebrek om den smaak van den Engelschen consument te treelen de gewone klagt tegen ons geweest. Kapenaars met een smaak voor Kaapsche wynen, niet uit persoonlyke ondervinding wetende wat aldaar door de liefhebbers van goeden wyn wordt op prys gesteld, hebben in het deukbeeld verkeerd, dat als de boeren meer wynen zouden, die ons gehemelte streelden en ze op de reis tegen den invloed van het klimaat bewaarden, hunne wynen een goeden prys moesten doen. Daarin ligt onze dwaling. Wy hebben menschen noodig die hier uitkomen, en den wyn zoo helpen bereiden dat zy voor den smaak der Engelsche consumenten passen. Het is om die reden, dat vele der voornaamste Europeesche wynen, jaar aan jaar zoo zyn toebereid, in de verschillende wynlanden, voordat men ze uitvoerde. Deze hoogst praktische kennis hebben wy noodig, en moet eene werkelykheid worden voordat de Kaapsche wynen den naam en de laauwren kunnen verwerven, die de vrienden der kolonie werkelyk wenschen. De beide maatschappyen moeten daarom de middelen overwegen hoe best dit doel te bereiken. Dat dit dringend noodzakelyk is wordt door het feit bewezen, dat wy zelfs den smaak van onze wynverbruikers op de grenzen niet hebben kunnen uitmaten. Hiervan hebben wy een goed voorbeeld in de onkunde onzer Grahams stadsche vrienden in 1864 omtrent het wynprodukt van Zuid Afrika. Door de hoffelykheid van twee of drie leden der Wetgevende Magt, die in de Settelaars stad het Parlement bywoonden, werden de beminnaars van keurigen wyn op een produkt der Paarlsche wyngaarden onthaald. Men vond het goed, maar toch niet voldoende voor den Engelschen smaak. Men gaf dus eene aanwyzing aan de leden, die de moeite wilden doen, om hem naar den smaak der Grahamsstadsche koopers te bereiden, en daardoor vonden zy dadelyk eene goede markt en gereeden verkoop, en eene nieuwe bron van voordeel. Een Paarlsch wynfabrieksnat brak tydelyk dezen aangenamen handel af door wynen te zenden, welke naar zyn smaak waren gereed gemaakt, zooals inderdaad jaren het gebruik was, en de uitslag was niet alleen teleurstelling, maar verlies, en het gevaar van den verderen handel in het artikel te bederven. Gelukkig waren de personen, die het gehemelte dat gestreeld moest worden kenden, op de plaats. De dwaling werd hersteld, een nieuwe voorraad gescheept, en onze Grahamsstadsche vrienden toonden hunne dankbaarheid door nieuwe orders om wyn te zenden. Dit zya aan de Paarl welbekende feiten, en niemand die ernstig wenscht den wynhanhandel te zien herleven moet zo uit het oog verliezen.

Een ander punt waarop de Maatschappy dient te letten is hoe de arme wynbouwer het best in zyne pogingen kan geholpen worden, niet alleen om een goeden drank te maken maar ook te bewaren, en hem de noodige hoedanigheden, kracht, sterkte en geur te geven, wat alleen door den ouderdom kan gedaan worden. Er wordt tyd vereischt om het sap zyne minders hoedanigheden te ontnemen, en den wyn het karakter te geven, die de drank der hoogere klassen in Brittanje, in hare koloniën en in Amerika van de der minderen klasse onderscheidt. Men zegt dat eenige der Hermitage soorten een eeuw oud zyn en het is welbekend dat de beste sherries met kleine hoeveelheden zeer ouden wyn worden gemengd. Een der redenen dus waarom de twee tentoonstellingen niet grooter waren, bestaad in de moeijelykheid, die vele behoeftige verbouwers hebben om een voorraad by de hand te hebben. Zy konden hun wynoogst niet door onderdeen verbeteren—van daar de bogt die op de markt gebraht werd—en de vernistiging van alle hoop om goede beloning voor de kosten van verbouw ter bereiking te krygen. Te Stellenbosch waren slechts 22 proefjes en aan de Paarl zonden 70 mededingers 101 soorten van wynen, die zy konden voortbrengen. Ieder die beide distrikten kent, zal dadelyk zien, dat als er slechts zoo veel op twee tentoonstellingen konden byeengebragt worden, het eene belangryke zaak voor de maatschappyen zoude zyn te overwegen hoe de arme wynbouwer geholpen kan worden om de produkten van de wyngaarden regt te laten wedervaren. Op de eene of andere wyze moet hy geholpen worden, ten einde zyn jong, slecht en een slechten naam brengend vocht niet in de Kaapstadsche vaten met andere te doen mengen.

Deze opmerkingen zyn reeds verder uitgeloopen dan eerst bedoeld was, maar het is te hopen dat er voor de yveraars der Paarlsche en Stellenbosche Maatschappyen ter verbetering van den wyn genoeg wenken gegeven zyn om op den goeden weg voortte gaan, en dat de zichzelf opgelegde taak met overleg en vaderlandsliefde worde uitgevoerd. Zy is een der edelste die men zich kan stellen en kan de gelukkigste gevolgen voor den wynbouwer aldaar opleveren in den vorm van geldelyk voordeel, en in handelsroem, buiten de grenzen van Zuid-Afrika.—Ieder moet deelen in den wensch, dat de maatschappyen zullen slagen, want van de verbetering van den wyn hangt veel af voor de middelen van bestaan der kolonie.

Gemengd Nieuws.

MISDAAD IN ENGELAND.—De dagbladen hebben op nieuw op vele moorden gewezen, die in den laatsten tyd in Engeland zyn gepleegd. Zie hier de lyst:—1. een vadermoord ten gevolge van mishandeling by den hulselyken twist, te Bengeworth; 2. het vermoorden eener vrouw door haren echtgenoot, te Catveley; 3. een kindermoord, te Londen, met gruwelyke verminking en halve vermorsiling van het ligchaam; 4. een moord te Wolverhampton, gepleegd door een jongman van 18 jaren op zyne verloofde, ten gevolge van twist; 5. een moord door twist te Edinburg tusschen twee mansperssonen entstaan; 6. de vermoedelyke moord van een artillerist in de vesting te Plymouth; 7. de zelfmoord van den secretaris van een begrafenis genootschap, terwyl hy in een rytuig huiswaarts reed, toen het ontdekt werd dat hy vyf en twintig duizend valsche aandeelen vervaardigd had; 8. de zelfmoord van een dienstmeisje, te Maiden-Hill ten gevolge van twist met haren geliefde. Deze laatste gruwel levert zooveel op dat karakteristiek is by de Engelsche volksklasse, dat de byzonderheden vermeld dienen te worden. Het meisje en de jongman bevonden zich 's avonds in eene kroeg, alwaar het meisje een sixpence vond. De jongman wenschte dit geld te verteren. "Neen," zegt het meisje, "ik houd er van dat een *galant* geld voor *my* uitgeeft en niet *ik* voor *hem*." Het huis verlatende, stiet zy by ongeluk de pyp uit den mond haars vriends, die daarop, vermoedende dat dit opzettelyk geschiedde, zonder verdere omwegen zyn meisje een overweg gaf. Zy, in woede ontstoken, greep den das van den minnaar en draaide dien, volgens de door hem afgelegde getuigenis, zoo styf om, dat hy bynaa gewurgd werd. Ten einde zich daartegen te beschermen wierp hy het meisje op den grond, zoodat zy zich aan het hoofd en gezigt bezeerde en geweldig bloedde. Daardoor echter niet uit het veld geslagen, gelastte zy twee politiedienaren den man in hechtenis te nemen, doch deze, waarschynlyk met de omstandigheden bekend, merkten aan, dat, aangezien hy haar vryer was, zy niet tegen hem zou willen getuigen, en dat het beter ware zich tot den volgenden ochtend te bedenken. Daarby bleef het, doch het meisje verklaarde aan hare zuster dat zy Fowley (dit was de naam van den jongeling) op eene andere wyze zou straffen, daar zy dien twist nimmer te boven komen zou. Den volgenden dag zeide zy aan hare betrekkingen dat zy uitgingen, ning hare crinoline buiten de deur der woning van hare moeder en wierp zich in het Regentskanaal, waar haar lyk gevonden werd. De ongelukkige was slechts 22 jaren oud.

Het is opmerkelyk hoe vele der gepleegde gruwelen uit wraakzucht of wrok geschieden, eene ondugd die in Engeland vaak als zynde *highspirited* (ligtgeraakt), voor eene hoedanigheid wordt gehouden, die niet te verachten is, ofschoon zy eigenlyk zuivere kwaadaardigheid is.

Veel vreeselyker is echter nog de volgende moord. Eene vrouw, 41 jaren oud en Esther Lack genaamd, heeft tydens haar man de nachtwacht waarnam, hare drie kinderen, oud 8, 5 en 2 jaren, vermoord. Toen haar man ten 3 ure te huis kwam, vroegde zy hem toe: "Ik heb het gedaan —, eindelyk ben ik er dan toch in geslaagd hen allen te vermoorden." De man vloog naar boven en vond de drie kinderen met afgesneden halzen. Toen de politie werd ingeroepen verklaarde zy dood kalm dat "zy het met een scheermes had gedaan." Men vond by haar nog twee andere scheermessen en een tal traktaatjes. Op de vraag waarom zy die misdaad had gepleegd, antwoordde zy, dat haar man te weinig geld verdiende om hare drie kinderen te onderhouden, dat zy schoenen voor hen noodig had; dat zy naar het hospitaal moest gaan om een ziek been te worden genezen en dat zy hare kinderen gedood had, om niet van gebrek om te komen. Deze verklaring werd door den schoenzoon tegengesproken, die getuigde dat de gevangene nooit minder dan £1 per week ontving van haar echtgenoot, en dat de familie door andere oorzaken een zekeren welstand genoot.

De volgende statistiek van de moorden, die in Engeland gepleegd zyn, zegt overigens meer dan alles. In de tien jaren van 1822—31 werden slechts 153 halsmiadaden bedreven; in de tien daarop volgende jaren steeg dit aantal tot op 172; gedurende 1842—51 tot 179; en in 1861 vond men een gemiddeld getal per jaar van 18; in 1863 steeg dit tot 29; in 1863 tot 32 en 1864 tot 31. Ter dood gebragt werden in 1822—31, 132 personen, in 1832—41, 10; pers.; 1842—51, 106 pers., in 1852—61, 104 pers.; 22 in 1863 en 19 in 1864.

DE VERDEDIGING DER KOLONIEN.

Wy hebben nu gelukkig vrede met de wereld, ten minste met al de groote Mogendheden en dit is de tyd om eene zaak te overwegen die zich in de laatste jaren aan de aandacht der Britsche staatslieden heeft opgedrongen—in hoe verre, of wel in het geheel, Groot Brittanje tot de verdediging harer verschillende koloniën moet bydragen. In de laatste zitting van het Parlement werd de zaak bepaald tot het debat over Canada, en de kolonie van Victoria heeft nu de Koningin gepetitioneerd, dat het moederland iets tot de verdediging dier kolonie zal bydragen. Wat de bewoners van Melbourne vragen, zal waarschynlyk door andere plaatsen gevraagd worde, en men zal een bepaald beginsel mooten vaststellen en daarnaar handelen.

De Ryksstaatkunde van wyen handel heeft de betrekkingen, waarin de koloniën vroeger tot het moederland stonden, geheel veranderd en in die koloniën, waarin de constitutioneele regeringsvorm bestaat, is het eene zeldzaamheid geweest dat de Ryksregering eenige daad der Wetgevende Magt vernietigd heeft. Voeg hierby nog het feit, dat als eenige kolonie den zyden draad wenscht te breken, die haar aan Engeland verbindt, het verzoek dadelyk zal worden toegestaan, en men zal zien, dat de strekking van 't publiek gevoelen niet is om eenige ernstige verantwoordelykheid in de bedoelde rigting te loopen. Maar in het geval van de benoodigde vestingwerken in Australie, in Canada en eenige andere, zou het nationaal gevoel zeker de kinderen niet willen verzaken, die aan den onderlyken stam zich vastklemmen. Waarlyk het zou onnatuurlyk en wreed zyn om ze af te werpen. Eenige vreemde mogendheid waarmede wy in oorlog mogten zyn, zou naauwelyks wenschen om onze kolonien in bezit te houden; maar zy zouden aan plundering en verwoesting zyn blootgesteld, alleen omdat zy onder onze beschermingstaden, en het is waarschynlyk dat men in den vorm eener gemeenschappelyke overeenkomst tot eene verstandhouding zou kunnen komen, waardy de koloniën een gedeelte der kosten en Groot Brittanje de rest zal dragen. Dit zal waarschynlyk het besluit zyn in het geval van Victoria, en het gevolgd worden, waarop alle verdere dergelyke aanzoeken worden gegroed.

(Continued from the Paper.)

Again the language, used by the M. Contitur has something more than aldin, the elections in Vienna The news given by the English newspapers was correct. Orders have been given for a part of the French Troops to quit Rome and concentrate at Civita Vecchia. The Italian question will therefore shortly assume a critical phase. I have hesitated to speak to you of Italy and above all of Rome. He who writes to you is ex-communicated! The Pope has judged fitting in his consistory to hurl an anathema against the freemasons, freemasonry and all who protect it. What gives me a little consolation, is that I am in good and numerous company, there being about a million so ex-communicated in France alone. There will be a good deal of laughter caused by this in the lodges at the next St. John's dinner The Vatican believes itself still in the middle ages. Since scientific men have analized the thunderbolt, Papal ex-communications cause little fear. Just now a group of freemasons on the Boulevard amused themselves by conjugating the verb "*To be ex-communicated.*"

The excitement caused by the steps taken against Fenianism begins to calm down. The organisation of the Society presented less danger than was supposed; and the means of action much less than the seized documents led to suppose. It was a delator who gave the chief information to the English Government about the plot. His name is Winter, and has been a soldier, but was turned out of his regiment. After that he entered the militia. He is a protestant orangeman. He went to Cork and turned Catholic, and made himself remarked by his fervour. He states that he became a Fenian in 1861, and was sworn in on the Roman Missal. The end which the Society had in view was the delivery of Ireland from England and the formation of a Republic. He says he was introduced to the Superior Council in the house of a publichouse-keeper, named Gear, who has fled, and for whose arrest £100 has been offered. A meeting was held three or four times a week in this house; that the editor of the Irish People gave lessons on military tactics, and the art of fortification. Lessons were also given on cartridge making. Winter having passed the different grades was named Colonel, and had the habit of drilling 200 men at a place called Tirwith, six miles from Cork. Winter declares to have seen the greater number of the persons arrested at these meetings. It seems that the grade of Colonel was more honorary than lucrative for colonel Winter, who was initiated in all the secrets of the Society, was in such distress that he was obliged to pass three months at the British workhouse, when he formed the plan of betraying the plot to the police, to gain some money.

Stephens has not yet been discovered. In 1849 he was side de camp to Smith O'Brien, and during one of his missions was shot in the leg. He continued to creep into a ditch and at night took refuge in the hut of a peasant where he lay hid ten. By means of a blind beggar, the report was spread that St